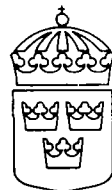

Regeringens proposition 1994/95:54

Prop.
1994/95:54

Ny lag om skatt på energi, m.m.

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 20 oktober 1994

Ingvar Carlsson

Jan Nygren
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås de förändringar av energibeskattningen som dels är erforderliga vid ett eventuellt medlemskap i EU, dels är betingade av den lagtekniska översyn som gjorts av Energiskatteutredningen. Förslaget innebär bl.a. att en ny lag om skatt på energi införs som ersätter nuvarande lagar om allmän energiskatt, koldioxidskatt, svavelskatt, bensinskatt och dieseloljeskatt. Vidare föreslås smärre ändringar av energiskatten på elektrisk kraft med anledning av beslutade nya regler för elmarknaden. Den nya lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 januari 1995. De skattesatser som skall gälla från nämnda datum har räknats upp med beaktande av riksdagens beslut hösten 1993 om indexering av vissa punktskatter.

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om skatt på energi	4
2.2	Förslag till lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327)	30
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1985:426) om kemiska produkter	39
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1982:395) om Kustbevakningens medverkan vid polisiär övervakning	40
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter	41
2.6	Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)	42
3	Ärendet och dess beredning	44
4	EG-anpassning	45
5	Författningsteknisk och språklig översyn	46
6	Skatteplikten för bränslen	48
6.1	Nuvarande svenska bestämmelser	48
6.1.1	Bränslen som i dag är skattepliktiga	48
6.1.2	Skattskyldighetens inträde	49
6.2	Aktuella EG-direktiv	49
6.2.1	Skattebasen och minimiskattesatser	49
6.2.2	Förfaranderegler	50
6.3	Omfattningen av det skattepliktiga området	50
6.3.1	Inledning	50
6.3.2	Direkt skatteplikt för vissa mineraloljeprodukter	51
6.3.3	Direkt skatteplikt för kolbränslen, petroleumkoks och naturgas	54
6.3.4	Övriga bränslen som beskattas endast vid viss användning	55
6.3.5	Beskattningen av motoralkoholer och vegetabiliska bränslen	56
7	Användningen av högbeskattade bränslen i motordrivna fordon	58
7.1	Gasol, naturgas och metan	58
7.2	Dieselolja och andra oljeprodukter	60
8	Industrins energibeskattnings - bränslen som används för annat ändamål än motordrift eller uppvärmning	62

9	Beskattningen av bränslen som förbrukas vid framställning av mineraloljeprodukter	67
10	Beskattningen av flygbränslen	68
11	Beskattningen av fartygsbränslen	71
12	Beskattningen av stadsgas	73
13	En ny elmarknad och dess inverkan på energibeskattningen	74
14	Skattesatser	76
15	Övriga frågor	78
16	Ikraftträdande	79
17	Författningskommentar	80
17.1	Lagen om skatt på energi	80
17.2	Övergångbestämmelser	145
17.3	Ändringar i annan lagstiftning	147
17.3.1	Fordonsskattelagen	147
17.3.2	Lagen om kemiska produkter	147
17.3.3	Lagen om Kustbevakningens medverkan vid polisiär övervakning	148
17.3.4	Lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter	148
17.3.5	Ändringar i andra lagar	149
Bilaga 1	Sammanfattning av Energiskatteutredningens betänkande	150
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser	154
Bilaga 3	Datainspektionens yttrande	155
Bilaga 4	Aktuella EG-rättsakter	156
Bilaga 5	Skatter på vissa bränslen i olika europeiska länder	157
Bilaga 6	Sammanställning över bränslen som omfattas av skatteplikt enligt nuvarande svenska punktskattelagar respektive definieras som mineraloljor i direktiv 92/12/EEG	159
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 20 oktober 1994	164
	Rättsdatablad	165

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om skatt på energi,
2. lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327),
3. lag om ändring i lagen (1985:426) om kemiska produkter,
4. lag om ändring i lagen (1984:395) om Kustbevakningens medverkan vid polisiär övervakning,
5. lag om ändring i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
6. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till

Lag om skatt på energi

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Lagens tillämpningsområde m.m.

Lagens tillämpningsområde

1 § Skatt skall betalas till staten enligt denna lag för bränslen och elektrisk kraft.

2 § Energiskatt och koldioxidskatt skall betalas för bränslen som anges i 2 kap. 1, 3 och 4 §§ och svavelskatt på svavelinnehållet i bränslen som anges i 3 kap. 1 §. Bestämmelser om dessa skatter finns i 2 - 10 kap.

Bestämmelser om skatt på elektrisk kraft finns i 11 kap.

Innebörden av vissa uttryck

3 § Med mineraloljeprodukter förstås produkter som hänförs till följande nummer i Kombinerade nomenklaturen (KN-nr) enligt förordningen EEG 2658/87

1. KN-nr 2706,
2. KN-nr 2707 10, 2707 20, 2707 30, 2707 50, 2707 91 00, 2707 99 11 och 2707 99 19,
3. KN-nr 2709,
4. KN-nr 2710,
5. KN-nr 2711, dock inte naturgas,

6. KN-nr 2712 10, 2712 20 00, 2712 90 31, 2712 90 33, 2712 90 39 och 2712 90 90,
 7. KN-nr 2715,
 8. KN-nr 2901,
 9. KN-nr 2902 11 00, 2902 19 90, 2902 20, 2902 30, 2902 41 00, 2902 42 00, 2902 43 00 och 2902 44,
 10. KN-nr 3403 11 00 och 3403 19,
 11. KN-nr 3811,
 12. KN-nr 3817.

4 § En verksamhet är yrkesmässig, om den

1. utgör näringsverksamhet enligt 21 § kommunalskattelagen (1928:370), eller
2. bedrivs i former som är jämförliga med en till sådan näringsverksamhet hänförlig rörelse och ersättningen för omsättningen i verksamheten under ett kalenderår överstiger 30 000 kronor.

5 § Beteckningar i denna lag som förekommer i fordonskungörelsen (1972:595) och i bilregisterkungörelsen (1972:599) har samma betydelse som i dessa kungörelser.

Med trafiktraktor förstås i denna lag dock inte

1. traktor som är särskilt konstruerad för att användas för på- och avlastning av påhängsvagnar inom hamn- och terminalområden eller andra liknande områden, eller
2. jordbrukstraktor som till följd av anmälan om tillfällig användning enligt 23 § fordonsskattelagen (1988:327) är att anse som trafiktraktor.

6 § Med skepp förstås fartyg vars skrov har en största längd av minst tolv meter och en största bredd av minst fyra meter. Med båtar avses andra fartyg.

7 § Med införsel förstås att en produkt förs in till Sverige eller tas emot här i landet.

Med import avses införsel av en produkt från ett land eller ett område som ligger utanför Europeiska gemenskapens punktskatteområde (tredje land). Med export avses att en produkt förs ut från Sverige till tredje land.

2 kap. Energiskatt och koldioxidskatt på bränslen

Skattepliktens omfattning och skattebelopp m.m.

1 § Energiskatt och koldioxidskatt skall för år 1995, om inte annat följer av andra stycket, betalas för följande bränslen med angivna belopp:

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
1. 2710 00 27, 2710 00 29 eller 2710 00 32	Bensin, dock inte flygbensin, som uppfyller krav för			
	a) miljöklass 2	3 kr 22 öre per liter	79 öre per liter	4 kr 01 öre per liter
	b) miljöklass 3	3 kr 28 öre per liter	79 öre per liter	4 kr 07 öre per liter
2. 2710 00 34 eller 2710 00 36	Annan bensin än som avses under 1, dock inte flygbensin	3 kr 81 öre per liter	79 öre per liter	4 kr 60 öre per liter
3. 2710 00 55, 2710 00 69 eller 2710 00 74- 2710 00 78	Eldningsolja, dieslblännolja, annan fotogen än flygfotogen, m.m. som			
	a) har försetts med märkämnerna eller ger mindre än 85 volymprocent destillat vid 350°C,	577 kr per m ³	982 kr per m ³	1 559 kr per m ³
	b) inte har försetts med märkämnerna och ger minst 85 volymprocent destillat vid 350°C, tillhörig miljöklass 1	1 442 kr per m ³	982 kr per m ³	2 424 kr per m ³
	miljöklass 2	1 644 kr per m ³	982 kr per m ³	2 626 kr per m ³
	miljöklass 3	1 910 kr per m ³	982 kr per m ³	2 892 kr per m ³
4. ur 2711 12 11- 2711 19 00	Gasol som används för			
	a) drift av personbil, lastbil, buss, trafiktraktor, fartyg eller luftfartyg	90 öre per liter	51 öre per liter	1 kr 41 öre per liter
	b) annat ändamål än som avses under a	112 kr per 1 000 kg	1 024 kr per 1 000 kg	1 136 kr per 1 000 kg
5. ur 2711 29 00	Metan som används för			
	a) drift av personbil, lastbil, buss, trafiktraktor, fartyg eller luftfartyg	1 498 kr per 1 000 m ³	725 kr per 1 000 m ³	2 223 kr per 1 000 m ³
	b) annat ändamål än som avses under a	187 kr per 1 000 m ³	725 kr per 1 000 m ³	912 kr per 1 000 m ³

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
6. 2711 11 00, 2711 21 00	Naturgas som används för			
	a) drift av personbil, lastbil, buss, trafiktraktor, fartyg eller luftfartyg	1 498 kr per 1 000 m ³	725 kr per 1 000 m ³	2 223 kr per 1 000 m ³
	b) annat ändamål än som avses under a	187 kr per 1 000 m ³	725 kr per 1 000 m ³	912 kr per 1 000 m ³
7. 2701, 2702 eller 2704	Kolbränslen	245 kr per 1 000 kg	854 kr per 1 000 kg	1 099 kr per 1 000 kg
8. 2713 11 00- 2713 12 00	Petroleumkoks	245 kr per 1 000 kg	854 kr per 1 000 kg	1 099 kr per 1 000 kg

I fall som avses i 4 kap. 1 § första stycket 7 och andra stycket samt 12 § första stycket 4 och andra stycket tas skatt ut med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränslets olika användningssätt.

För åren 1996 till och med 1998 skall de i första stycket angivna skattebeloppen räknas om enligt 10 §. Därefter skall skatt betalas med de belopp som gäller vid utgången av år 1998.

2 § För bränslen som beskattas enligt 1 § första stycket 1 - 3 eller 4 a gäller angivna skattebelopp bränslets volym vid en temperatur av 15°C. Om en skattskyldig visar att bränslet när skattskyldigheten inträder har en annan temperatur får volymen räknas om till 15°C. Om skattskyldighet inträder vid leverans till en köpare som inte är registrerad som skattskyldig för bränslen, får dock omräkning göras endast om detta särskilt avtalats mellan säljaren och köparen.

För naturgas och metan skall de angivna skattebeloppen beräknas på volymen vid en temperatur av 0°C och ett tryck av 101,325 kilopascal.

3 § Energiskatt och koldioxidskatt skall betalas även för andra mineraloljeprodukter än sådana som avses i 1 §, om en sådan produkt säljs eller förbrukas som motorbränsle eller för uppvärmning. Skatt skall i dessa fall betalas med de skattebelopp som gäller för motsvarande bränsle enligt 1 §.

För flygbensin (KN-nr 2710 00 26) och flygfotogen (KN-nr 2710 00 51) skall dock skatt enligt första stycket inte betalas när bränslet förbrukas för sådan motordrift som avser drift av motorer i luftfartyg eller av sådana motorer i provbädd eller i annan liknande anordning.

4 § Energiskatt och koldioxidskatt skall betalas även för andra produkter än som avses i 1 och 3 §§, om en sådan produkt

1. säljs eller förbrukas som motorbränsle eller som tillsats till motorbränsle eller som medel för att öka motorbränslets volym, eller

2. innehåller minst fem viktprocent flytande eller gasformiga kolväten och säljs eller förbrukas för uppvärmning.

Skatt skall i fall som avses i första stycket betalas med de skattebelopp som gäller för motsvarande bränsle enligt 1 §. Skatt enligt första stycket 2 skall dock betalas endast för den del av produkten som består av flytande eller gasformiga kolväten.

Indelning av oljeprodukter i miljöklasser

5 § Till miljöklass 1 hör oljor som beskattas enligt 1 § första stycket 3 b och som har ett kokintervall (destillationsintervall) av olika bredd mellan 180 och 285°C vid 95 procent destillat, en densitet mellan 800 och 820 kilogram per kubikmeter vid 15°C och innehåller högst 0,001 viktprocent svavel och högst 5 volymprocent aromatiska kolväten. Sådana oljor får inte innehålla klart mätbara polycykliska aromatiska kolväten och måttet på den naturliga tändvilligheten (cetanindex) får inte understiga 50.

Till miljöklass 2 hör andra oljor än sådana som avses i första stycket och som beskattas enligt 1 § första stycket 3 b, om de har ett destillationsintervall av olika bredd mellan 180 och 295°C vid 95 procent destillat, en densitet mellan 800 och 820 kilogram per kubikmeter vid 15°C och innehåller högst 0,005 viktprocent svavel och högst 20 volymprocent aromatiska kolväten. Halten polycykliska aromatiska kolväten får inte överstiga 0,1 volymprocent och cetanindex får inte understiga 47.

Till miljöklass 3 hör övriga oljor som beskattas enligt 1 § första stycket 3 b.

6 § Kraven för miljöklass 2 och 3 för bränslen som beskattas enligt 1 § första stycket 1 anges i bilagan till lagen (1985:426) om kemiska produkter.

7 § Miljöklass för bränsleblandningar enligt 3 eller 4 § som innehåller oljor som erhållits ur petroleum eller ur bituminösa mineral och som beskattas enligt 1 § första stycket 1 eller 3 b, bestäms med ledning av hela bränsleblandningens egenskaper.

Märkämnerna

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om märkämnerna som avses i 1 § första stycket 3 a.

Skatt enligt 1 § första stycket 3 b skall inte tas ut om oljeprodukten har försetts med märkämnerna som avses i 1 § första stycket 3 a

1. vid import av den som är skattskyldig enligt 4 kap. 1 § första stycket 6 eller 12 § första stycket 3 a senast när produkten anmäls till förtullning, eller

2. i annat fall än som avses under 1 senast när skattskyldighet för produkten inträder enligt 5 kap.

Märkning enligt andra stycket får i Sverige göras endast på en depå som är godkänd för detta ändamål av tullmyndigheten i fall som avses i 1 och på ett skatteupplag som är godkänt av beskattningsmyndigheten för märkning i fall som avses i 2.

Förbud mot användning av märkta oljeprodukter m.m.

9 § Bränsletank på personbil, lastbil, buss eller trafiktraktor som är eller bör vara upptagen i bilregistret eller i militära fordonsregistret får inte innehålla oljeprodukt som enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 8 § första stycket är försedd med märkämmen, om bränsletanken förser motor på fordonet med bränsle. Inte heller bränsletank på båt som förser motor på båten med bränsle får innehålla en sådan oljeprodukt.

Bestämmelserna i första stycket gäller även oljeprodukt, från vilken märkämmen som avses i 8 § första stycket har avlägsnats.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller även för fordon som brukas med stöd av saluvagnslicens enligt 38 § bilregisterkungörelsen (1972:599) samt fordon som förts in i landet för att tillfälligt brukas här och inte är registrerat här.

Beskattningsmyndigheten kan medge att bränsletank på båt som disponeras av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Kustbevakningen eller annan statlig myndighet får innehålla oljeprodukt som enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 8 § första stycket är försedd med märkämmen. Om det finns särskilda skäl kan sådant medgivande också lämnas för annan båt. Har medgivande lämnats för båt gäller 7 kap. 2 § andra stycket 1 b samt 8 kap. 3 och 4 §§ om avdrag och inköp mot försäkrans för bränsle i skepp även för bränsle i sådan båt.

Skatteomräkning

10 § Energiskatt och koldioxidskatt för vart och ett av kalenderåren 1996 till och med 1998 skall betalas med belopp som efter en årlig omräkning motsvarar de i 1 § angivna skattebeloppen multiplicerade med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i oktober månad året närmast före det år beräkningen avser och prisläget i oktober 1994.

Regeringen fastställer före november månads utgång de omräknade skattebelopp som enligt denna lag skall tas ut för påföljande kalenderår. Beloppen avrundas till hela kronor och ören.

11 § Energiskatt och koldioxidskatt skall inte betalas för

1. metan som framställs genom biologiska processer,
2. trädbränsle som säljs eller förbrukas för motordrift vid samtidig produktion av värme och elektrisk kraft i en kraftvärmeanläggning,
3. bränsle som tillhandahålls i en särskild förpackning om högst en liter,
4. bränsle enligt 1 § första stycket 1 - 5 som till följd av bränslets beskaffenhet förlorats i samband med att det framställts, bearbetats, lagrats eller transporterats.

Första stycket 4 gäller dock för varumottagare och skatterepresentant som avses i 4 kap. 8 § endast bränsle som förlorats under transport till varumottagaren.

Viss försöksverksamhet

12 § Regeringen får i särskilda fall medge nedsättning av eller befrielse från energiskatt och koldioxidskatt på bränslen som används i försöksverksamhet inom ramen för pilotprojekt som syftar till att utveckla mer miljövänliga bränslen.

3 kap. Svavelskatt

1 § Svavelskatt skall betalas för svavelinnehållet i

1. torvbränsle ur KN-nr 2703,
2. bränsle som avses i 2 kap. 1, 3 och 4 §§.

2 § För torvbränsle, kolbränsle, petroleumkoks och andra fasta eller gasformiga produkter tas svavelskatt ut med 30 kronor per kilogram svavel i bränslet.

För flytande bränslen tas svavelskatt ut med 27 kronor per kubikmeter för varje tiondels viktprocent svavel i bränslet. Vid bestämning av skatten på grund av svavelinnehållet, mätt som viktprocent svavel i bränslet, skall avrundning göras uppåt till närmaste tiondels viktprocent.

Svavelskatt tas inte ut för ett flytande eller gasformigt bränsle om dess svavelinnehåll är högst 0,1 viktprocent.

3 § För flytande bränslen gäller beloppet enligt 2 § andra stycket bränslet vid en temperatur av 15°C. Om en skattskyldig visar att bränslet när skattskyldigheten inträder har en annan temperatur, får volymen räknas om till 15°C. Om skattskyldighet inträder vid leverans till en köpare som inte är registrerad som skattskyldig för bränslen, får dock omräkning göras endast om detta särskilt avtalats mellan säljaren och köparen.

4 § Svavelskatt skall inte betalas för svavelinnehållet i bränsle som avses i 2 kap. 11 §.

4 kap. Skattskyldighet m.m.

Bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5

Vem som är skattskyldig

1 § Skyldig att betala energiskatt, koldioxidskatt och svavelskatt (skattskyldig) för bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 är

1. den som i Sverige tillverkar eller bearbetar bränsle eller annan som godkänts som upplagshavare enligt 3 §,
2. varumottagare som avses i 6 eller 7 §,
3. skatterepresentant enligt vad som anges i 8 §,
4. den som i annat fall än som avses i 1 - 3 från ett annat EG-land till Sverige för in eller tar emot leverans av bränsle, om bränslet skall användas för annat än privat ändamål,
5. den som från ett annat EG-land säljer och levererar bränsle till en köpare i Sverige genom distansförsäljning enligt 9 §,
6. annan än upplagshavare som importerar bränsle från tredje land,
7. den som förvärvat bränsle för vilket ingen skatt eller lägre skatt skall betalas när bränslet används för ett visst ändamål men som säljer eller förbrukar bränslet för ett annat ändamål som medför att skatt skall betalas med högre belopp, och
8. den som för privat ändamål för in bränsle till Sverige enligt vad som anges i 11 §.

Vad som sägs i första stycket 7 tillämpas även i fråga om bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3, för vilket antingen ingen skatt har betalats eller skatt har betalats enligt 3 a, och som förbrukas i skepp, när skeppet används för privat ändamål.

Den som är skattskyldig enligt första stycket 4 skall, innan transporten av bränslet från det andra EG-landet påbörjas, lämna en redovisning över bränslet till beskattningsmyndigheten samt hos beskattningsmyndigheten ställa säkerhet för betalning av skatten.

2 § Om ett bränsle för vilket skattskyldighet inte inträtt skall transporteras mellan Sverige och ett annat EG-land enligt 6 kap. 3 § men inte når den mottagare som angetts i ledsagardokumentet, skall skatt betalas för bränslet i Sverige om bränslet

1. finns i Sverige eller kan antas ha förbrukats här, eller
2. har levererats från en svensk upplagshavare och det inte kan utredas var bränslet finns eller var det har förbrukats.

Den som ställt säkerhet för transporten är skyldig att betala skatt enligt första stycket. Beskattning skall ske som om skattskyldighet inträtt vid den tidpunkt då bränslet fördes in till Sverige eller transporten från den svenske upplagshavaren påbörjades.

3 § Som upplagshavare får godkännas den som i en yrkesmässig verksamhet som bedrivs i Sverige avser att

1. tillverka eller bearbeta bränslen, eller
2. i större omfattning hålla bränslen i lager,

om han med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som upplagshavare.

Upplagshavares tillverkning, bearbetning och lagring av bränslen skall äga rum i godkänt skatteupplag.

Frågor om godkännande av upplagshavare och av skatteupplag prövas av beskattningsmyndigheten på särskild ansökan.

4 § Om en upplagshavare säljer bränsle, för vilket skattskyldighet inte inträtt, till upplagshavare i Sverige eller till upplagshavare eller varumottagare i ett annat EG-land, skall han innan leveransen av bränslet påbörjas hos beskattningsmyndigheten ställa säkerhet för betalning av skatten.

Beskattningsmyndigheten får bestämma att upplagshavaren skall ställa säkerhet för betalning av skatten i samband med tillverkning, bearbetning och lagring av bränslen.

5 § Godkännande av upplagshavare eller av skatteupplag får återkallas av beskattningsmyndigheten, om förutsättningar för godkännande inte längre finns. Godkännande av upplagshavare får också återkallas om ställd säkerhet inte längre är godtagbar.

Varumottagare

6 § Annan än upplagshavare kan ansöka om registrering som varumottagare hos beskattningsmyndigheten, om han i en yrkesmässig verksamhet som bedrivs i Sverige tar emot bränslen från en upplagshavare i ett annat EG-land.

Registrerad varumottagare skall ställa säkerhet för betalning av skatten, i enlighet med vad beskattningsmyndigheten bestämmer.

Bestämmelserna i 5 § om återkallelse tillämpas även på registrerad varumottagare.

7 § Den som, utan att vara upplagshavare eller registrerad varumottagare, i en yrkesmässig verksamhet som bedrivs i Sverige tar emot leverans av bränsle från en upplagshavare i ett annat EG-land (oregistrerad varumottagare) skall, innan transporten från det andra EG-landet påbörjas, lämna en redovisning över bränslet till beskattningsmyndigheten samt hos beskattningsmyndigheten ställa säkerhet för betalning av skatten.

8 § Upplagshavare som är registrerad i ett annat EG-land och som levererar bränsle till en varumottagare som avses i 6 eller 7 §, får utse en skatterepresentant i Sverige. Skatterepresentanten skall godkännas av beskattningsmyndigheten.

Skatterepresentanten är, i stället för varumottagaren, skattskyldig för bränsle som den utländske upplagshavaren levererar till varumottagare i Sverige.

Skatterepresentanten skall ställa säkerhet för betalning av skatten i enlighet med vad beskattningsmyndigheten bestämmer.

Bestämmelserna i 5 § om återkallelse tillämpas även på skatterepresentant.

Distansförsäljning

9 § Med distansförsäljning avses försäljning från ett EG-land till en sådan köpare i ett annat EG-land som inte är upplagshavare eller varumottagare, om säljaren ansvarar för leveransen av bränslet.

10 § Vid distansförsäljning till en köpare i Sverige skall säljaren, innan transporten av bränslet påbörjas från det andra EG-landet, hos beskattningsmyndigheten ställa säkerhet för betalning av skatten.

Vid distansförsäljning skall säljaren företrädas av en av beskattningsmyndigheten godkänd representant. En sådan representant skall enligt fullmakt av säljaren som ombud för denne svara för redovisningen av skatt och i övrigt företräda säljaren i frågor som gäller skatt enligt denna lag. Underlag för kontroll av skatteredovisningen skall finnas tillgängligt hos skatterepresentanten.

Andra stycket gäller inte en utländsk säljare som är juridisk person och har ett fast driftställe i Sverige.

Bestämmelserna i 5 § första meningen om återkallelse tillämpas även på representant som avses i andra stycket.

Privat införsel

11 § Den som för privat ändamål för in bränsle till Sverige från ett annat EG-land är skyldig att betala skatt för bränslet, om han inte visar att skatt har betalats för det i Sverige, när det är fråga om

1. flytande bränsle som är avsett för uppvärmning och som förs in på annat sätt än i tankfordon som används yrkesmässigt, eller
2. motorbränsle som förs in på annat sätt än i fordonstank eller reservdunk som rymmer högst 10 liter.

Första stycket gäller även den för vars räkning införseln äger rum.

12 § Skattskyldig för energiskatt, koldioxidskatt och svavelskatt för bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 6 - 8, 3 och 4 §§ samt vad gäller svavelskatt även bränslen som avses i 3 kap. 1 § 1 är den som

1. tillverkar eller bearbetar bränsle,
2. enligt 6 kap. 10 § andra stycket registrerats som lagerhållare, återförsäljare eller förbrukare av bränsle,
3. i annat fall än som avses i 1 och 2
 - a) importerar bränsle från tredje land, eller
 - b) för in kolbränsle, petroleumkoks eller torvbränsle till Sverige från ett annat EG-land eller tar emot sådan leverans, och
4. den som förvärvat bränsle för vilket ingen skatt eller lägre skatt skall betalas när bränslet används för visst ändamål men som säljer eller förbrukar bränslet för ett ändamål som medför att skatt skall betalas med högre belopp.

Vad som sägs i första stycket 4 tillämpas även i fråga om bränsle enligt 2 kap. 3 eller 4 § som beskattats enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 a eller som förvärvats utan skatt, och som förbrukas i skepp, när skeppet används för privat ändamål.

Som tillverkare anses den som för in naturgas till Sverige samt den för vars räkning sådan införsel äger rum. Som tillverkare anses även den som tar upp torvbränsle.

5 kap. Skattskyldighetens inträde

1 § Skattskyldigheten för upplagshavare inträder när

1. han levererar bränsle till en köpare i Sverige som inte är upplagshavare eller till en köpare i ett annat EG-land som inte är upplagshavare eller registrerad eller oregistrerad varumottagare,
2. han exporterar bränsle till en köpare i tredje land,
3. han tar i anspråk bränsle för annat ändamål än försäljning eller bränsle annars upphör att lagras i godkänt skatteupplag, eller
4. han upphör att vara registrerad, varvid han är skyldig att betala skatt för det bränsle som då ingår i hans lager och som inte redan har beskattats.

2 § Skattskyldigheten inträder

1. för varumottagare som är skattskyldig enligt 4 kap. 1 § första stycket 2, när han tar emot leverans av bränsle,
2. för skatterepresentant som är skattskyldig enligt 4 kap. 1 § första stycket 3, när köparen tar emot leverans av bränsle, och
3. för den som är skattskyldig enligt 4 kap. 1 § första stycket 4 eller 12 § första stycket 3 b, när bränslet förs in till Sverige.

3 § Skattskyldigheten inträder

1. för den som är skattskyldig enligt 4 kap. 1 § första stycket 5, när bränslet av honom levereras till köpare,

2. för den som är skattskyldig enligt 4 kap. 1 § första stycket 7 eller andra stycket eller enligt 4 kap. 12 § första stycket 4 eller andra stycket, när bränslet levereras till en köpare eller tas i anspråk för det ändamål som medför att skatt skall betalas med högre belopp,

3. för den som är skattskyldig enligt 4 kap. 1 § första stycket 8, när bränslet förs in till Sverige, och

4. för den som är skattskyldig enligt 4 kap. 12 § första stycket 1 eller 2 när

a) bränsle av honom levereras till en köpare som inte är registrerad eller till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som inte utgörs av depå eller tas i anspråk för annat ändamål än försäljning, eller

b) han upphör att vara registrerad, varvid han är skyldig att betala skatt för det bränsle som då ingår i hans lager och som inte redan har beskattats.

4 § För annan än upplagshavare som tillverkar eller bearbetar bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 inträder skattskyldigheten när bränslet tillverkas eller bearbetas.

5 § När bränsle importeras av skattskyldig enligt 4 kap. 1 § första stycket 6 eller 12 § första stycket 3 a, skall skatten betalas till tullmyndigheten. Därvid gäller tullagen (1994:0000) och 9 kap. 4 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

6 kap. Förfarandet m.m.

1 § Bestämmelserna i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter om förfarandet vid beskattningen gäller för skatt enligt denna lag, om inte annat särskilt anges.

När deklaration skall lämnas i vissa fall

2 § Oregistrerad varumottagare skall lämna deklaration för varje leverans av bränsle som han tagit emot och för vilket han är skyldig att betala skatt. Deklarationen skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast fem dagar efter den dag då han tog emot leveransen av bränslet.

Den som är skattskyldig enligt 4 kap. 1 § första stycket 4 eller 8 skall lämna deklaration när bränslet förs in till Sverige. Deklarationen skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast fem dagar efter den dag då bränslet fördes in till Sverige.

Den som tillverkar eller bearbetar bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 utan att vara godkänd upplagshavare skall lämna

deklaration när bränslet tillverkas eller bearbetas. Deklarationen skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast fem dagar efter den dag varan tillverkades eller bearbetades.

Ledsagardokument

3 § Upplagshavare skall upprätta ett ledsagardokument i fyra exemplar när han transporterar bränsle, för vilket skattskyldighet inte har inträtt, till en upplagshavare eller en varumottagare i ett annat EG-land. Upplagshavaren skall behålla ett exemplar av dokumentet. De övriga tre exemplaren av dokumentet skall följa bränslet under transporten.

Om en upplagshavare inte inom två månader efter utgången av den kalendermånad under vilken bränsle förts ut ur landet fått ett undertecknat returexemplar av ledsagardokumentet, skall han utan dröjsmål underrätta beskattningsmyndigheten om detta.

4 § Upplagshavare eller varumottagare som tar emot bränsle från ett annat EG-land skall senast 15 dagar efter utgången av den kalendermånad under vilken bränslet tagits emot underteckna ett exemplar av ledsagardokumentet (returexemplaret) och skicka tillbaka det till avsändaren i det andra EG-landet.

5 § Vid förtullning enligt tullagen (1994:0000) av bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 skall, om beskattning inte skett enligt 5 kap. 5 §, vid transport av bränslet upprättas ett ledsagardokument i fyra exemplar. Ett exemplar skall förvaras hos den tullmyndighet där bränslet frigjorts enligt tullbestämmelserna. Dokumenten skall i övrigt hanteras som anges i 3 och 4 §§. Returexemplaret skall skickas till tullmyndigheten.

Har tullmyndigheten inte inom två månader efter utgången av den kalendermånad under vilken bränsle avsänts från tullmyndigheten fått ett undertecknat returexemplar av ledsagardokumentet skall myndigheten utan dröjsmål underrätta beskattningsmyndigheten om detta.

6 § Vid export till tredje land av obeskattat bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5, skall avsändaren upprätta ett ledsagardokument i fyra exemplar. Tre exemplar av dokumentet skall följa bränslet under transporten. Utfartstullanstalten skall attestera att bränslet lämnat gemenskapen och till avsändaren skicka tillbaka det attesterade exemplaret av ledsagardokumentet inom 15 dagar.

Om avsändaren inte inom två månader efter utgången av den kalendermånad under vilken bränslet avsänts för export fått ett undertecknat returexemplar av ledsagardokumentet, skall han utan dröjsmål underrätta beskattningsmyndigheten om detta.

7 § Bränsle för vilket skattskyldighet inte inträtt och som av en upplagshavare levereras till en oregistrerad varumottagare i ett annat EG-land

skall under leveransen följas av dokument som visar att säkerhet enligt 4 kap. 4 § har ställts för skattens betalning.

Förenklat ledsagardokument

8 § Den som ansvarar för transporten av beskattat bränsle enligt 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 till en mottagare i ett annat EG-land skall upprätta ett förenklat ledsagardokument i tre exemplar. Två exemplar av dokumentet skall följa bränslet under transporten. Sådant ledsagardokument krävs dock inte vid distansförsäljning enligt 9 §.

Distansförsäljning till ett annat EG-land

9 § Vid distansförsäljning till en köpare i ett annat EG-land skall säljaren, innan leveransen påbörjas, hos beskattningsmyndigheten visa att säkerhet har ställts för betalning av skatt i det andra EG-landet.

Registrering

10 § Skattskyldiga enligt 4 kap. 3, 6, 8 eller 10 § eller 12 § första stycket 1 skall vara registrerade hos beskattningsmyndigheten.

Hos beskattningsmyndigheten kan registreras den som i en yrkesmässig verksamhet som bedrivs i Sverige i större omfattning

1. håller bränslen enligt 4 kap. 12 § i lager, eller
2. återförsäljer eller förbrukar naturgas.

11 § Beskattningsmyndigheten skall med hjälp av automatisk databehandling föra register över personer som har godkänts som upplagshavare eller som är registrerade varumottagare samt över godkända skatteupplag.

Ändamålet med registret är att tillhandahålla skattskyldiga och behörig myndighet i Sverige eller ett annat EG-land uppgifter om godkännande och registrering enligt första stycket.

Registret skall innehålla uppgift om den registrerades namn, registreringsnummer, adress, skatteupplagens registreringsnummer och adress, vilken kategori av bränslen som den registrerade får ta emot eller som får lagras i skatteupplaget, beskattningsmyndighetens adress och datum för godkännande samt registreringens eventuella giltighetstid. Dessa uppgifter får lämnas till registret från ett annat register som förs hos beskattningsmyndigheten. Registret skall även innehålla motsvarande uppgifter som inhämtats från ett annat EG-land. Uppgifterna till registret får inhämtas med hjälp av automatisk databehandling.

12 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får föreskriva att enskilda och myndigheter inom landet får ha terminalåtkomst till register som avses i 11 §.

Uppgifter i registret får lämnas ut till beskattningsmyndighet i ett annat EG-land på medium för automatisk databehandling eller på annat sätt.

Uppgifter om upplagshavare, registrerade varumottagare och över godkända skatteupplag skall gallras sju år efter utgången av det kalenderår som upplagshavaren eller varumottagaren avregistrerades.

7 kap. Avdrag i deklaration

1 § I en deklaration som avser energiskatt och koldioxidskatt på bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b får avdrag göras för skatt på bränsle

1. för vilket skattskyldighet tidigare har inträtt,
2. som tagits tillbaka i samband med återgång av köp,
3. som av den skattskyldige exporterats till tredje land eller förts till frizon eller frilager för annat ändamål än att förbrukas där,
4. som förbrukats eller sålts för förbrukning

a) för annat ändamål än motordrift eller uppvärmning, eller

b) i en process där bränslet i allt väsentligt används för annat ändamål än motordrift eller uppvärmning.

Avdrag enligt första stycket 4 får göras även för skatt på bränsle som förbrukats eller sålts för förbrukning för gas- och värmeproduktion som sker vid användning av bränsle på sätt som avses i första stycket 4.

2 § I en deklaration som avser energiskatt och koldioxidskatt på andra bränslen än som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, dock inte flygbensin eller flygfotogen, får avdrag göras enligt 1 §.

Avdrag får också göras för skatt

1. på annat bränsle än bensin som förbrukats eller sålts för förbrukning a) i tåg eller annat spårbundet transportmedel, eller

b) i skepp, när skeppet inte används för privat ändamål,

2. på annat bränsle än bensin som förbrukats eller sålts för förbrukning i luftfartyg, när luftfartyget inte används för privat ändamål,

3. på bränsle som förbrukats för framställning av

a) mineraloljeprodukter,

b) kolbränslen och petroleumkoks, eller

c) andra produkter för vilka skatteplikt har inträtt för tillverkaren,

4. på bränsle som förbrukats för framställning av skattepliktig elektrisk kraft, med de begränsningar som följer av tredje stycket.

Avdrag enligt andra stycket 4 får vid samtidig produktion av värme och skattepliktig elektrisk kraft i en kraftvärmeanläggning göras för energiskatt och koldioxidskatt på den del av bränslet som förbrukats för framställning av skattepliktig elektrisk kraft och för hälften av energiskatten på den del av bränslet som förbrukats för framställning av nyttiggjord värme.

3 § Avdrag får, i den mån avdrag inte gjorts enligt 1 § första stycket 4 eller andra stycket, göras även för energiskatt och koldioxidskatt på

kolbränslen och petroleumkoks som förbrukats eller sålts för förbrukning i metallurgiska processer, vari även skall anses ingå den gas- och värmeproduktion som sker till följd av sådana processer.

4 § Avdrag får, i den mån avdrag inte har gjorts enligt 1 - 3 §§, göras även för energiskatten samt för tre fjärdedelar av koldioxidskatten på annat bränsle än bensin eller oljeprodukter enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 b som förbrukats vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling.

5 § I en deklaration som avser svavelskatt på andra bränslen än flygbensin och flygfotogen får avdrag göras enligt 1 § och 2 § andra stycket 1 - 3.

Avdrag får, i den mån avdrag inte gjorts enligt första stycket, göras även för skatt på svavel i bränsle som har förbrukats eller sålts för förbrukning i metallurgiska processer eller processer för framställning av varor av andra mineraliska ämnen än metaller, vari skall anses ingå även den gas- och värmeproduktion som sker till följd av sådana processer, eller i sodapannor eller lutpannor.

Om en skattskyldig har begränsat utsläppet av svavel genom reningsåtgärd eller genom bindning i någon produkt eller i aska i samband med förbrukning av det skattepliktiga bränslet, får avdrag göras med 30 kronor per kilogram svavel som utsläppet har minskat.

6 § I en deklaration som avser energiskatt, koldioxidskatt och svavelskatt på bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 och som lämnas av upplagshavare, varumottagare eller skatterepresentant som avses i 4 kap. 8 § får avdrag även göras för skatt på bränsle som förstörts till följd av tillfälliga omständigheter eller force majeure. Varumottagare och skatterepresentant får dock göra sådant avdrag endast på bränsle som förstörts under transport till varumottagaren.

7 § Vad som föreskrivs om avdrag för skatt på bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b och bensin tillämpas även på bränsle för vilket motsvarande skatt skall betalas enligt 2 kap. 3 och 4 §§, dock inte flygbensin och flygfotogen.

8 kap. Inköp mot försäkringen

1 § Annan än den som är registrerad som skattskyldig får köpa bensin och bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b utan energiskatt och koldioxidskatt mot att han lämnar en försäkringen till leverantören om att bränslet skall användas för sådant ändamål som avses i 7 kap. 1 § första stycket 4 eller andra stycket.

2 § Annan än den som är registrerad som skattskyldig får köpa kolbränslen och petroleumkoks utan energiskatt och koldioxidskatt mot att

han lämnar en försäkran till leverantören om att bränslet skall användas för sådant ändamål som avses i 7 kap. 3 §.

3 § Annan än den som är registrerad som skattskyldig får köpa annat bränsle än sådant som avses i 1 §, dock inte flygbensin och flygfotogen, utan energiskatt och koldioxidskatt mot att han lämnar en försäkran till leverantören om att bränslet skall användas för ett sådant ändamål som avses i 7 kap. 1 § första stycket 4 eller andra stycket eller i 7 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2.

4 § Annan än den som är registrerad som skattskyldig får köpa annat bränsle än flygbensin och flygfotogen utan svavelskatt mot att han lämnar en försäkran till leverantören om att bränslet skall användas för ett sådant ändamål som avses i 7 kap. 1 § första stycket 4 eller andra stycket eller i 7 kap. 2 § andra stycket 2 eller 5 § andra stycket. Motsvarande gäller vid köp av annat bränsle än bensin, flygbensin och flygfotogen för ett sådant ändamål som avses i 7 kap. 2 § andra stycket 1.

5 § Vad som föreskrivs om inköp mot försäkran av bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b och bensin tillämpas även på bränsle för vilket motsvarande skatt skall betalas enligt 2 kap. 3 och 4 §§, dock inte flygbensin och flygfotogen.

9 kap. Återbetalning av skatt m.m.

1 § Beskattningsmyndigheten medger efter ansökan återbetalning av energiskatt och koldioxidskatt på bränsle som har förvärvats av

1. utländsk beskickning, lönat konsulat i Sverige eller sådan internationell organisation, som avses i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall,

2. medlem av den diplomatiska personalen vid utländska beskickningar i Sverige och lönad konsul vid utländskt konsulat i Sverige, under förutsättning att denne inte är svensk medborgare eller stadigvarande bosatt i Sverige.

Medlemsstaters ombud vid en internationell organisation med säte i Sverige och personal hos en sådan organisation har på ansökan rätt till återbetalning enligt första stycket, om Sverige har träffat överenskommelse med en annan stat eller med en mellanfolklig organisation om detta.

2 § Om någon som inte är skattskyldig har förbrukat annat bränsle än sådant som beskattas som bensin eller oljeprodukter enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 b vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan återbetalning av energiskatten och tre fjärdedelar av koldioxidskatten på bränslet.

3 § Om någon har förbrukat bensen i skepp eller bränsle i båt, när fartyget inte används för privat ändamål, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan återbetalning av skatten på bränslet.

4 § Om koldioxidskatt har tagits ut för annat bränsle än sådant som beskattas som bensen och har någon begränsat utsläpp av koldioxid i samband med förbrukning av bränslet, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan återbetalning av koldioxidskatten i förhållande till hur mycket utsläppet har minskat.

5 § Om värme har levererats för tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan av den som framställt värmen kompensation med 9 öre per kilowattimme levererad värme.

Rätt till kompensation föreligger inte om råttallolja har förbrukats vid framställningen av värme.

6 § Om svavelskatt har tagits ut och någon som inte är skattskyldig har begränsat utsläppet av svavel enligt 7 kap. 5 § tredje stycket, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan kompensation för den svavelskatt som belastat bränslet med 30 kronor per kilogram som utsläppet har minskat.

7 § Ansökan om återbetalning eller kompensation enligt 2 - 6 §§ skall omfatta en period om ett kalenderkvartal och skall lämnas in till beskattningsmyndigheten inom ett år efter kvartalets utgång.

8 § Rätt till återbetalning eller kompensation enligt 2 - 6 §§ föreligger endast när ersättningen för ett kalenderkvartal uppgår till

- a) minst 1 000 kronor i fall som avses i 2, 4, 5 eller 6 §, och
- b) minst 500 kronor i fall som avses i 3 §.

9 § Har annat bränsle än sådant som beskattas som bensen eller oljeprodukter enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 b förbrukats vid industriell framställning av produkter av andra mineraliska ämnen än metaller, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan att koldioxidskatten på bränslet tas ut med sådant belopp att skatten för den som bedriver framställningen inte överstiger 1,2 procent av de framställda produkternas försäljningsvärde fritt fabrik.

Ansökan om nedsättning enligt första stycket skall omfatta en period om ett kalenderår och skall lämnas in till beskattningsmyndigheten senast inom ett år efter kalenderårets utgång.

10 § Om skatt har betalats i Sverige för bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 och bränslet därefter har levererats till ett annat EG-land under sådana förhållanden att skatt skall betalas där, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan återbetalning av skatten.

Rätt till återbetalning vid distansförsäljning till ett annat EG-land föreligger endast om den sökande visar att den skatt som ansökan avser är betalad samt att bränslet har beskattats i mottagarlandet.

Ansökan om återbetalning enligt andra stycket skall omfatta en period om ett kalenderkvartal och skall lämnas in till beskattningsmyndigheten inom ett år efter kvartalets utgång.

Ansökan om återbetalning i andra fall än som avses i andra stycket skall lämnas till beskattningsmyndigheten innan leveransen av bränslet påbörjas. Sökanden skall då visa att den skatt som ansökan avser är betalad. Beskattningsmyndigheten återbetalar skattebeloppet sedan godkänt returexemplar av ledsagardokumentet lämnats in till beskattningsmyndigheten och den sökande visat att skatten betalats i mottagarlandet eller att säkerhet ställts för skattens betalning där.

11 § Om skatt har betalats i Sverige enligt 4 kap. 2 § första stycket 2 och bränslet har beskattats i ett annat EG-land, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan av den skattskyldige återbetalning av skatten.

Rätt till återbetalning enligt första stycket föreligger endast om den sökande inom tre år från den dag då leveransen påbörjades visar att bränslet beskattats i ett annat EG-land.

12 § Om återbetalning av eller kompensation för skatt har skett med för högt belopp på grund av en oriktig uppgift som den sökande lämnat eller på grund av felräkning, felskrivning eller något annat uppenbart förbiseende, får beskattningsmyndigheten besluta att den sökande skall betala tillbaka vad han fått för mycket.

Åtgärder för att ta ut ett oriktigt utbetalat återbetalnings- eller kompensationsbelopp får inte vidtas senare än fem år efter utgången av det kalenderår under vilket beloppet betalats ut.

10 kap. Sanktioner vid otillåten användning av märkta oljeprodukter, m.m.

Straffbestämmelser m. m.

1 § Den som från oljeprodukter avlägsnar sådana märkämnena som avses i 2 kap. 8 § första stycket eller på annat sätt tar befattning med oljeprodukter för vilka energiskatt enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 b inte betalats, i syfte att dessa produkter skall användas i strid mot 2 kap. 9 §, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om brottet har rört betydande värden eller det i annat fall är att anse som grovt skall, om förfarandet inte utgör led i gärning som är belagd med strängare straff enligt skattebrottslagen (1971:69), dömas till fängelse i högst två år.

2 § För försök eller förberedelse till brott enligt 1 § andra stycket skall dömas till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

3 § Ett föremål som använts som hjälpmedel vid brott enligt denna lag eller dess värde får förklaras förverkat, om det är nödvändigt för att förebygga brott eller det finns andra särskilda skäl till det.

Angående beslag av egendom som kan antas bli förverkad gäller bestämmelserna om beslag i rättegångsbalken.

4 § Om oljeprodukter där sådana märkämnena som avses i 2 kap. 8 § första stycket har avlägsnats och för vilka skatt enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 b inte betalats, anträffas i annat utrymme än bränsletank som förser motor på personbil, lastbil, buss, trafiktraktor eller båt med bränsle och det är uppenbart att oljeprodukterna avsetts för tillförsel till sådan bränsletank i strid mot 2 kap. 9 §, påför beskattningsmyndigheten den som ansvarat för att de nämnda ämnena avlägsnats, skatt med belopp som motsvarar den skatt som skulle ha tagits ut för oljeprodukterna enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 b.

Avgiftsbestämmelser

5 § En särskild avgift skall betalas för personbil, lastbil, buss, trafiktraktor och båt, vars bränsletank innehåller oljeprodukter i strid mot 2 kap. 9 §. Avgiften uppgår för personbil och båt till 10 000 kronor. Avgiften beräknas för lastbilar, bussar och trafiktraktorer på följande sätt.

Skattevikt, kilogram	Avgift, kronor
0- 3 500	10 000
3 501- 10 000	20 000
10 001- 15 000	30 000
15 001- 20 000	40 000
20 001-	50 000

Med skattevikt avses den vikt efter vilken fordonsskatt beräknas enligt fordonsskattelagen (1988:327). Avgiften tas ut för varje tillfälle som bränsletank påträffas med oljeprodukter i strid mot 2 kap. 9 §.

Har avgift påförts någon och skall sådan avgift påföras honom för ytterligare tillfälle inom ett år från det tidigare tillfället, tas avgiften ut med en och en halv gång det belopp som följer av första stycket.

6 § Avgift enligt 5 § påförs ägaren till fordonet eller båten.

Brukar någon annans fordon eller båt utan lov, påförs brukaren avgiften.

7 § Som ägare av ett fordon anses vid tillämpningen av detta kapitel den som är eller bör vara upptagen i bilregistret som ägare.

I fråga om ett fordon eller en båt som har köpts på kredit med förbehåll om återtaganderätt anses köparen som ägare. Som ägare anses också den som innebar ett fordon eller en båt med nyttjanderätt för

bestämd tid om minst ett år. Innehas fordonet eller båten i annat fall med nyttjanderätt, anses nyttjanderättshavaren som ägare, om han har befogenhet att bestämma om förare eller anlitar annan förare än ägaren har utsett.

8 § Avgift enligt 5 § påförs genom beslut av beskattningsmyndigheten.

Om det finns särskilda skäl, kan beskattningsmyndigheten medge nedsättning av eller befrielse från avgiften.

Tillsyn och kontroll

9 § Tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i detta kapitel skall vad avser personbil, lastbil, buss och trafiktraktor utövas av polismyndigheterna samt av tullmyndigheterna vad avser gränskontroll.

Kustbevakningen skall utöva tillsynen av båtar. Polismyndigheterna skall dock utöva sådan tillsyn inom områden som inte övervakas av Kustbevakningen.

10 § För kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna i detta kapitel har polismyndigheterna och andra tillsynsmyndigheter rätt att få tillträde till låsta utrymmen i fordon och båtar. Myndigheterna har rätt att få de upplysningar, handlingar och prov som behövs för tillsynen. För uttagna prov betalas inte ersättning.

Regler om förfarandet

11 § Bestämmelserna i 1 kap. 6 § och 5 kap. 16 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter skall tillämpas även på avgift enligt detta kapitel.

12 § Bestämmelserna i 3 kap. 7-15 §§, 8 kap. 8 § samt 9 kap. 3 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter får tillämpas även för att begära upplysningar till ledning för beslut om avgift enligt detta kapitel.

13 § Har ett fordon eller en båt flera ägare, är de solidariskt ansvariga för den avgift som skall betalas enligt detta kapitel.

11 kap. Energiskatt på elektrisk kraft

Skattepliktig elektrisk kraft

1 § Elektrisk kraft som förbrukas i Sverige är skattepliktig, om inte annat följer av 2 §.

2 § Elektrisk kraft är inte skattepliktig om den

1. framställts i Sverige i ett vindkraftverk av en producent som inte yrkesmässigt levererar elektrisk kraft,
2. i annat fall framställts i Sverige av en producent som förfogar över en installerad generatoreffekt av mindre än 100 kilowatt och som inte yrkesmässigt levererar elektrisk kraft,
3. till lägre effekt än 50 kilowatt utan ersättning levererats av en producent eller en leverantör till en förbrukare som inte står i intressegemenskap med producenten eller leverantören,
4. framställts och förbrukats på fartyg eller annat transportmedel,
5. förbrukats för framställning eller leverans av elektrisk kraft, eller
6. framställts i ett reservkraftsaggregat.

Skattebelopp

3 § Energiskatten utgör för år 1995

1. 0 öre per kilowattimme för elektrisk kraft som förbrukas i industriell verksamhet i tillverkningsprocessen eller vid yrkesmässig växthusodling,
2. 3,7 öre per kilowattimme för annan elektrisk kraft än som avses under 1 och som förbrukas i kommuner som anges i 4 §,
3. 6,8 öre per kilowattimme för elektrisk kraft som förbrukas för el-, gas-, värme- eller vattenförsörjning i andra kommuner än de som anges i 4 §, och
4. 9,0 öre per kilowattimme för elektrisk kraft som förbrukas i övriga fall.

För åren 1996 till och med 1998 skall de i första stycket angivna skattebeloppen räknas om på det sätt som i fråga om skatt på bränslen anges i 2 kap. 10 §. Belopp som anges i tiondels ören skall dock avrundas till hela tiondels ören. För tiden efter år 1998 skall skatten tas ut med de belopp som gäller vid utgången av detta år.

Förteckning över vissa kommuner

4 § Förteckning över kommuner som avses i 3 § första stycket.

Norrbottnens län
Samtliga kommuner

Västerbottnens län
Samtliga kommuner

Jämtlands län
Samtliga kommuner

Västernorrlands län
Sollefteå
Ånge
Örnsköldsvik

Vem som är skattskyldig

5 § Skyldig att betala energiskatt (skattskyldig) är den som i Sverige

1. yrkesmässigt framställer skattepliktig elektrisk kraft (producent),
2. yrkesmässigt levererar av honom framställd skattepliktig elektrisk kraft eller av annan framställd elektrisk kraft (leverantör), och
3. den som för annat ändamål än som avses i 9 § säljer eller förbrukar elektrisk kraft, som förvärvats utan skatt mot försäkran enligt 11 §.

Den för vars räkning elektrisk kraft förs in till Sverige och den som utan att betala ersättning tar emot skattepliktig elektrisk kraft anses ha framställt den elektriska kraften.

6 § Den som är skattskyldig enligt 5 § första stycket 1 och 2 skall vara registrerad hos beskattningsmyndigheten.

Skattskyldighetens inträde

7 § Skyldigheten att betala energiskatt inträder

1. för den som är skattskyldig enligt 5 § första stycket 1 eller 2, när elektrisk kraft
 - a) levereras till en förbrukare som inte är registrerad enligt 6 § (skattepliktig leverans), eller
 - b) tas i anspråk för annat ändamål än försäljning (skattepliktig egenförbrukning), och
2. för den som är skattskyldig enligt 5 § första stycket 3, när elektrisk kraft levereras till en köpare eller tas i anspråk för annat ändamål än försäljning.

Mätning av elektrisk kraft

8 § Energiskatt som skall betalas av den som är skattskyldig enligt 5 § första stycket 1 eller 2 skall bestämmas på grundval av mätning av den elektriska kraftens energiinnehåll.

När det finns särskilda skäl får beskattningsmyndigheten i visst fall medge att energiskatten får bestämmas på annan grund än mätning av den elektriska kraften.

Om den elektriska kraften inte kan bestämmas på en grund som anges i första eller andra stycket skall den i stället beräknas efter vad som är skäligt.

Avdrag i deklaration

9 § I en deklaration som avser energiskatt på elektrisk kraft får avdrag göras för skatt på elektrisk kraft som

1. förbrukats eller sålts för förbrukning i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning,

2. förbrukats eller sålts för förbrukning för annat ändamål än motor-drift eller uppvärmning eller för användning i omedelbart samband med sådan förbrukning,

3. förbrukats eller sålts för förbrukning vid framställning av produkter som avses i 7 kap. 2 § andra stycket 3,

4. framställts i en kraftvärmeanläggning och förbrukats för el-, gas-, värme- eller vattenförsörjning i den egna verksamheten i den mån avdrag inte har gjorts enligt 7 kap. 2 § andra stycket 4,

5. förbrukats eller sålts för förbrukning vid sådan överföring av elektrisk kraft på det elektriska nätet som avses i 1 § fjärde stycket lagen (1902:71 s. 1) innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar och som utförs av den som har nätkoncession enligt den lagen.

10 § Avdrag får göras även för energiskatt och koldioxidskatt på annat bränsle än sådant som beskattas enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om bränslet förbrukats vid framställning av skattepliktig elektrisk kraft, med de begränsningar som följer av andra och tredje styckena.

Avdrag enligt första stycket får vid samtidig produktion av värme och skattepliktig elektrisk kraft i en kraftvärmeanläggning göras för energiskatt och koldioxidskatt på den del av bränslet som förbrukats för framställning av skattepliktig elektrisk kraft och för hälften av energiskatten på den del av bränslet som förbrukats för framställning av nyttiggjord värme.

Avdrag enligt första eller andra stycket får göras endast i den mån avdrag inte gjorts enligt 9 § första stycket 4, 7 kap. 2 § andra stycket 4 eller tredje stycket.

Den som yrkesmässigt levererar elektrisk kraft som i Sverige framställts i ett vindkraftverk får göra avdrag med ett belopp som svarar mot den skatt som skall betalas enligt 3 § första stycket 4.

Inköp mot försäkran

11 § Annan än den som är registrerad som skattskyldig får köpa elektrisk kraft utan energiskatt mot att han lämnar en försäkran till leverantören att

12 kap. Överklagande

1 § Följande beslut av beskattningsmyndigheten får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, nämligen

1. beslut om godkännande enligt 4 kap. 3 och 6 samt 8 och 10 §§ ,
2. beslut om återkallelse enligt 4 kap. 5 och 6 samt 8 och 10 §§,
3. beslut om ställande av säkerhet enligt denna lag,
4. beslut om återbetalning av eller kompensation för skatt enligt 9 kap. 1 - 12 §§, och
5. beslut om särskild avgift och nedsättning av eller befrielse från sådan avgift enligt 10 kap. 8 §.

Beskattningsmyndighetens beslut enligt första stycket får även överklagas av Riksskatteverket. Om en skattskyldig eller en sökande överklagar ett beslut enligt första stycket förs det allmännas talan av Riksskatteverket.

2 § I fråga om överklagande enligt 1 § tillämpas 8 kap. 1 § andra stycket, 2 § andra stycket samt 3-5 §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995. Genom lagen upphävs

- a) lagen (1957:262) om allmän energiskatt,
- b) lagen (1961:372) om bensinskatt,
- c) lagen (1990:582) om koldioxidskatt,
- d) lagen (1990:587) om svavelskatt,
- e) lagen (1992:1438) om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter.

2. De upphävda lagarna gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet av den nya lagen.

3. Med skatt enligt den nya lagen likställs i tillämpliga delar skatt enligt lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1990:582) om koldioxidskatt, lagen (1990:587) om svavelskatt och lagen (1992:1438) om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter.

4. Med oljeprodukt i 2 kap. 9 § den nya lagen likställs oljeprodukt som har försetts med märkämnena enligt bestämmelserna i lagen (1992:1438) om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter.

5. Bestämmelserna i 7 kap. 4 §, 9 kap. 2, 5, 7 och 8 §§ den nya lagen tillämpas, såvitt avser växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling, först från och med den 1 januari 1996.

6. Energiskatt och koldioxidskatt på annat bränsle än sådant som beskattas som bensin eller oljeprodukter enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 b den nya lagen och som används för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling skall till utgången av år 1995 tas ut efter skattesatser som svarar mot 15 procent av de skattesatser som enligt den nya lagen gäller för ifrågavarande bränsle.

7. Den som är registrerad som skattskyldig för skatt på bränslen enligt de äldre bestämmelserna skall avregistreras vid ikraftträdandet. Om denne registreras som upplagshavare eller som skattskyldig enligt 4 kap. 12 § första stycket 1 eller 2 den nya lagen vid ikraftträdandet, inträder dock inte skattskyldighet för lagret vid avregistreringen till den del det består av sådana bränsleslag som omfattas av den nya registreringen och under förutsättning att dessa bränslen befinner sig i ett godkänt skatteupplag eller i lagret hos den som registrerats enligt 4 kap. 12 § första stycket 1 eller 2.

8. Den som är registrerad som skattskyldig för skatt på elektrisk kraft enligt de äldre bestämmelserna skall utan särskild ansökan registreras som skattskyldig enligt den nya lagen vid ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs att 1, 6, 25 och 25 a §§ fordonsskattelagen (1988:327) samt bilaga 1 till lagen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Fordonsskatt skall betalas till staten enligt denna lag.

Beteckningar i denna lag har samma betydelse som i fordonskungörelsen (1972:595) och i bilregisterkungörelsen (1972:599), om inte annat sägs.

Med dieselolja avses i denna lag de produkter som är skattepliktiga enligt 1 § lagen (1992:1438) om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter.

Med dieselolja avses i denna lag de produkter för vilka skatt skall betalas enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 lagen (1994:0000) om skatt på energi.

6 §²

Följande fordon är skattepliktiga, om de är eller bör vara upptagna i bilregistret och inte är avställda, nämligen

1. motorcyklar,
2. personbilar,
3. lastbilar,
4. bussar,
5. traktorer,
6. tunga terrängvagnar,
7. motorredskap,
8. släpvagnar.

Dock är släpvagnar som dras av motorredskap eller tung terrängvagn skattepliktiga endast om motorredskapet beskattas som trafiktraktor och terrängvagnen beskattas enligt bilaga 1, E5.

Dock är släpvagnar som dras av motorredskap eller tung terrängvagn skattepliktiga endast om motorredskapet beskattas som trafiktraktor och terrängvagnen beskattas enligt bilaga 1, E4.

25 §³

Ett motorredskap beskattas som en jordbrukstraktor, om det har en tjänstevikt som inte överstiger 2 000 kilogram.

Om en bil har byggts om till motorredskap, beskattas den dock som trafiktraktor. Detsamma gäller för motorredskap med tjänstevikt över 2 000 kilogram som används för transport av gods på andra vägar än enskilda, om transportererna inte är begränsade till sådana som anges i 22 § andra stycket.

¹ Senaste lydelse 1992:1440.

² Senaste lydelse 1992:1731.

³ Senaste lydelse 1992:1731.

Andra skattepliktiga motorredskap än de som avses i första och andra styckena beskattas på sätt som framgår av bilaga 1, E4.

Andra skattepliktiga motorredskap än de som avses i första och andra styckena beskattas på sätt som framgår av bilaga 1, E3.

25 a §⁴

En tung terrängvagn beskattas som en jordbrukstraktor om den inte används för transport av gods på andra vägar än enskilda. Detsamma gäller om en tung terrängvagn endast används på sätt som anges i 22 § andra stycket 1 eller 2 a, b eller d.

I andra fall beskattas en tung terrängvagn på sätt som framgår av bilaga 1, E5.

I andra fall beskattas en tung terrängvagn på sätt som framgår av bilaga 1, E4.

Bilaga 1 till fordonsskattelagen (1988:327)⁵

Fordonsskatt

Nuvarande lydelse

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor			
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratals kilogram över den lägsta vikten i klassen		
A Motorcyklar					
1	Tvåhjulig motorcykel utan sidvagn	0- 76-	75	100 125	0 0
2	Annan motorcykel	0-		200	0
B Personbilar					
1	Personbil som inte kan drivas med diesololja	0- 901-	900	355 445	0 90
2	Personbil som kan drivas med diesel- olja				
	2.1 som enligt bil- registret har års- modellsbeteckning 1993 eller äldre	0- 901-	900	710 890	0 180
	2.2 annan personbil	0- 901-	900	1 775 2 225	0 450
C Bussar					
1	Bussar som inte kan drivas med diesololja	0- 1 601- 3 001-	1 600 3 000	355 391 895	0 36 0
2	Bussar som kan drivas med diesololja	0- 1 601- 3 001-	1 600 3 000	655 705 1 405	0 50 0

⁴ Senaste lydelse 1992:1731.

⁵ Senaste lydelse av bilagan 1993:841.

Fordonslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor		
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen	
D Lastbilar				
1	Lastbil som inte kan drivas med diesellojla	0- 1 600 1 601- 3 000 3 001-	355 391 895	0 36 0
2	Lastbil som kan drivas med diesellojla			
	2.1 med anordning för påhängsvagn med två hjul- axlar	0- 1 600 1 601- 3 000 3 001- 6 000 6 001- 10 000 10 001- 14 000 14 001-	790 845 1 615 3 115 5 515 11 675	0 55 50 60 154 271
	med tre eller flera hjul- axlar	0- 1 600 1 601- 3 000 3 001- 6 000 6 001- 11 000 11 001- 15 000 15 001- 18 000 18 001- 23 000 23 001-	790 825 1 315 3 205 6 805 10 485 13 725 23 575	0 35 63 72 92 108 197 168
	2.2 utan anordning för påhängsvagn med två hjul- axlar	0- 1 600 1 601- 3 000 3 001- 6 000 6 001- 10 000 10 001- 14 000 14 001- 17 000 17 001-	655 705 1 405 1 525 2 565 6 125 10 895	0 50 4 26 89 159 208
	med tre eller flera hjul- axlar	0- 1 600 1 601- 3 000 3 001- 6 000 6 001- 11 000 11 001- 15 000 15 001- 18 000 18 001-	620 665 1 295 1 415 2 065 4 865 8 585	0 45 4 13 70 124 156
E Traktorer m.m.				
1	Traktor klass I (trafiktraktor) som inte kan drivas med diesellojla	0- 1 300 1 301- 3 000 3 001- 7 000 7 001-	370 425 1 360 5 160	0 55 95 168
2	Traktor klass I (trafiktraktor) som kan drivas med diesellojla	0- 1 300 1 301- 3 000 3 001- 7 000 7 001-	680 790 2 660 9 860	0 110 180 320
3	Traktor klass II (jordbrukstraktor)	0-	225	0

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
4 Motorredskap, som inte beskattas enligt punkterna 1-3	2 001-	1 000	0
5 Tung terrängvagn, som inte beskattas enligt punkt 3 med två hjulaxlar	2 001- 6 000	300	35
	6 001- 14 000	1 700	70
	14 001-	7 300	200
med tre eller flera hjul- axlar	2 001- 6 000	300	30
	6 001- 14 000	1 500	50
	14 001- 18 000	5 500	130
	18 001-	10 700	170
F Släpvagnar			
1 Släpvagnar med skattevikt högst 3 000 kilogram	0- 1 000 1 001- 3 000	150 170	0 21
2 Släpvagnar med skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av en bil ¹ som inte kan drivas med diesel- olja med en hjulaxel	3 001-	580	11
	3 001- 13 000 13 001-	580 1 480	9 0
	3 001- 13 000 13 001-	580 1 180	6 0
3 Släpvagnar med skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av en bil som kan drivas med dieselfolja, om det är fråga om 3.1 styraxel för påhängsvagn med en hjul- axel	3 001- 5 000 5 001- 8 000 8 001-	630 2 190 5 400	78 107 198

¹ Dras annan släpvagn än påhängsvagn även av en bil som kan drivas med dieselfolja, tas skatt ut enligt 3. Dras släpvagn även av en trafiktraktor, av ett motorredskap som beskattas som en trafiktraktor eller av en tung terrängvagn som beskattas enligt E5 tas skatt ut enligt 4.

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor		
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen	
med två eller flera hjul- axlar	3 001- 8 000	610	42	
	8 001- 11 000	2 710	76	
	11 001- 14 000	4 990	114	
	14 001-	8 410	160	
3.2 andra släp- vagnar med en hjul- axel	3 001- 8 000	320	36	
	8 001-	2 120	64	
med två hjul- axlar	3 001- 8 000	310	23	
	8 001- 11 000	1 460	38	
	11 001- 14 000	2 600	58	
	14 001- 17 000	4 340	76	
	17 001-	6 620	84	
med tre eller flera hjul- axlar	3 001- 11 000	300	14	
	11 001- 17 000	1 420	30	
	17 001- 25 000	3 220	50	
	25 001-	7 220	65	
4 Släpvagnar med skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av en trafiktraktor ² eller ett motorredskap ² som beskattas som en trafiktraktor eller av en tung terrängvagn ² som beskattas enligt E 5 med en hjulaxel	3 001- 8 000	550	45	
	8 001-	2 800	120	
	med två hjul- axlar	3 001- 8 000	550	20
		8 001- 11 000	1 550	50
		11 001- 17 000	3 050	170
		17 001-	13 250	250
	med tre eller flera hjul- axlar,	3 001- 11 000	550	20
		11 001- 14 000	2 150	40
		14 001- 20 000	3 350	75
		20 001- 25 000	7 850	105
		25 001- 30 000	13 100	120
		30 001-	19 100	45

² Dras annan släpvagn än påhängsvagn även av en bil som kan drivas med diesellojta tas skatt ut enligt 3.

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram		Skatt, kronor	
			grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
A Motorcyklar				
1 Tvåhjulig motorcykel utan sidvagn	0- 76-	75	100 125	0 0
2 Annan motorcykel	0-		200	0
B Personbilar				
1 Personbil som inte kan drivas med dieselolja	0- 901-	900	355 445	0 90
2 Personbil som kan drivas med diesel- olja				
2.1 som enligt bil- registret har års- modellsbeteckning 1993 eller äldre	0- 901-	900	710 890	0 180
2.2 annan personbil	0- 901-	900	1 775 2 225	0 450
C Bussar				
1 Bussar som inte kan drivas med dieselolja	0- 1 601- 3 001-	1 600 3 000	355 391 895	0 36 0
2 Bussar som kan drivas med dieselolja	0- 1 601- 3 001-	1 600 3 000	655 705 1 405	0 50 0
D Lastbilar				
1 Lastbil som inte kan drivas med dieselolja	0- 1 601- 3 001-	1 600 3 000	355 391 895	0 36 0
2 Lastbil som kan drivas med dieselolja				
2.1 med anordning för påhängsvagn med två hjul- axlar	0- 1 601- 3 001- 6 001- 10 001- 14 001-	1 600 3 000 6 000 10 000 14 000	790 845 1 615 3 115 5 515 11 675	0 55 50 60 154 271
med tre eller flera hjul- axlar	0- 1 601- 3 001- 6 001- 11 001- 15 001- 18 001- 23 001-	1 600 3 000 6 000 11 000 15 000 18 000 23 000	790 825 1 315 3 205 6 805 10 485 13 725 23 575	0 35 63 72 92 108 197 168

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
2.2 utan anordning för påhängsvagn med två hjul- axlar			
	0- 1 600	655	0
	1 601- 3 000	705	50
	3 001- 6 000	1 405	4
	6 001- 10 000	1 525	26
	10 001- 14 000	2 565	89
	14 001- 17 000	6 125	159
	17 001-	10 895	208
med tre eller flera hjul- axlar			
	0- 1 600	620	0
	1 601- 3 000	665	45
	3 001- 6 000	1 295	4
	6 001- 11 000	1 415	13
	11 001- 15 000	2 065	70
	15 001- 18 000	4 865	124
	18 001-	8 585	156
E Traktorer m.m.			
1 Traktor klass I (trafiktraktor)			
	0- 1 300	370	0
	1 301- 3 000	425	55
	3 001- 7 000	1 360	95
	7 001-	5 160	168
2 Traktor klass II (jordbrukstraktor)			
	0-	225	0
3 Motorredskap, som inte beskattas enligt punkterna 1-2			
	2 001-	1 000	0
4 Tung terrängvagn, som inte beskattas enligt punkt 2 med två hjulaxlar			
	2 001- 6 000	300	35
	6 001- 14 000	1 700	70
	14 001-	7 300	200
med tre eller flera hjul- axlar			
	2 001- 6 000	300	30
	6 001- 14 000	1 500	50
	14 001- 18 000	5 500	130
	18 001-	10 700	170
F Släpvagnar			
1 Släpvagnar med skattevikt högst 3 000 kilogram			
	0- 1 000	150	0
	1 001- 3 000	170	21

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor		
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen	
2	Släpvagnar med skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av en bil ¹ som inte kan drivas med diesel- olja med en hjulaxel	3 001-	580	11
	med två hjul- axlar	3 001- 13 000 13 001-	580 1 480	9 0
	med tre eller flera hjul- axlar	3 001- 13 000 13 001-	580 1 180	6 0
3	Släpvagnar med skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av en bil som kan drivas med dieselolja, om det är fråga om			
	3.1 styraxel för påhängsvagn med en hjul- axel	3 001- 5 000 5 001- 8 000 8 001-	630 2 190 5 400	78 107 198
	med två eller flera hjul- axlar	3 001- 8 000 8 001- 11 000 11 001- 14 000 14 001-	610 2 710 4 990 8 410	42 76 114 160
	3.2 andra släp- vagnar med en hjul- axel	3 001- 8 000 8 001-	320 2 120	36 64
	med två hjul- axlar	3 001- 8 000 8 001- 11 000 11 001- 14 000 14 001- 17 000 17 001-	310 1 460 2 600 4 340 6 620	23 38 58 76 84
	med tre eller flera hjul- axlar	3 001- 11 000 11 001- 17 000 17 001- 25 000 25 001-	300 1 420 3 220 7 220	14 30 50 65

¹ Dras annan släpvagn än påhängsvagn även av en bil som kan drivas med dieselolja, tas skatt ut enligt 3. Dras släpvagn även av en trafiktraktor, av ett motorredskap som beskattas som en trafiktraktor eller av en tung terrängvagn som beskattas enligt E4 tas skatt ut enligt 4.

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
4 Släpvagnar med skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av en trafiktraktor ² eller ett motorredskap ² som beskattas som en trafiktraktor eller av en tung terrängvagn ² som beskattas enligt E 4			
med en hjulaxel	3 001- 8 000	550	45
	8 001-	2 800	120
med två hjul- axlar	3 001- 8 000	550	20
	8 001- 11 000	1 550	50
	11 001- 17 000	3 050	170
	17 001-	13 250	250
med tre eller flera hjul- axlar,	3 001- 11 000	550	20
	11 001- 14 000	2 150	40
	14 001- 20 000	3 350	75
	20 001- 25 000	7 850	105
	25 001- 30 000	13 100	120
	30 001-	19 100	45

² Dras annan släpvagn än påhängsvagn även av en bil som kan drivas med dieselolja tas skatt ut enligt 3.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:426) om kemiska produkter Prop. 1994/95:54

Härigenom föreskrivs att 6 a § lagen (1985:426) om kemiska produkter skall ha följande lydelse.

*Lydelse enligt prop.
1994/95:4*

Föreslagen lydelse

6 a §

Bensin som är avsedd för motor-drift och som innehåller högst 0,013 gram bly per liter vid 15°C skall av tillverkare och importör delas in i och tillhandahållas i de miljöklasser som anges i bilaga till denna lag.

För motorbensin gäller dessutom

Bensin som är avsedd för motor-drift *eller uppvärmning* och som innehåller högst 0,013 gram bly per liter vid 15°C skall av tillverkare och importör delas in i och tillhandahållas i de miljöklasser som anges i bilaga till denna lag.

särskilda föreskrifter som meddelas

av regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1982:395) om Kustbevakningens medverkan vid polisiär övervakning Prop. 1994/95:54

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1982:395) om Kustbevakningens medverkan vid polisiär övervakning¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Denna lag tillämpas när Kustbevakningen bedriver övervakning till havs och i kustvattnen samt i Vänern och Mälaren för att hindra brott mot föreskrifter i lagar och andra författningar som gäller

1. skyddsobjekt och militära skyddsområden,2. jakt,3. fiske,4. bevarande av den marina miljön och annan naturvård,5. trafikregler och säkerhetsanordningar för sjötrafiken,6. åtgärder mot vattenförorening från fartyg,7. dumpning av avfall i vatten,8. kontinentalsockeln,9. fornminnen och sjöfynd,10. fartygs registrering och identifiering,11. skydd för den marina miljön mot andra förorenande åtgärder än sådana som avses i 6 och 7.	11. skydd för den marina miljön mot andra förorenande åtgärder än sådana som avses i 6 och 7,

12. märkning och användning av oljeprodukter.

Lagen tillämpas i fråga om övervakning enligt punkterna 2 - 8, 10 och 11 även inom Sveriges ekonomiska zon.

Lagen tillämpas i fråga om övervakning enligt punkterna 2 - 8 och 10 - 12 även inom Sveriges ekonomiska zon.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1988:445.

² Senaste lydelse 1992:1142.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Avräkning enligt denna lag skall göras från belopp som återbetalas eller annars utbetalas på grund av bestämmelse i

1. uppbördslagen (1953:272),
2. lagen (1958:295) om sjömansskatt,
3. mervärdesskattelagen (1994:200) med undantag av 10 kap. 6 och 7 §§,
4. tullagen (1973:670), tullförordningen (1973:979), lagen (1973:981) om frihet från införselavgift, tullagen (1987:1065), lagen (1987:1069) om tullfrihet m. m. eller lagen (1987:1066) om frihet från skatt eller avgift vid införsel,
5. lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar,
6. lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter eller lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare,
7. lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter eller författning som anges i 1 kap. 1 § första stycket samma lag, i de fall då utbetalningen ankommer på Skattemyndigheten i Kopparbergs län,
8. lagen (1974:992) om nedsättning av allmän energiskatt,
9. lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller
10. lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m. fl.

Vad som sagts i första stycket 7 gäller inte utbetalning enligt 27 § lagen (1957:262) om allmän energiskatt, 6 § lagen (1961:372) om bensinskatt och 13 § lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon.

Vad som sagts i första stycket 7 gäller inte utbetalning enligt 9 kap. 1 § lagen (1994:0000) om skatt på energi och 13 § lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon.

Avräkning skall också göras vid återbetalning av belopp som tagits ut som förrättningskostnad vid indrivning av en sådan fordran som avses i 2 § första meningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1994:210.

2.6 Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370) Prop. 1994/95:54

Härigenom föreskrivs att 20 § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §¹

Vid beräkningen av inkomsten från särskild förvärvskälla skall alla omkostnader under beskattningsåret för intäkternas förvärvande och bibehållande avräknas från samtliga intäkter i pengar eller pengars värde (bruttointäkt) som har influtit i förvärvskällan under beskattningsåret.

Avdrag får inte göras för:

den skattskyldiges levnadskostnader och därtill hänförliga utgifter, så som vad skattskyldig utgett som gåva eller som periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning till person i sitt hushåll;

sådana kostnader för hälsovård, sjukvård samt företagshälsovård som anges i anvisningarna;

kostnader i samband med plockning av vilt växande bär och svampar eller kottar till den del kostnaderna inte överstiger de intäkter som är skattefria enligt 19 §;

värdet av arbete, som i den skattskyldiges förvärvsverksamhet utförts av den skattskyldige själv eller andre maken eller av den skattskyldiges barn som ej fyllt 16 år;

ränta på den skattskyldiges eget kapital som har nedlagts i hans förvärvsverksamhet;

svenska allmänna skatter;

kapitalavbetalning på skuld;

ränta enligt 8 kap. 1 § studiestödslagen (1973:349), 52, 52 a och 55 §§ lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, 32 § och 49 § 4 mom. uppbördslagen (1953:272), 5 kap. 12 § lagen (1984:151) om

punktskatter och prisregleringsavgifter, 13 och 14 §§ lagen (1984:668) om uppboord av socialavgifter från arbetsgivare, 30 § tullagen (1987:1065), 60 § fordonsskattelagen (1988:327) och 16 kap. 12 och 13 §§ mervärdesskattelagen (1994:200) samt kvarskatteavgift och dröjsmålsavgift beräknad enligt uppbördslagen;

avgift enligt lagen (1972:435) om överlastavgift;

avgift enligt 10 kap. plan- och bygglagen (1987:10);

avgift enligt 10 kap. 7 § utlänningslagen (1989:529);

avgift enligt 8 kap. 5 § arbetsmiljölagen (1977:1160);

avgift enligt 26 § arbetstidslagen (1982:673);

¹ Senaste lydelse 1994:581.

skadestånd, som grundas på lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet eller annan lag som gäller förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare, när skadeståndet avser annat än ekonomisk skada;

företagsbot enligt 36 kap. brottsbalken;

straffavgift enligt 8 kap. 7 § tredje stycket rättegångsbalken;

belopp för vilket arbetsgivare är betalningsskyldig enligt 75 § upp-
bördslagen (1953:272) eller för vilket betalningsskyldighet föreligger på grund av underlåtenhet att göra avdrag enligt lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar;

avgift enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift;

kontrollavgift enligt lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering;

överförbrukningsavgift enligt ransoneringslagen (1978:268);

vattenföroreningsavgift enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg;

avgift enligt 3 § lagen (1975:85) med bemyndigande att meddela föreskrifter om in- eller utförsel av varor;

lagringsavgift enligt lagen (1984:1049) om beredskapslagring av olja och kol eller lagen (1985:635) om försörjningsberedskap på naturgasområdet;

avgift enligt 18 § lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar;

kapitalförlust m. m. i vidare mån än som särskilt föreskrivs;

avgift enligt 13 och 14 §§ lagen om avgift enligt 10 kap. 5 § lagen (1992:1438) om dieseloljeskatt och (1994:0000) om skatt på energi; användning av vissa oljeprodukter;

ingående skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) för vilken det finns rätt till avdrag enligt 8 kap. eller rätt till återbetalning enligt 10 kap. nämnda lag.

(Se vidare anvisningarna.)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Regeringen beslöt i juni 1992 att tillkalla en särskild utredare (Fi 1992:15) med uppgift att göra en teknisk översyn av energibeskattningen (Energiskatteutredningen). Redan i december 1991 hade regeringen beslutat att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att lämna förslag till den lagtekniska anpassning av mervärdesskatten och punktskatterna som behövs vid ett svenskt medlemskap i EU. Arbetet har delats upp mellan utredningarna på så sätt att anpassningen av punktskatterna på energiområdet har behandlats av Energiskatteutredningen. Samråd har skett mellan utredningarna. Energiskatteutredningen har i juni 1994 överlämnat betänkandet Ny lag om skatt på energi - En teknisk översyn och EG-anpassning (SOU 1994:85). Utredningens sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 1*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över de remissinstanser som har yttrat sig över betänkandet finns i *bilaga 2*. En sammanställning över remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet, dnr 2274/94.

Regeringsrådet Leif Lindstam har utrett de ändringar av energiskatten på elektrisk kraft som aktualiseras med anledning av de nya regler för elmarknaden som beslutats av riksdagen under våren 1994 (prop. 1993/94:162, bet. 1993/94:NU22, rskr. 1993/94:358, SFS 1994:617 och 618). Utredarens överväganden har redovisats i en promemoria som finns tillgänglig i Finansdepartementet.

Regeringen har i propositionen 1994/95:19, som ett led i det förberedelsearbete som måste komma till stånd om folkomröstningen utmynnar i ett ja till EU, föreslagit att riksdagen godkänner det svenska anslutningsfördraget med EU samt slutakten till fördraget. I propositionen har översiktligt redovisats behovet av ändrad lagstiftning på punktskatteområdet vid ett eventuellt svenskt medlemskap i EU.

I betänkandet Ny lag om skatt på energi - En teknisk översyn och EG-anpassning har utredningen lagt fram förslag om en teknisk översyn och EG-anpassning av reglerna för energibeskattningen. Regeringen avser nu att ta upp utredningens förslag.

Datainspektionen har anmodats att avge yttrande över bestämmelserna om inrättande av ett register över upplagshavare, registrerade varumottagare och skatteupplag i 6 kap. 11 och 12 §§ förslaget till ny lag om skatt på energi. Datainspektionen har den 14 oktober 1994 yttrat sig över de föreslagna bestämmelserna och har anfört att inspektionen inte har någonting att erinra mot dessa. Yttrandet finns i *bilaga 3*.

Enligt den planering som finns så skall, förutsatt ett bifall i folkomröstningen, Sverige bli medlem i EU den 1 januari 1995. Det har inte tidsmässigt varit möjligt att hinna med en lagrådsgranskning innan propositionen måste lämnas till riksdagen. Ett uppskjutande av EU-anpassning vad gäller energibeskattningen är inte heller möjligt utan att detta skulle leda till avsevärda men. Yttrande från Lagrådet har därför inte inhämtats.

Inom EG gäller gemensamma förfaranderegler för punktskatterna på alkohol, tobak och mineraloljor. Införlivandet av dessa regler i svensk rätt stämmer i huvudsak överens mellan de föreslagna nya lagarna om skatt på energi, alkoholskatt och tobaksskatt. Bestämmelserna i lagen om tobaksskatt har granskats av Lagrådet och de synpunkter som då lämnats har beaktats vid utformningen av den nya lagen om skatt på energi.

4 EG-anpassning

Om Sverige blir medlem i EU måste den svenska energiskattelagstiftningen utformas så att den står i överensstämmelse med gemenskapsrätten. En stor del av arbetet med att åstadkomma en överensstämmelse mellan den svenska lagstiftningen, såvitt gäller indirekta skatter, till vad som gäller i Västeuropa har dock redan genomförts i samband med skattereformen 1990/1991 och genom energiskatteomläggningen 1993.

Under de senaste åren har ett omfattande arbete pågått inom EG i syfte att samordna medlemsländernas uttag av punktskatter. Arbetet har resulterat i att harmoniserade regler fr.o.m. den 1 januari 1993 föreligger vad gäller beskattningen av tre varugrupper som har stor betydelse för den gemensamma marknaden, nämligen alkohol och alkoholhaltiga drycker, tobaksvaror samt mineraloljor. Medlemsstaterna har möjlighet att ta ut skatter även på andra produkter än de som omfattas av den harmoniserade regleringen, dock under förutsättning att sådana skatter inte hindrar det fria handelsutbytet mellan de enskilda länderna.

Ministerrådet har under 1992 utfärdat tre olika direktiv som rör punktskatter på mineraloljeprodukter: direktiv 92/12/EEG, 92/81/EEG och 92/82/EEG. Ändringar i och tillägg till direktiv 92/12/EEG och 92/81/EEG har gjorts genom direktiv 92/108/EEG. En förteckning över nu aktuella EG-direktiv m.m. finns i *bilaga 4*. Direktiv 92/12/EEG innehåller bestämmelser om skattskyldighetens inträde och i övrigt om förfarandet vid omsättningen och beskattningen av både mineraloljeprodukter och de övriga varugrupper där harmoniserade regler om punktskatter gäller. Skattebasen och övriga materiella bestämmelser om skatt på mineraloljeprodukter finns huvudsakligen i direktiv 92/81/EEG. Bestämmelser om minimiskattesatser finns i direktiv 92/82/EEG.

Det har ålegat de enskilda medlemsstaterna att senast den 31 december 1992 - eller med andra ord inför den inre marknads ikraftträdande vid

årsskiftet 1992/1993 - harmonisera sina nationella lagstiftningar i enlighet med de föreskrifter som getts i de aktuella direktiven. Därmed har gränskontrollåtgärderna på skatteområdet kunnat slopas. Förfarandereglererna innebär i princip att de skattepliktiga varorna skall kunna cirkulera fritt, utan gränskontroller och utan beskattningsekvenser, mellan medlemsstaterna ända tills de når den slutliga konsumenten och att beskattning skall ske i konsumtionslandet. Utöver de skatter som regleras genom dessa direktiv har medlemsländerna en begränsad möjlighet att tillämpa även andra skatter på de harmoniserade varugrupperna. Det skall i sådant fall vara fråga om skatter som tas ut för särskilda ändamål och skattebasen samt ordningen för skatteberäkning, skatteuttag etc. skall stämma överens med de regler som finns beträffande de harmoniserade punktskatterna.

I propositionen föreslås de anpassningar till nu gällande direktiv inom EU som är nödvändiga vid ett medlemskap. Det ligger i sakens natur att det saknas anledning att beakta de olika förslag till direktiv som diskuteras för närvarande. Först när beslut från Ministerrådet föreligger, och det därmed är klart att några ytterligare ändringar inte kommer att ske, finns det skäl att harmonisera den svenska lagstiftningen.

5 Författningsteknisk och språklig översyn

Regeringens förslag: Lagarna om allmän energiskatt, koldioxidskatt, svavelskatt, dieseloljeskatt och bensinskatt ersätts av en gemensam ny lag om skatt på energi. I den nya lagen behålls de nuvarande benämningarna koldioxidskatt och svavelskatt. Allmän energiskatt ersätts med uttrycket energiskatt. Bensinskatt och dieseloljeskatt namnges inte uttryckligen utan motsvaras av högre nivåer av energiskatten.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag med undantag för att utredningen även föreslagit att lagarna om skatt på viss elektrisk kraft, särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk och miljöskatt på inrikes flygtrafik skulle ersättas av den nya lagen.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker att lagarna om bränslebeskattning förs samman till en gemensam lag eller lämnar förslaget utan erinran. Några remissinstanser ifrågasätter dock behovet av att också sammanföra produktionsbeskattningen av elektrisk kraft i samma lag. *Riksrevisionsverket* och *Vägverket* anser att benämningarna bensinskatt och dieseloljeskatt bör finnas kvar.

Skälen för regeringens förslag: Energibeskattningen har under lång tid varit föremål för betydande förändringar som medfört att lagregleringen komplicerats. Författningstekniska ändringar föreslås därför i syfte att

förenkla lagstiftningen och göra den mer överskådlig. Energiskattelagstiftningen är också i behov av en språklig översyn.

Den nuvarande lagtekniska utformningen innebär att lagen om koldioxidskatt, lagen om svavelskatt och lagen om dieseloljeskatt i varierande omfattning innehåller hänvisningar till bestämmelser i lagen om allmän energiskatt. Beskattningen av bensen och vissa andra motorbränslen regleras i lagen om bensinskatt, medan andra oljeprodukter beskattas enligt lagen om allmän energiskatt. Detta innebär att åtskilliga regler om skattskyldighet, avdrag m.m. finns i båda dessa författningar - dock i vissa fall med mindre eller större skillnader i materiellt, men i viss utsträckning endast i språkligt, hänseende. Sådana olikheter har lett till osäkerhet om den faktiska innebörden av bestämmelserna i de olika lagarna. Regeringen föreslår därför att lagarna om koldioxidskatt, svavelskatt, dieseloljeskatt och bensinskatt ersätts av en gemensam lag om skatt på energi. Beskattningsreglerna blir på så sätt mer överskådliga och avsikten är att de därigenom skall vara enklare att tillämpa för skattskyldiga och andra som har anledning att granska dem. Kraven på att lagtexten skall vara tillräckligt exakt och tydlig och det förhållandet att gemenskapsrätten innehåller olika bestämmelser som måste föras in i svensk rätt har dock begränsat möjligheterna till en förenklad lagstiftning. Gemenskapsrätten innehåller i vissa fall förhållandevis detaljerade och svårtillgängliga bestämmelser som det endast finns begränsade möjligheter att påverka den närmare utformningen av. Så långt det varit möjligt har dock ordval och språklig uppbyggnad gjorts så att de stämmer överens med såväl svensk lagstiftningstradition som modernt svenskt språkbruk.

Den särskilda skatten på elektrisk kraft från vattenkraftverk och kärnkraftsskatten är produktionsskatter som skiljer sig från konsumtions-skatterna på bränsle och elektrisk kraft. Produktionskatterna och miljöskatten på inrikes flygtrafik berör endast ett fåtal skattskyldiga och har ett begränsat samband med energibeskattningen i övrigt. Med beaktande härav och även med hänsyn till att det inte är aktuellt med några materiella ändringar föreslås att dessa tre lagar inte inarbetas i den nya lagen om skatt på energi.

Lagen om skatt på energi har delats in i 12 kap. 1 kap. innehåller allmänna bestämmelser om lagens tillämpningsområde m.m. Beskattningen av bränslen regleras i 2 - 10 kap., elektrisk kraft i 11 kap., medan vissa bestämmelser om överklagande finns i 12 kap.

De enskilda kapitlen har gjorts mer överskådliga med hjälp av under-rubriker. Skattebeloppen för energiskatt och koldioxidskatt redovisas i en tabell i lagen. Detta är ett mer överskådligt redovisningssätt än att - som i dag i lagen om allmän energiskatt och lagen om koldioxidskatt - redovisa skattebeloppen i en bilaga till lagen.

Förslaget till beskattning av bränslen innebär att de nuvarande benämningarna koldioxidskatt och svavelskatt behålls. Allmän energiskatt ersätts med uttrycket energiskatt. Bensinskatt respektive dieseloljeskatt motsvaras i förslaget av högre nivåer av energiskatten. Dessa språkliga ändringar innebär inte några beloppsmässiga höjningar.

Vid förslag till justeringar av den gällande lagstiftningen på energiskatteområdet som blir aktuella i samband med ett svenskt medlemskap i EG har regeringen utgått från att Sverige - genom temporära beslut i enlighet med förfarandet i artikel 8.4 i direktiv 92/81/EEG - får behålla skattereduktioner för mineraloljor för industriellt bruk och för oljeprodukter i enlighet med indelningen i miljöklasser samt skattefrihet för biologiskt framställt metangas. Dessa undantag är införda i det föreliggande avtalet om svenskt medlemskap i EU. I övrigt har utgångspunkten i propositionen varit att den generella uppbyggnaden av skatterna på energiområdet skall behållas. Kol och naturgas är inte föremål för någon gemensam skattereglering inom EU. Regeringens utgångspunkt är att Sverige vid ett eventuellt medlemskap kommer att kunna behålla den nuvarande beskattningen av dessa bränslen. Reglerna måste dock utformas så att de inte strider mot principen om fri rörlighet inom EU. Förändringar av skattenivåer m.m. tas endast upp i den mån det krävs som en anpassning till gemenskapsrätten och till redan fattade beslut om en indexering av punktskatterna på bl.a. energi.

6 Skatteplikten för bränslen

6.1 Nuvarande svenska bestämmelser

6.1.1 Bränslen som i dag är skattepliktiga

Energi- och koldioxidskatt tas nu ut för kolbränslen, fotogen, motorbrännolja, eldningsolja, andra oljeprodukter - med undantag för smörjolja och smörjfetter som inte används för energialstring - samt naturgas och gasol. Flygfotogen är dock särskilt undantagen från skatt, i likhet med produkter som beskattas enligt lagen om bensinskatt.

Allmän energiskatt och koldioxidskatt betalas även för bränsleblandningar under förutsättning att blandningen innehåller minst fem viktprocent av sådana oljor som erhållits ur petroleum eller ur bituminösa mineral. Skatt skall dock inte tas ut för den del av blandningen som består av vegetabiliska oljor och dylikt.

För olja utgår förutom energi- och koldioxidskatt även dieseloljeskatt. Oljor som ger mindre än 85 volymprocent destillat vid 350°C eller har försetts med särskilda märkämnor är dock undantagna från beskattning.

Svavelskatt tas ut för svavelinnehållet i kol- och torvbränslen samt motorbrännolja och eldningsolja. Oljor som innehåller högst 0,1 viktprocent svavel undantas från svavelskatten.

Bensinskatt skall betalas för bensin och andra motorbränslen, som innehåller minst 70 viktprocent bensin. Undantag från skatteplikt gäller dock för flygbensin. Bensinskatt utgår även för metanol och högre alkoholer samt för bränsleblandningar som innehåller någon av dessa produkter. Ren etanol är dock skattefri. En förutsättning för beskattning

enligt lagen om bensinskatt är att bränslet är avsett för motordrift. För bensin, men inte för alkoholer, tas dessutom koldioxidskatt ut. Prop. 1994/95:54

6.1.2 Skattskyldighetens inträde

Uppbörderna av de svenska energiskatterna bygger i dag på ett system med registrering av skattskyldiga, som redovisar skatten till beskattningsmyndigheten genom att i deklaration lämna uppgift om den kvantitet bränsle för vilken skattskyldighet inträtt och betalar den därpå belöpande skatten till staten.

Den som inom landet producerar skattepliktigt bränsle eller förbrukar sådant bränsle för framställning av därmed likvärdig vara är skattskyldig och skall vara registrerad hos beskattningsmyndigheten.

Den som i större omfattning återförsäljer eller förbrukar skattepliktigt bränsle eller håller sådant bränsle i lager kan registreras hos beskattningsmyndigheten som återförsäljare eller förbrukare av sådant bränsle. Regeringen har i förordningarna om allmän energiskatt, svavelskatt och bensinskatt föreskrivit vilka vikt- och volymgränser som vid förbrukning för olika ändamål skall anses innebära större omfattning.

En registrering innebär således att en näringsidkare kan köpa bränsle skattefritt och redovisa skatten i efterhand genom att lämna deklaration. I deklarationen skall allt bränsle för vilket skattskyldighet har inträtt redovisas, men avdrag får göras för skatt på bränslen som används för vissa särskilt angivna ändamål. Icke skattskyldiga kan i vissa fall få motsvarande skattefrihet genom att lämna en försäkran till leverantören om att bränslet skall användas för ett visst ändamål eller i efterhand ansöka om återbetalning av skatten.

Skyldigheten att betala skatt inträder i normalfallet då en skattskyldig levererar bränsle till köpare som inte är registrerad som skattskyldig eller tar i anspråk bränslet för annat ändamål än försäljning.

6.2 Aktuella EG-direktiv

6.2.1 Skattebasen och minimiskattesatser

Huvudregeln i direktiven är att skatt skall tas ut för mineraloljor. I artikel 2.1 i direktiv 92/81/EEG anges, med hänvisning till varunummer i EG:s tulltaxa, vilka produkter som innefattas i uttrycket mineraloljor. Mineraloljor som används för andra ändamål än som motorbränslen eller för uppvärmning är dock skattefria.

Vid ett svenskt medlemskap i EU kommer EG:s tulltaxa att införlivas med svensk rätt. Minimiskattenivåer har för vissa mineraloljeprodukter angetts i direktiv 92/82/EEG. Det rör sig om följande produkter.

- * Blyad bensin
- * Blyfri bensin
- * Dieselolja/lätt eldningsolja
- * Tjock eldningsolja
- * Fotogen
- * Gasol
- * Metan

Skatt skall även tas ut för vissa andra produkter. Sålunda skall skatt betalas för varje produkt som är avsedd att användas, bjuds ut till försäljning eller används som motorbränsle eller som tillsats till motorbränsle eller för att öka motorbränslets volym. Vidare skall även andra kolväten än de som angetts i artikel 2.1 beskattas när de är avsedda att användas, bjuds ut till försäljning eller används för uppvärmningsändamål. Undantag görs dock för kol, brunkol, torv och liknande fasta kolväten samt för naturgas.

En sammanställning över de mineraloljeprodukter, som räknas upp i artikel 2.1 i direktiv 92/81/EEG med angivande av huruvida de i dag beskattas i Sverige eller inte, finns i *bilaga 6*.

6.2.2 Förfaranderegler

Direktiv 92/12/EEG innehåller bestämmelser om skattskyldighetens inträde och i övrigt om förfarandet vid omsättningen och beskattningen av såväl mineraloljor som de andra varugrupper där harmoniserade regler för uttag av punktskatter gäller inom EG. Avsikten med dessa regler är att de punktskattebelagda varorna skall kunna hanteras inom hela EU-området utan att beskattningsåtgärder eller gränskontroller behövs. EG:s förfarandebestämmelser påminner om tullförfarandet. Vid en anpassning till EG-reglerna krävs att en rad nya begrepp introduceras, som t.ex. upplagshavare, skatteupplag, registrerad och oregistrerad varumottagare samt distansförsäljning. Regeringen har i propositionen om nya lagar om tobaksskatt och alkoholskatt, m.m. närmare redogjort för dessa bestämmelser. För en mer ingående beskrivning av dessa regler hänvisas till den propositionen.

6.3 Omfattningen av det skattepliktiga området

6.3.1 Inledning

Den nuvarande energibeskattningen bygger lagtekniskt på att de produkter som omfattas av skatten uttryckligen räknas upp i den aktuella lagstiftningen. Det har i realiteten inneburit att vissa nyintroducerade produkter som använts för motordrift eller uppvärmning under viss tid undgått beskattning innan lagstiftningen har hunnit ändrats. Inom gemenskapsrätten används ett annat synsätt. Samtliga produkter som används för

motordrift är skattepliktiga produkter. Detsamma gäller i princip samtliga flytande och gasformiga kolväten som används för uppvärmning. För att åstadkomma ett någorlunda hanterligt system görs emellertid skillnad på produkter som typiskt sett används som motorbränslen eller för uppvärmning och andra produkter som endast på grund av sin användning blir skattepliktiga. De förstnämnda produkterna anges uttryckligen i lagstiftningen som skattepliktiga och skall också omfattas av den särskilda hanteringsordningen som gäller. Övriga produkter omfattas inte av denna hanteringsordning och blir skattepliktiga enbart då de används som motorbränsle eller för uppvärmningsändamål. I den fortsatta framställningen görs därför en skillnad mellan produkter som är direkt skattepliktiga, dvs produkter vars typiska användningsområde är som motorbränslen eller för uppvärmningsändamål, och andra produkter som blir skattepliktiga enbart vid viss användning.

6.3.2 Direkt skatteplikt för vissa mineraloljeprodukter

Regeringens förslag: Det direkt skattepliktiga området för oljeprodukter begränsas så att endast produkter som typiskt sett används som motorbränslen eller för uppvärmning omfattas av skatteplikten. Det gäller bensin, dieselolja, eldningsolja, fotogen, gasol och metan. Dessa produkter skall omfattas av det nya EG-anpassade beskattningsförfarandet.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker eller lämnar förslaget utan erinran.

Bakgrunden till regeringens förslag: Mineraloljor definieras genom en förhållandevis omfattande uppräkningslista av olika produkter i artikel 2.1 i direktiv 92/81/EEG. I direktiv 92/82/EEG anges minimiskattesatser för vissa av dessa mineraloljor, nämligen för blyad respektive blyfri bensin, lätt eldningsolja/dieselolja, tjock eldningsolja, fotogen samt för gasol och metan. Medlemsländerna är skyldiga att beskatta de produkter för vilka minimiskattesatser har angetts; vad gäller gasol, metan och fotogen som används för uppvärmningsändamål finns dock möjlighet att sätta skattesatsen till 0 ECU. Flygbensin jämföras enligt EG:s regler skattemässigt med blyad bensin och all fotogen, inklusive flygfotogen, omfattas av angiven minimiskattesats för fotogen.

I dag undantas i Sverige samtliga flygbränslen utom gasol från energibeskattnings. Om så skall ske även vid ett medlemskap i EU krävs att undantag begärs. Förutom flygbensin och flygfotogen beskattas samtliga de produkter för vilka minimiskattesatser gäller för närvarande i Sverige, varför en anpassning till EG:s regler i den delen inte kräver några förändringar av den gällande svenska lagstiftningen. De svenska skatterna ligger också i samtliga fall över de föreskrivna miniminivåerna.

Vad gäller oljeprodukter omfattades tidigare enbart visst slag av fotogen (s.k. lätt diesel) samt motorbrännolja och eldningsolja av skatteplikt. Fr.o.m. den 1 januari 1991 utvidgades dock det skattepliktiga området till att omfatta även andra oljeprodukter. Lagändringen föranleddes av att det introducerats olika oljeprodukter som skulle kunna klassificeras som icke skattepliktiga produkter, men som i allt väsentligt hade samma egenskaper och kvaliteter som motorbrännolja och eldningsolja och därmed skulle kunna ersätta dessa produkter. Det skattepliktiga området utvidgades därför i syfte att undvika att de nämnda oljeprodukterna skulle få helt omotiverade konkurrensfördelar jämfört med motsvarande skattepliktiga oljeprodukter.

Smörjetter och smörjolja som inte används för energialstring undantogs från beskattning. Utvidgningen av det skattepliktiga området medförde ändå att åtskilliga produkter, som i princip aldrig kommer i fråga för förbrukning som motorbränsle eller för uppvärmning, blev skattepliktiga. Utformningen av den svenska energibeskattningen innebär att en förbrukare som använder en skattepliktig produkt för annat ändamål än energialstring kan förvärva produkten skattefritt endast om han är registrerad som skattskyldig eller avger en särskild försäkran om produktens användning.

Skälen för regeringens förslag: Gemensksprätten anger att de oljeprodukter för vilka en minimiskattesats finns angiven skall beskattas oavsett användningsområde. Området för den direkta skatteplikten bör begränsas så mycket som möjligt för att undvika att komplicera skattesystemet. Endast sådana oljeprodukter som typiskt sett används som bränslen bör därför omfattas av den direkta skatteplikten.

På grund av naturgasens höga halt av metan har naturgas och metan hittills jämförts i den svenska energibeskattningen. Metan bör dock - inte minst mot bakgrund av att en minimiskattesats är fastlagd för produkten i direktiv 92/82/EEG - uttryckligen anges som en direkt skattepliktig produkt.

Gemensksprätten föreskriver visserligen att medlemsländerna i vissa fall beskattar även andra bränslen än sådana som omfattas av minimiskattesatserna. Något krav på att dessa bränslen skall behandlas som direkt skattepliktiga produkter finns dock inte. EG:s förfaranderegler skall i vart fall tillämpas vid hanteringen av de mineralolja, för vilka minimiskattesatser har fastlagts. Om dessa regler skall gälla även beträffande övriga mineralolja som räknats upp i artikel 2.1 i direktiv 92/81/EEG är dock mer tveksamt.

Bland de uppräknade produkterna finns en rad produkter vars huvudsakliga användningsområden är andra än motordrift eller uppvärmning. Det rör sig om t.ex. lackolja, råolja och vaselin. Förfarandebestämmelserna innehåller främst regler om att hantering av varor under skatt suspension skall ske i särskilda skatteupplag samt att förflyttning av varor inom ramen för suspensionsordningen får ske endast mellan skatteupplag och, vid handel mellan olika medlemsstater, skall följas av särskilda ledsagardokument. För närvarande tillämpar nio av de tolv medlemsländerna inom EU i princip de nämnda förfarandereglerna endast på de

mineraloljor för vilka minimiskattesatser har fastlagts. Grekland, Tyskland och Spanien anser i stället att förfarandereglerna skall tillämpas på samtliga produkter som räknas upp i artikel 2.1 i direktiv 92/81/EEG, oavsett om de är avsedda att användas för skattepliktiga användningsområden - dvs. motordrift eller uppvärmning - eller för andra ändamål, t.ex. som lösningsmedel. En följd av skillnaderna i tolkning är bl.a. att de tre sistnämnda länderna kräver att samtliga mineraloljor som förs in till dessa länder skall följas av ledsagardokument.

De skilda tolkningarna av tillämpligheten av bestämmelserna har lett till praktiska problem i samband med hanteringen av mineraloljor inom EU. Arbete pågår därför inom EU i syfte att få medlemsstaterna att ena sig om en mer begränsad lista över produkter som skall omfattas av EG:s förfaranderegler. Något beslut härom föreligger ännu inte och regeringen utgår, som redan nämnts, från nu gällande direktiv på området.

En strävan vid utformningen av olika regler inom skatteområdet bör vara att dessa så långt det är möjligt skall vara enkla att tillämpa för de näringsidkare som hanterar de aktuella varorna. Mot den bakgrunden ter det sig föga lämpligt att kräva att framställning av t.ex. vaselin skall ske inom ramen för en suspensionsordning, oavsett om produkten är avsedd att användas för motordrift/uppvärmning eller som råvara. Eftersom produkten i flertalet fall faktiskt inte används för motordrift eller uppvärmning, skulle en rad tillverkare behöva registrera sig som skattskyldiga enbart för att, genom avdrag i skattedeklarationen, kunna erhålla skattefrihet för varor som inte är avsedda att användas för motordrift eller uppvärmning.

Det är därför befogat att välja den tolkning av EG:s förfarandebestämmelser som majoriteten av medlemsländerna i dag faktiskt tillämpar. Detta innebär således att enbart mineraloljor för vilka en minimiskattesats har fastlagts skall behöva omfattas av de nya förfarandebestämmelserna. Även flygfotogen och flygbensin omfattas visserligen av minimiskattesatserna. Regeringen anser dock att den nuvarande skattefriheten för dessa bränslen bör behållas (se vidare kapitel 10). Skatt kommer därför endast att betalas då bränslet används för uppvärmning eller för drift av annat än flygplan. Flygfotogen och flygbensin är speciellt avpassade för drift av flygplan och det kan därför antas att det endast undantagsvis blir aktuellt med beskattning. Mot den bakgrunden anser regeringen att EG:s beskattningsförfarande inte behöver tillämpas för dessa bränslen.

I kapitel 14 redovisas i tabellform de direkt skattepliktiga mineralolje-produkterna och dessas skattesatser.

Regeringens förslag: Direkt skatteplikt skall även fortsättningsvis gälla för kolbränslen och naturgas. Beskattning av petroleumkoks införs. Nuvarande förfaranderegler skall tillämpas.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker eller lämnar förslaget utan erinran. Av dem som yttrat sig över beskattningen av petroleumkoks är *Statens naturvårdsverk* positivt till förslaget, medan *Jernkontoret* avstyrker. *Kemikontoret* anser att den petroleumkoks som används vid bl.a. cementtillverkning skall anses använt för annat än energialstring och därmed skattebefrias.

Bakgrunden till regeringens förslag: Petroleumkoks är en speciell form av koks som vanligen uppkommer som en restprodukt vid raffinaderier. Den betraktas som ett fast kolväte och har ett högt energiinnehåll. Svavel, kväveföreningar, askbildande ämnen inklusive metaller anrikas i petroleumkoksen, vilket medför att även en produkt som skapats utifrån en lågsvavlig råolja kan innehålla en svavelhalt upp till flera procent. Som jämförelse kan nämnas att svavelhalten i stenkol uppgår till ca 0,5 procent.

Petroleumkoks används som pannbränsle internt inom raffinaderierna eller säljs till utomstående förbrukare. Cementindustrin samt järn- och stålindustrin står för en stor del av den utomstående förbrukningen.

I Europa är det, förutom Sverige, fyra länder som beskattar kolbränslen som används för industriellt bruk, nämligen Danmark, Finland, Norge och Nederländerna. Finland tar ut skatt endast på stenkol och brunkol, medan övriga länder även beskattar petroleumkoks.

Skälen för regeringens förslag: Den nuvarande beskattningen av kolbränslen och naturgas kan behållas vid ett medlemskap i EU. Dessa bränslen bör beskattas oavsett användningsområde och föreslås därför vara direkt skattepliktiga.

Petroleumkoks är en produkt med ett förhållandevis högt energiinnehåll. Den återanvänds inom raffinaderianläggningar, men säljs också i inte obetydlig omfattning till utomstående förbrukare. Inte minst skatteneutralitetsskäl talar för att petroleumkoks också skall beskattas med såväl energi- och koldioxidskatt som svavelskatt.

Praktiska skäl talar för att skattesatserna för petroleumkoks bestäms till samma belopp som för kolbränslen. Med hänsyn till petroleumkoksens vanligtvis höga svavelhalt, kan den svavelskatt som kommer att tas ut för detta bränsle komma att bli förhållandevis hög. I sammanhanget bör dock noteras att svavelskatt inte tas ut på bränsle som förbrukats i metallurgiska processer eller processer för framställning av varor av andra mineraliska ämnen än metaller. Framställning av cement är exempel på en sådan process. Skattefrihet skall också gälla för bränslen som förbrukas för framställning av inte enbart skattepliktiga bränslen utan

även för framställning av samtliga mineraloljor (se vidare kapitel 9). Någon beskattning kommer därför inte att ske av huvuddelen av det petroleumkoks som förbrukas inom raffinaderierna för framställning av olika produkter.

I kapitel 14 finns en tabellarisk uppställning av direkt skattepliktiga produkter och dessas skattesatser.

Som framgått av tidigare avsnitt, bör EG:s särskilda förfarandebestämmelser endast tillämpas för mineraloljeprodukter för vilka en minimiskattesats har fastlagts. För övriga direkt skattepliktiga produkter, eller med andra ord kolbränslen, petroleumkoks och naturgas, bör nuvarande svenska förfaranderegler behållas.

6.3.4 Övriga bränslen som beskattas endast vid viss användning

Regeringens förslag: Utöver de direkt skattepliktiga bränslena skall skatt betalas även för andra bränslen när de säljs eller förbrukas som motorbränslen. När det gäller uppvärmning beskattas samtliga mineraloljeprodukter men även andra flytande och gasformiga kolväten. Nuvarande beskattningsförfarande behålls för dessa produkter.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker eller lämnar förslaget utan erinran. När det gäller remissinstansernas inställning till beskattningen av biobränslen hänvisas till avsnitt 6.3.5.

Skälen för regeringens förslag: Gemenskapsrätten anger att skatt inte endast skall tas ut för sedvanliga mineraloljeprodukter utan för varje produkt som är avsedd att användas som motorbränsle, som tillsats till motorbränsle eller för att öka motorbränslets volym. Det gäller både andra mineraloljeprodukter än sådana som det finns en minimiskattesats angiven för och varje annan produkt som säljs eller används som motorbränsle. EG-reglerna innebär vidare att även andra flytande och gasformiga kolväten än de som definierats som mineraloljor i direktiv 92/81/EEG skall beskattas när de är avsedda att användas för uppvärmningsändamål. Bestämmelser av den angivna innebörden föreslås införda i den nya lagen om skatt på energi.

När det gäller beskattningen av andra produkter än sådana för vilka bestämda skattebelopp angetts i lagen om skatt på energi, skall skatt betalas med de skattebelopp som gäller för motsvarande bränsle som är direkt skattepliktigt, dvs. när det gäller fordonsdrift i normalfallet bensin eller dieselolja.

Beträffande vilka som skall vara skyldiga att betala skatt är huvudregeln för de bränslen som inte är direkt skattepliktiga att den som säljer ett sådant bränsle skall vara skyldig att betala skatt för det om han säljer det som motorbränsle eller för uppvärmning. I annat fall åvilar skattskyld-

digheten den som faktiskt använder bränslet som motorbränsle eller för uppvärmning.

Beskattningsförfarandet bör göras så enkelt som möjligt. Så få produkter som möjligt bör därför omfattas av den direkta skatteplikten. EG:s särskilda förfaranderegler behöver inte tillämpas för sådana produkter där skatteplikt inträder endast vid viss användning. Dessa produkter skall således inte framställas inom ramen för suspensionsordningen och leveranser av varorna mellan medlemsländer behöver inte följas av ledsagardokument. Med undantag för förslaget att petroleumkoks skall beskattas innefattar således regeringens förslag enbart inskränkningar i det skattepliktiga området. Exempelvis kommer lacknafta och liknande lätta oljeprodukter inte längre att omfattas av direkt skatteplikt. I den mån produkterna används för motordrift eller uppvärmning skall dock skatt betalas.

6.3.5 Beskattningen av motoralkoholer och vegetabiliska bränslen

Regeringens förslag: Regeringen ges rätt att medge skattelättnader för bränslen som används i försöksverksamhet inom ramen för pilotprojekt som syftar till att utveckla mer miljövänliga bränslen. Detta innebär att den nuvarande skattefriheten respektive lägre skattesatser för vegetabiliska bränslen och motoralkoholer kan behållas.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inget att erinra mot förslaget. Av de remissinstanser som yttrat sig har några tillstyrkt, medan några anser att behandlingen av EU:s förslag till biobränsledirektiv bör avvaktas. *Trafik- och klimatkommittén* anger att en restriktiv dispensgivning kan medföra att utvecklingen av alternativa drivmedel går långsammare än vad som är önskvärt. Å andra sidan kan det enligt kommittén vara ett sätt att bromsa introduktionen av alternativa drivmedel innan de miljömässiga nackdelarna med dessa drivmedel minskats.

Bakgrunden till regeringens förslag: Enligt gemenskapsrätten skall skatt betalas även för andra produkter än mineraloljeprodukter som säljs eller används som motorbränslen eller för uppvärmning. De minimiskattesatser som angetts för olika slag av produkter får inte underskridas.

Olika motoralkoholer, främst etanol och metanol, kan ersätta dieselolja eller bensin som drivmedel i fordonsmotorer. I flertalet fall krävs dock särskilt anpassade motorer eller relativt radikala ombyggnader av fordonsmotorerna innan de alternativa drivmedlen kan användas. Vad som på senare år tilldragit sig allt större intresse är möjligheten att använda vegetabiliska fetter och oljor som drivmedel i dieselmotorer.

Samtliga oljeprodukter, med undantag för smörjoljor och smörjfetter som inte används för energialstring, är i dag skattepliktiga enligt lagarna om allmän energiskatt och koldioxidskatt.

Bränsleblandningar som innehåller minst 70 viktprocent mineralolja har sedan 1961 i sin helhet beskattats efter samma skattesats som rena mineraloljeprodukter, medan blandningar som legat under denna gräns varit helt skattefria. Om blandningen hade utförts i Sverige beskattades dock den insatta mineraloljedelen. Motsvarande bränsleblandning ansågs skattefri vid import och kunde sedan säljas skattefritt.

För att undvika konkurrenssnedvridning har dock sedan den 1 augusti 1993 skatteplikten utvidgats till att omfatta även blandningar med mineraloljehalter ner till 5 %. Skatt tas dock inte ut för den del av blandningen som består av vegetabiliska oljor och dylikt.

Bensinskatt tas i dag ut för bensin avsedd för motordrift och andra motorbränslen, som innehåller minst 70 viktprocent bensin. Vidare utgår bensinskatt för metanol och högre alkoholer som är avsedda för motordrift. Slutligen skall bensinskatt betalas även för andra blandningar, som är avsedda för motordrift och som innehåller metanol eller högre alkoholer. I praktiken medför den sistnämnda bestämmelsen bl.a. att en blandning av dieselolja och etanol beskattas enligt lagen om bensinskatt.

Enligt gemenskapsrätten gäller att medlemsländerna får ta ut lägre skatt för eller helt befria vissa produkter från skatt, om de används i pilotprojekt rörande teknisk utveckling av mer miljövänliga produkter. Undantaget anges särskilt kunna tillämpas vad gäller bränslen som härrör från förnyelsebara energikällor.

EG-kommissionen presenterade i februari 1992 ett förslag till direktiv rörande begränsning av skatteuttaget på bl.a. vegetabiliska motorbränslen. Ett reviderat förslag behandlas för närvarande. Det är ännu oklart vad EU:s kommande beslut i frågan kommer att bli. I samband med förhandlingarna om medlemskap i EU togs frågan om de nuvarande svenska skattereglerna för vegetabiliska bränslen, etanol och metanol upp till diskussion. EU-kommissionen förklarade därvid att generella undantag inte är möjliga, men att omfattningen av den svenska användningen av dessa bränslen kan anses falla inom ramen för pilotprojekt. Det skulle därför i denna form vara möjligt för Sverige att fortsätta att tillämpa skattefrihet respektive lägre skattebelopp för de nämnda bränslena. En tanke bakom den nuvarande svenska beskattningen på energiområdet är att den skall träffa endast fossila bränslen och således inte vegetabiliska oljor och andra biobränslen. Skatteplikten för oblandade bränslen har sedan länge varit utformad på detta sätt och i och med de lagändringar som trädde i kraft den 1 augusti 1993 gäller detta också den del av en mineraloljeblandning som består av vegetabiliska oljor eller dylikt.

Skälen för regeringens förslag: Vid EU-harmoniseringen av de svenska energiskattebestämmelserna har regeringen att utgå från nu gällande direktiv på området. Dessa anger att samtliga produkter som används som motorbränslen beskattas med lägst de fastlagda miniskattesatserna. En grundläggande bestämmelse om beskattning av samtliga produkter som används för motordrift bör således införas i den

nya lagen om skatt på energi. Inom denna bestämmelse ryms samtliga produkter som inte särskilt angetts som skattepliktiga.

Gemenskapsrätten ger dock möjlighet att medge nedsättning av eller befrielse från skatt på bränslen som används vid försöksverksamhet inom ramen för pilotprojektet som syftar till att utveckla mer miljövänliga bränslen. Regeringen föreslår att en dispensbestämmelse införs, som ger regeringen möjlighet att medge nedsättning av eller befrielse från energi- och koldioxidskatt på bränslen som används vid sådan pilotprojektsverksamhet. Samma resultat som i dag beträffande beskattningen av dessa bränslen kan uppnås genom tillämpning av den föreslagna dispensbestämmelsen. Bestämmelsen skall tillämpas så att någon faktisk förändring av beskattningen av motoralkoholer och vegetabiliska bränslen inte sker.

Samtliga skattskyldiga har möjlighet att ansöka om skattelättnader under återopande av den aktuella bestämmelsen. Förutom tillverkare av produkter kan det bli fråga om t.ex. förbrukare som köpt produkten utan skatt för att använda den för annat ändamål än motordrift och därefter faktiskt använder produkten som motorbränsle.

Bestämmelsens generella utformning gör att alla skattepliktiga bränslen omfattas oavsett om det rör sig om produkter som används för motordrift eller för uppvärmning.

Eftersom bestämmelsen tar sikte på utveckling av miljövänliga bränslen finns det inte anledning att låta bestämmelsen tillämpas även på svavelskatten.

Det är av vikt att en enhetlig och konsekvent tolkning görs av begreppet pilotprojekt. Detta syfte uppnås bäst genom att endast regeringen ges möjlighet att besluta om aktuella dispenser. Det skall alltså inte vara möjligt för regeringen att bestämma att en myndighet skall handlägga ansökningar om dispens enligt bestämmelsen.

7 Användningen av högbeskattade bränslen i motordrivna fordon

7.1 Gasol, naturgas och metan

Regeringens förslag: Den nuvarande skattedifferentieringen av gasol behålls. Högre skattesatser införs för naturgas och metan som används som drivmedel.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser lämnar förslaget utan erinran. Några remissinstanser anser dock att en höjd drivmedelsbeskattning äventyrar nuvarande och kommande projekt med naturgas som drivmedel.

Bakgrunden till regeringens förslag: I direktiv 92/82/EEG har skilda minimiskattesatser angetts för gasol och metan som används som drivmedel (100 ECU per 1 000 liter) respektive för uppvärmning (0 ECU). I Sverige tillämpas skilda skattesatser för gasol; den högre skattesatsen gäller för gasol som används för drift av motorfordon. Naturgas används i Sverige som drivmedel i viss utsträckning, ännu dock huvudsakligen vid försöksverksamhet.

Den nuvarande svenska skatten på metan ligger över den miniminivå som lagts fast inom EG för drivmedelsförbrukning. Till skillnad från vad som gäller för gasol och dieselolja är dock skatten på metan och naturgas i Sverige densamma oavsett om bränslet används för drift av motorfordon eller för annat ändamål, t.ex. för uppvärmning.

Utredningen har föreslagit att även skatten på naturgas och metan differentieras och att den högre skattesatsen betalas när bränslet används för drift av personbilar, bussar, lastbilar, trafiktraktorer, fartyg och luftfartyg. Kretsen förbrukare som skall använda högbeskattade bränslen skulle därmed överensstämja mellan dieselolja, gasol, metan och naturgas. Utredningen påpekade även att den möjlighet som föreslås införas för regeringen att medge skattelättnader för bränslen som används inom ramen för pilotprojekt skulle omfatta naturgas och metan.

Skälen till regeringens förslag: Principen i gemenskapsrätten är att en högre skattesats skall tillämpas när bränslen, för vilka skilda skattesatser fastlagts för olika användningsområden, förbrukas för fordonsdrift. Den svenska gasolbeskattningen stämmer överens med denna princip. En och samma skattesats kan dock inte - som hittills gjorts i Sverige - tillämpas för metan oavsett användningsområde. Det är således inte tillräckligt att den enhetliga skattesats som i dag tillämpas i Sverige överstiger minimiskattesatsen för metan som används för fordonsdrift.

En skattedifferentiering torde även erfordras av naturgas, eftersom gemenskapsrätten föreskriver att samtliga produkter som används för motordrift skall beskattas enligt reglerna i bränsledirektiven. Skall en enhetlig skattesats för naturgas tillämpas behövs således ett särskilt undantag enligt det förfarande som anges i direktiv 92/81/EEG. Några medlemsstater har för närvarande sådant undantag för att ge skattelättnader för naturgas.

Skatten på metan och naturgas bör alltså differentieras på samma sätt som nu sker för oljeprodukter och gasol. Introduktionen av naturgas som drivmedel kommer inte att störas eftersom den föreslagna möjligheten för regeringen att ge skattelättnader för bränslen som används i försöksprojekt kommer att omfatta hela den verksamhet som bedrivs inom området.

Regeringens förslag: För drift av trafiktraktorer, utom s.k. terminaltraktorer, skall den högre energiskatten tas ut. Samtidigt sänks fordonsskatten för dieseldrivna trafiktraktorer så att fordonsskatten blir lika hög oberoende av vilket drivmedel som använts.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker eller lämnar förslaget utan erinran. *Skogsindustrierna* och *Industriförbundet* anser att terminaltraktorer även i fortsättningen bör få drivas med lågbeskattad olja. *Riksskatteverket* och *Lantbrukarnas Riksförbund* ifrågasätter att högbeskattad olja skall användas även när en jordbrukstraktor tillfälligt används som trafiktraktor.

Bakgrunden till regeringens förslag: En differentiering av den allmänna energiskatten på oljeprodukter i tre olika miljöklasser infördes den 1 januari 1991. Sedan den 1 juli 1994 differentieras i stället skatten på dieselolja på motsvarande sätt. Bakgrunden till ändringen var att det numera finns möjlighet att skilja på olja för fordonsdrift och olja för uppvärmning genom märkning. Därmed kan miljöklassificeringen begränsas till den olja som används för fordonsdrift såsom avsikten var redan vid införandet av differentieringen. I dag betalas en högre skatt för sådan olja som skall användas i personbilar, bussar och lastbilar. Sådana fordon är registrerade i bilregistret, liksom även traktorer, vissa motorredskap och terrängmotorfordon. Undantag från registreringsplikt görs för fordon som används inom inhägnat område. Det finns i dag 327 000 registrerade traktorer i trafik. Av dessa är 3 000 trafiktraktorer, varav ca 200 är terminaltraktorer, och ungefär 12 000 ombyggda bilar beskattas som trafiktraktorer. 120 000 traktorer har en tjänstevikt om högst 2 000 kg, vilket innebär att de beskattas som jordbrukstraktorer oavsett användningsområde. Av motorredskapen är endast ca 1 000 stycken registreringspliktiga.

Dieseloljeskatt tas i dag ut med 843 kr, 1 040 kr respektive 1 300 kr per m³ beroende på vilken miljöklass oljan tillhör. Den allmänna energiskatten uppgår till 562 kr per m³ och koldioxidskatten till 957 kr per m³. Den totala punktskattebelastningen för sådan dieselolja som används i personbilar, bussar och lastbilar är således 2 362 kr, 2 559 kr respektive 2 819 kr per m³ beroende på vilken miljöklass oljan hänförs. Dieselolja som används för drift av andra motordrivna fordon, dvs. traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon, belastas inte med dieseloljeskatt.

Huvudregeln enligt EG:s direktiv är att skatt skall tas ut för samtliga produkter som används som motorbränslen och att skilda skattesatser skall gälla endast för olika slag av produkter, t.ex. bensin respektive dieselolja. Direktiv 92/81/EEG ger dock medlemsländerna vissa

möjligheter att tillämpa skattelättnader för bränslen som förbrukas inom jordbruks- och växthusnäringarna samt inom skogsnäringen.

Medlemsländerna får även ta ut lägre skatt på dieselolja, lätt eldningsolja, gasol, metan och fotogen för vissa industriella och kommersiella ändamål. Skatten får dock inte sättas lägre än de miniminivåer som för detta ändamål har bestämts i direktiv 92/82/EEG. De användningsområden där dessa lägre skattesatser får tillämpas är

- a) stationära motorer,
- b) maskinell utrustning och redskap som används för uppförande av byggnader, vid väg- och vattenbyggnad samt vid offentliga arbeten och
- c) fordon som inte är avsedda att användas på allmän väg eller som inte har tillstånd att huvudsakligen användas på sådan väg.

De svenska skattenivåer som tillämpas för oljeprodukter som endast beskattas med energi- och koldioxidskatt överstiger den miniminivå som gäller för de angivna industriella och kommersiella ändamålen.

Den svenska skatteplikten är således uppbyggd kring olika slag av motordrivna fordon, medan det enligt gemenskapsrätten är möjligt att förbruka lågbeskattad olja i alla motordrivna fordon som används inom vissa typer av verksamhet.

Skälen för regeringens förslag: Så långt det är möjligt bör nuvarande skattebestämmelser behållas. Utgångspunkten är således att även fortsättningsvis knyta användningsområdet för högbeskattad olja till fordonsslag. Anknytningen till fordonsslag är ett förhållandevis enkelt och praktiskt sätt att avgöra efter vilken skattesats skatt skall betalas.

Bestämmelsen om att dieseloljeskatt skall tas ut för oljeprodukter som används för drift av personbilar, bussar och lastbilar överensstämmer med vad som gäller inom EG. Någon ändring behövs därför inte. Terrängmotorfordon får enligt dagens svenska bestämmelser drivas med lågbeskattad olja. Eftersom dessa fordon är inrättade för att huvudsakligen användas i terräng, dvs. utanför allmän väg, kan lågbeskattad olja användas även fortsättningsvis. Motorredskap används i princip endast i verksamheter som omfattas av möjligheterna till skattelättnader enligt gemenskapsrätten, t.ex. byggnadsarbeten. Lågbeskattad olja kan därför användas. Även när det gäller jordbrukstraktorer går det ur EUsynpunkt bra att fortsätta använda lågbeskattad olja.

För trafiktraktorernas del kräver dock en anpassning till gemenskapsrätten att högbeskattad olja används. Regeringen föreslår därför att den högre energiskatten tas ut för olja som används i trafiktraktorer.

Den fordonsskatt som i dag skall betalas för trafiktraktorer som kan drivas med dieselolja är ungefär dubbelt så hög som den skatt som tas ut för andra trafiktraktorer. Eftersom högbeskattad olja skall användas finns det anledning att sänka fordonsskatten för de dieseldrivna trafiktraktorerna. Fordonsskatten bör därför göras enhetlig för trafiktraktorer och sättas till den nivå som i dag gäller för trafiktraktorer som inte kan drivas med dieselolja.

Terminaltraktorer är konstruerade för att användas för på- och avlastning av påhängsvagnar inom t.ex. hamn- och terminalområden. Med hänsyn till användningsområdet för dessa fordon torde inte gemenskapsrätten hindra att lågbeskattad olja används i dem. Regeringen föreslår därför att terminaltraktorer även i fortsättningen undantas från det högbeskattade området.

En jordbrukstraktor kan tillfälligt användas på sådant sätt att den klassas som en trafiktraktor. Riksskatteverket och Lantbrukarnas Riksförbund har framfört att det skulle skapa praktiska problem om dessa fordon vid den tillfälliga användningen som trafiktraktor måste köras med högbeskattat bränsle. I sådana fall skulle krävas rengöring av bränsletankarna vid växlingen i användningssätt. I en jordbrukstraktor som tillfälligt används som trafiktraktor bör även fortsättningsvis lågbeskattat bränsle kunna användas.

En anpassning till gemenskapsrätten innebär även att högbeskattade bränslen skall användas för drift av vissa av de fordon, som i dag är registrerade i det militära fordonsregistret. Högbeskattad, omärkt, olja måste således användas i de personbilar, bussar, lastbilar och trafiktraktorer som används inom försvaret, medan lågbeskattad, märkt, olja skulle kunna användas för drift av andra motordrivna fordon, dvs. främst olika slag av motorredskap och terrängmotorfordon. Det medför dock praktiska problem om försvaret skulle använda två slag av olja för fordonsdrift. Problemet kan undvikas genom att försvaret genomgående använder högbeskattad olja i sin verksamhet men kompenseras för sina merkostnader genom en ökning av statsanslagen. Regeringen föreslår att så sker.

8 Industrins energibeskattnings - bränslen som används för annat ändamål än motordrift eller uppvärmning

Regeringens förslag: Energi- och koldioxidskatt skall inte tas ut för bränsle som förbrukas i en process där bränslet i allt väsentligt används för annat än motordrift eller uppvärmning. En huvudsaklighetsbedömning skall göras vid tillämpningen av bestämmelsen. Nuvarande skattefrihet för kolbränslen som förbrukas i metallurgiska processer skall gälla tills vidare. Detsamma bör gälla i fråga om nuvarande nedsättning av koldioxidskatt.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag såvitt avser huvudsaklighetsbedömningen. Övriga bestämmelser behandlas inte av utredningen.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker eller lämnar utredningens förslag utan erinran.

Bakgrunden till regeringens förslag: Den 1 januari 1993 reformerades energibesattningen i syfte att anpassa de svenska energiskatterna för industrin i riktning mot de nivåer som tillämpas i Sveriges viktigaste konkurrentländer. Tidigare hade endast beskattningen av elektrisk kraft differentierats efter förbrukarkategori, innebärande bl.a. en lägre skattenivå för industrin. Ett hundratal företag med energiintensiv produktion hade dock rätt till ytterligare nedsättning av den allmänna energiskatten på såväl bränsle som elektrisk kraft. Även koldioxidskatten på bränslen fick sättas ned på motsvarande sätt.

Skattereformen innebar att ingen allmän energiskatt tas ut för bränslen och elektrisk kraft, som används vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet och att koldioxidskatten för dessa bränslen är en fjärdedel av den skattesats som annars tillämpas. Sedan tidigare gällde att endast det bränsle som används för energiproduktion beskattades. Härutöver tillämpas särskilda nedsättningsregler vad gäller uttaget av koldioxidskatt under åren 1993 och 1994. Beskattningsmyndigheten får på ansökan medge att koldioxidskatt på bränslen som förbrukas vid industriell tillverkning inte överstiger 1,2 % av de tillverkade produkternas försäljningsvärde. Denna nedsättning medges f.n. ett tiotal företag inom främst cement- och kalkbranschen.

Sedan 1984 gäller dessutom att skatt inte skall tas ut på kol och koks som används i metallurgiska processer. Riksdagen beslutade under 1992 att reglerna beträffande metallurgiskt kol skulle upphöra att gälla vid utgången av år 1994. Under våren 1994 har riksdagen dock uttalat att denna skattefrihet, liksom de nämnda nedsättningsreglerna för tillverkningsindustrin, bör gälla även under 1995 och har begärt att regeringen återkommer med ett förslag (bet. 1993/94:SkU34, rskr. 1993/94:297).

Lagstiftningens utgångspunkt har varit att skatt inte skall tas ut för energi som används för annat än energialstring. Svårigheten har varit att avgöra hur stor andel denna energialstring utgör i förhållande till den totala förbrukningen.

Med bränsle som förbrukas för annat ändamål än energialstring avses, enligt den tolkning som utvecklats av beskattningsmyndigheten, bränsle som används för tillverkning av produkter utan att bränslet förbrukas för energialstring. Någon förbränning sker således inte utan bränslet ingår kemiskt oförändrat i produkten. Även bränsle som används som reduktionsmedel och som råvaror inom kemiska processer anses ha förbrukats för annat ändamål än energialstring. Skattefriheten innefattar dock inte bränsle, som gått åt till att skapa och upprätthålla den temperatur som krävs för att olika former av reduktionsprocesser skall kunna genomföras. En uppdelning av vad bränslena har använts till i dessa processer har därför varit nödvändig. Införandet av de speciella metallurgireglerna innebar dock att detta inte längre erfordrades i flertalet reduktionsprocesser.

I gemenskapsrätten motsvaras regeln om att skatt inte skall utgå för energi som förbrukas för annat ändamål än energialstring av att skatt inte skall tas ut för mineraloljor som används för andra ändamål än som

motorbränslen eller för uppvärmning. När det gäller tolkningen inom EU av vad som är uppvärmning måste hänsyn tas till att gemenskapsrätten endast reglerar förbrukningen av mineraloljeprodukter. Huruvida uppvärmning skulle tolkas annorlunda ifall även kolbränslen beskattades inom EU går det inte att få klart besked om.

I de flesta EU-länder gäller skattefrihet för skatt på bränsle för reduktionsändamål. Det förekommer att man inte gör någon skattemässig uppdelning av bränsleanvändningen, utan i stället företar en huvudsaklighetsbedömning. I den mån användning för reduktionsändamål är skattefri, innebär detta att all bränsleförbrukning som har ägt rum inom ramen för en reduktionsprocess är fri från skatt, om huvuddelen av bränsleförbrukningen i processen har använts för reduktion. Detta synsätt tillämpas i bl.a. Belgien, Frankrike och Tyskland, som alla är länder med betydande järn- och stålindustri.

I Sverige tas sedan 1984 skatt inte ut på kol som används i metallurgiska processer. Härmed avses enligt Riksskatteverkets tolkning bl.a. den del av processen inom järn- och stålindustrin som börjar med sintertillverkning och slutar med göt, ämnen eller gjutgods. Med metallurgiska processer jämföras den gas- och värmeproduktion som sker till följd av sådana processer. Innan denna särskilda reglering infördes gjordes en procentuell uppdelning av bränsleförbrukningen i masugnsprocessen. Bränsleförbrukningen inom sintringsprocessen ansågs utgöra energialstring. Skatt utgick således på förbrukningen, men begränsades av de nedsättningsbestämmelser som då gällde. Den praxis som utvecklats avseende metallurgiavdraget innebär att förbrukning av kolbränslen för den fortsatta bearbetningen i t.ex. värmnings- och värmebehandlingsugnar inte omfattas av skattefriheten.

Vad gäller mineraloljor som används i masugnsprocessen har vissa tolkningsproblem uppstått inom EU, huruvida energiförbrukningen skall anses ha ägt rum för uppvärmningsändamål eller inte. Belgien, Frankrike, Luxemburg, Nederländerna och Tyskland anser att den mineralolja som tillförs masugnarna är råvaror och tar följaktligen inte ut någon skatt. Grekland, Italien, Portugal, Spanien och Storbritannien tar däremot ut skatt på den mineraloljeförbrukning som äger rum i masugnen. Danmark och Irland saknar masugnar.

Inom EU pågår diskussioner om att införa en särskild bestämmelse varigenom den skattemässiga bedömningen av förbrukningen av mineraloljor inom masugnsprocessen skall klagöras. Den lösning som troligen kommer att väljas, är att i direktiv 92/81/EEG införa en bestämmelse om att undantag från skatt skall göras vad gäller mineraloljor som används i en reduktionsprocess som ett tillägg till det kol som används som huvudbränsle. Ett förslag i frågan har lämnats av EU-kommissionen i samband med övriga ändringar av punktskattedirektiven. Dessa ändringsförslag behandlas för närvarande.

Inom EU anses de mineraloljeprodukter, som förbrukas inom sintringsprocessen, i sin helhet använda för uppvärmningsändamål. Skatt tas således ut för förbrukningen. Som exempel kan nämnas att Tyskland beskattar användning av mineraloljor som förbrukas i samband med

sintring. Detta har medfört att de tyska järnverken i princip enbart använder skattefria kolbränslen i processen.

Vad avser beskattningen av bränslen i andra processer än inom järn- och stålindustrin gäller både i Sverige och inom EU att anses bränslet använt för uppvärmning skall det beskattas och annars inte. Bränslen som används vid framställning av t.ex. bränd kalk och cement anses använt för uppvärmning och beskattas således. Det är dock oftast kol som används vid framställningen och detta bränsle beskattas endast undantagsvis inom EU.

Skälen för regeringens förslag: Skattefriheten på bränsle som förbrukas för annat ändamål än energialstring har varit av stor ekonomisk betydelse för delar av den energiintensiva industrin. Den tolkning av bestämmelsen som utvecklats har kritiserats såsom varande alltför snäv. Från industrihåll har det hävdats att skatt överhuvudtaget inte bör tas ut på den energi som används i processer där energiinsatsen är nödvändig för att den skall kunna genomföras. I dessa processer används kol i stor utsträckning som bränsle och kol som används för industriellt bruk beskattas inte i flertalet andra europeiska länder. Utredningens analys av den aktuella regeln har dock endast mynnat ut i förslag till smärre ändringar av de tolkningar som hittillsvarande praxis lett fram till, eftersom denna tillämpning överensstämmer med vad som gäller inom flertalet EU-länder. Själva begreppet "energi-alstring" bör emellertid bytas ut mot det mer klagörande "motordrift eller uppvärmning".

Regeringen ansluter sig till utredningens förslag. Detta innebär att avdrag får medges för skatt på bränsle som används som råvara, vid kemiska reaktioner inom den kemiska processindustrin samt vid reduktionsprocesser, som t.ex. masugnprocessen. Däremot är det inte befogat att utvidga avdragsmöjligheten till att omfatta all energi som används i processer där energiinsatsen är nödvändig för att den skall kunna genomföras. Bränsle som används vid framställning av t.ex. bränd kalk och cement kommer således även fortsättningsvis att beskattas.

Vad som skapat problem vid tillämpningen är främst de fall där bränslet i en enskild process kan anses ha använts såväl för annat ändamål än energialstring som för uppvärmning. För att undvika problem med uppdelningen av bränslen i uppvärmningsändamål och andra ändamål bör en förenkling göras. Utredningen har föreslagit att en huvudsaklighetsbedömning bör göras av den energiförbrukning som äger rum i olika tillverkningsprocesser. Både den rättstillämpning som förekommer inom EU och förenklingsskäl talar för att det är lämpligt att göra en sådan bedömning av bränsleanvändningen. Regeringen föreslår därför att en bestämmelse införs som gör det möjligt att skattebefria allt bränsle som förbrukats i en process, där bränslet i allt väsentligt används för annat än motordrift eller uppvärmning. Ifall cirka 75 % av den totala bränsletillförseln i en process förbrukas som råvara bör skattefriheten gälla även för återstående 25 % av bränslemängden, trots att detta bränsle använts för uppvärmningsändamål. Huvudsaklighetsbedömningen bör även tillämpas på den gas- och värmeproduktion som sker inom processerna.

Den år 1993 genomförda förändringen av industrins energibesättning, dvs. slopandet av den allmänna energiskatten och sänkningen av koldioxidskatten för tillverkningsindustrin, innebar en anpassning av energiskatteuttaget i riktning mot de nivåer som tillämpas främst inom EG, och motiverades av en önskan att förstärka de svenska företagens relativa konkurrenssituation på såväl export- som hemmamarknaderna.

Det har från svenskt branschhåll hävdats att energibesättningen i Sverige även efter denna omläggning har en så stor inverkan på produktionskostnaderna att den svenska tillverkningsindustrins internationella konkurrenskraft i hög grad påverkas negativt. Detta gäller främst företag som i sina processer använder stora mängder kol, eftersom denna energivara endast undantagsvis beskattas i andra europeiska länder.

Regeringen konstaterar att även med de lägre skattesatser som numera gäller för den svenska tillverkningsindustrin så överstiger skatten betydligt den skatt på motsvarande bränslen som tas ut i flertalet för Sverige viktiga konkurrentländer. Den svenska bränslebesättningen skiljer sig även i andra avseenden från vad som gäller inom de flesta EU-länder. I Sverige tas t.ex. skatt ut på kolbränslen, naturgas och metan. Dessa produkter beskattas endast undantagsvis inom EU. Vissa industrigrenar med framförallt stor kolanvändning har därför fortfarande en mycket hög kostnad för sin energianvändning i förhållande till vad som gäller i andra länder. För närvarande lindras dock beskattningen genom nedsättningsreglerna och de speciella reglerna för bränsle som förbrukas i metallurgiska processer.

Vid ett medlemskap i EU har Sverige visserligen möjlighet att fritt utforma bestämmelserna för uttaget av skatt på kolbränslen. Det är dock inte lämpligt att ha skilda bestämmelser för olika sorters bränslen. Ifall t.ex. den olja som används i en viss industriprocess anses vara använd för uppvärmningsändamål så bör även kolbränsleförbrukning i samma process anses vara använd för uppvärmning. Samma regler bör således gälla för samtliga i Sverige skattepliktiga bränslen. Om oljeprodukter beskattas inom EU på grund av att de förbrukas i industriprocesser som hänförs till uppvärmning, bör alltså såväl olja och kol beskattas i Sverige om bränslet används i sådana processer.

De industrigrenar där kolbränslen förbrukas i stor utsträckning är främst järnmalmgruvorna, järn- och stålindustrin, kalkbränning och cementtillverkning. En stor del av järnverkens kolförbrukning sker inom masugnprocessen, som till följd av den föreslagna huvudsaklighetsbedömningen inte kommer att beskattas. Kol används dock även i stor omfattning vid framställning av sinter. Bränsleanvändningen inom sintringsprocessen hänförs till uppvärmning och beskattas därmed. Detsamma gäller bränsleanvändningen vid kalkbränning och cementtillverkning.

Med hänsyn till den nackdel det innebär för de nyss nämnda industrigrenarna att kol beskattas i Sverige när industrin i andra länder inte betalar någon skatt på sin kolanvändning föreslår regeringen - i avvaktan på att en gemensam kolbesättning införs inom EU - att nuvarande bestämmelser om beskattningen av metallurgiska processer och be-

stämmelserna om nedsättning av koldioxidskatten behålls tills vidare. Härigenom uppfylls också de önskemål om faktisk skattebefrielse som riksdagen beslutat om under våren 1994. Nedsättningsmöjligheten bör dock uttryckligen begränsas till att i princip gälla enbart de nu berörda industrigrenarna. Detta åstadkoms genom att nedsättning endast bör kunna medges för bränslen som förbrukas vid framställning av produkter av andra mineraliska ämnen än metaller.

9 Beskattningen av bränslen som förbrukas vid framställning av mineraloljeprodukter

Regeringens förslag: Skattefriheten för bränslen som förbrukas för framställning av energiskattepliktiga produkter behålls och utvidgas till att omfatta framställning av samtliga mineraloljeprodukter, oavsett om de är avsedda att användas för motordrift/uppvärmning eller för något annat ändamål.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna lämnar förslaget utan erinran.

Bakgrunden till regeringens förslag: Vid oljeraffinaderier vidareförädlas råolja till bensin, dieselolja samt eldnings- och tjockoljor m.m. Inom den petrokemiska industrin framställs eten, propen och andra produkter som utgör basen för den plastförädlade industrin och den organisk kemiska industrin.

Två nuvarande bestämmelser om skattefrihet berör särskilt raffinaderierna och den petrokemiska industrin, nämligen dels förbrukning för annat ändamål än energialstring, dels förbrukning för framställning av bensin eller energiskattepliktigt bränsle. Med stöd av den första bestämmelsen gäller skattefrihet för bränslen som används som råvaror i de aktuella processerna, oavsett om den produkt som framställs är skattepliktig eller inte. Till följd av den andra bestämmelsen tas skatt inte heller ut för bränslen som används för uppvärmning och drift av stationära motorer inom framställningsprocesserna. Denna skattefrihet är dock begränsad till framställning av skattepliktiga produkter. Om bränsle förbrukas för framställning av skattefria produkter - som t.ex. eten eller propen - beskattas alltså det bränsle som används för de sist nämnda ändamålen. Syftet med reglerna är att förhindra en dubbelbeskattning av det insatta bränslet.

I direktiv 92/81/EEG finns en bestämmelse som direkt berör beskattningen av mineraloljeprodukter som används inom den petrokemiska industrin (artikel 4.3). Där anges att skatteplikt inte inträder för mineraloljor som förbrukas inom en anläggning där mineraloljeprodukter tillverkas, under förutsättning att förbrukningen äger rum i samband med

tillverkningsprocessen. Skatt skall tas ut på bränsle som används för annat ändamål än tillverkning av mineraloljeprodukter.

I artikel 2.1 i direktiv 92/81/EEG anges vilka produkter som vid tillämpning av direktivet skall omfattas av begreppet mineraloljor. Denna definition föreslås införd i 1 kap. 3 § av den nya lagen om skatt på energi. I begreppet inryms en rad produkter, som vare sig nu är skattepliktiga i Sverige eller av regeringen föreslås vara direkt skattepliktiga i den nya lagen. Som exempel kan nämnas råolja, eten och propen. Enligt regeringens förslag beskattas dock sådana mineraloljor när de säljs eller förbrukas för motordrift eller uppvärmning.

Skälen för regeringens förslag: Den nuvarande skattefriheten för insatta råvaror föreslås inte ändrad.

Innebörden av begreppet mineraloljeprodukter i artikel 4.3 i direktiv 92/81/EEG är inte helt klar. Regeringen delar emellertid den av utredningen föreslagna tolkningen, nämligen att med mineraloljor i detta sammanhang får förstås samtliga de produkter som anges i artikel 2.1 i direktivet. Detta medför att skattefrihet gäller för bränslen som förbrukats vid framställning av samtliga mineraloljeprodukter, enligt definitionen i 1 kap. 3 § den nya lagen, oavsett om skatt skall betalas för produkterna eller inte. Förslaget innebär en utvidgning av skattefriheten, så till vida att skatt inte skall tas ut för bränsle som används vid framställningen av mineraloljeprodukter som inte är avsedda att användas för motordrift eller uppvärmning. Vid framställningen av mineraloljeprodukter kommer alltså till följd av regeringens förslag produkternas avsedda användningsområde att sakna skattemässig betydelse. Regeringens förslag medför vissa skattelättnader för den petrokemiska industrin i förhållande till vad som gäller i dag.

10 Beskattningen av flygbränslen

Regeringens förslag: Skattefriheten behålls för flygbensin och flygfotogen som förbrukas i flygplan. Skattefrihet införs för flygbensin och flygfotogen som förbrukas vid provning av flygmotorer i provbädd.

Utredningens förslag: Skattefriheten för flygbensin och flygfotogen slopas så vitt avser förbrukning i flygplan som används för privat ändamål. Skattefrihet införs för flygfotogen som förbrukas vid provning av flygmotorer i provbädd.

Remissinstanserna: *Trafik- och klimatkommittén* anser att förslaget vad gäller beskattning av flygbränslen i flygplan som används för privata ändamål, är ett steg i rätt riktning mot en likformig drivmedelsbeskattning. Övriga remissinstanser avstyrker förslaget.

Hjelmco Oil AB förordar att skattefriheten vid provning i provbädd även bör omfatta flygbensin. Övriga remissinstanser lämnar förslaget om skattefrihet vid viss motorprovning utan erinran.

Bakgrunden till regeringens förslag: Flygfotogen som används för sitt egentliga ändamål, dvs. drift av flygplan, har aldrig beskattats i Sverige. Före den 1 januari 1984 gällde en generell skattefrihet för bensin som förbrukats eller sålts för förbrukning för framdrivande av luftfartyg. Skattefriheten medförde emellertid betydande administrativa och kontrollmässiga svårigheter för Riksskatteverket. Med hänsyn härtill samt till att det inte ansågs föreligga några bärande skäl för att behålla skattefriheten för bränsle som förbrukades i flygplan när de användes för privata ändamål, begränsades skattefriheten den 1 januari 1984 till att avse endast bensin som förbrukades i luftfartyg som användes yrkesmässigt.

De nya reglerna om beskattning av flygbensin ledde dock snabbt till åtskillig kritik, bl.a. därför att de visade sig vara svårtillämpade. Flygbensin förbrukas i flygplan som inte sällan används för såväl privata som yrkesmässiga ändamål och besvärliga bedömningar måste göras i samband med granskning av deklarationerna. Riksskatteverket hade svårigheter att kontrollera beskattningen. Tillämpningsproblemen fick till följd att flygbensin fr.o.m. den 1 juli 1987 helt undantogs från skatteplikt.

Flygfotogen och flygbensin är således i dag befriade från skatt. Skatt utgår dock om sådant bränsle förbrukas för annat ändamål än drift av flygplan. Denna bestämmelse har tolkats så att skatt tas ut för bl.a. bränsle som förbrukas i flygplansmotorer under testkörningar i provbädd i samband med såväl tillverkning som reparation och översyn. Används andra bränslen än bensin vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet tas dock endast den reducerade koldioxidskatten ut.

Enligt gemenskapsrätten är huvudregeln att mineraloljor skall beskattas om de säljs eller förbrukas som motorbränsle eller för uppvärmning. Medlemsländerna får dock inte beskatta mineraloljor som är avsedda att användas för annan flygning än privat nöjesflygning. Medlemsstaterna har möjlighet att begränsa skattefriheten till att avse endast flygfotogen.

Reglerna innebär alltså att medlemsländerna är skyldiga att beskatta mineraloljor som används för privat nöjesflygning. I realiteten gäller dock skattefrihet inom EU även för en stor del av de bränslen som förbrukas i samband med privatflygning. Detta beror på att flera medlemsstater, genom särskilt beslut av Ministerrådet, har erhållit rätt att fortsätta att tillämpa tidigare nationella bestämmelser om skattefrihet. De länder som beviljats sådana undantag är Belgien, Danmark, Frankrike, Irland, Italien, Portugal och Storbritannien, vilket innebär att endast Grekland, Luxemburg, Nederländerna, Spanien och Tyskland beskattar bränslen som används i samband med sportflygning o.d. enligt föreskrifterna i direktiv 92/81/EEG. Regeringen har vidare erfårit att såväl Norge som Finland, i sina avtal om medlemskap i EU, har beviljats motsvarande undantag.

Skälen för regeringens förslag: De nuvarande svenska bestämmelserna om skattefrihet för flygbränslen som används vid yrkesmässig flygning är förenliga med gemenskapsrätten. Regeringen föreslår därför att de förs över till den nya lagen om skatt på energi.

Som framgått av redogörelsen ovan har beskattning av flygbensin, som förbrukas vid privatflygning, förekommit i Sverige under en begränsad tid under 1980-talet. Samtliga som berördes av de dåvarande beskattningsreglerna var starkt kritiska till beskattningens utformning. De problem som tidigare påtalats skulle, enligt vad som framgår av de nu lämnade remissvaren, även kunna bli aktuella om en sådan beskattning av flygbensin skulle återinföras. Det rör sig bl.a. om nackdelar ur administrations- och kontrollsynpunkt. Dessa hänger samman med att de flygplan, där flygbensin förbrukas, inte sällan används för såväl privata som yrkesmässiga ändamål samt att gränsdragningen mellan respektive användningsområde i många fall kan vara svår att göra.

Sammantaget anser regeringen att en beskattning av flygbensin och flygfotogen vid privatflygning enligt föreslagen utformning skulle kunna medföra stora svårigheter i tillämpningen. Dessa förstärks av att länderna i vår närmaste omgivning inte beskattar dessa bränslen. Övervägande skäl talar därför för att den nuvarande skattefriheten för dessa bränslen bör behållas. Något bärande skäl för att för all framtid undanta dessa bränslen från energibesiktning finns emellertid inte. Fortsatta ansträngningar bör därför göras för att söka skapa ett praktiskt genomförbart system för beskattning av allt flygbränsle som inte används i yrkesmässig luftfart.

Eftersom en fortsatt skattefrihet inte är helt förenlig med gemenskapsrätten avser regeringen att - vid ett svenskt medlemskap i EU - begära ett särskilt undantag från skyldigheten att beskatta mineraloljor som används vid privatflygning. Åtskilliga av medlemsländerna har tidigare beviljats sådana undantag, varför det enligt regeringens uppfattning finns anledning att anta att en svensk begäran skulle behandlas positivt.

I den mån flygbensin eller flygfotogen används för uppvärmning eller annan motordrift än drift av flygplan föreslår regeringen att reglerna om beskattning behålls. Gemenskapsrätten ger dock utrymme till skattebefrielse för mineraloljor som används vid testning av flygplansmotorer. Med hänsyn härtill samt till att generell skattefrihet föreslås gälla för förbrukning av flygbensin och flygfotogen i flygplan, anser regeringen att det är befogat att skattebefria även bränslen som förbrukas vid testning av flygmotorer i provbädd. Detta undantag från skatteplikt bör gälla såväl flygfotogen som flygbensin.

Regeringens förslag: Skattefriheten behålls för diesel- och eldningsolja som förbrukas i fartyg som används yrkesmässigt och införs för bensin som förbrukas för detta ändamål. För övrig förbrukning i fartyg skall skatt tas ut. Den högre energiskattesatsen skall gälla för sådan oljeförbrukning.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Fiskeriverket, Kustbevakningen, Sjöfartsverket, Sveriges Redareförening, Statens Naturvårdsverk, Sveriges Fiskares Riksförbund* samt *Trafik- och klimatkommittén* tillstyrker i huvudsak förslaget eller lämnar det utan erinran. Fiskeriverket och Sveriges Fiskares Riksförbund anser dock att återbetalning av skatten generellt bör ske kvartalsvis. Kustbevakningen förordar att myndigheten ges en generell dispens att använda samma slag av olja i samtliga sina fartyg, dvs. såväl skepp som båtar. *Båtbranschens Riksförbund, Sjösportens Samarbetsdelegation* och *AB Volvo Penta* avstyrker förslaget att högbeskattad dieselolja skall användas i fritidsfartyg.

Bakgrunden till regeringens förslag: Enligt nuvarande svenska bestämmelser skall allmän energiskatt och koldioxidskatt, men inte dieseloljeskatt, betalas för diesel- och eldningsolja som används i fartyg. Sådan lågbeskattad olja är försedd med särskilda märkämnena. Skatt tas emellertid inte ut för oljor som förbrukas i fartyg, som används för annat än privata ändamål. Denna skattefrihet uppnås genom avdrag respektive inköp mot försäkringen. Någon möjlighet finns inte att skattefritt förbruka bensin i fartyg, oavsett om fartyget används yrkesmässigt eller för privata ändamål.

Gemenskapsrätten innebär att bränslen som förbrukas i fartyg som används för privata ändamål skall beskattas. Skattefrihet skall däremot gälla för bränslen som förbrukas i fartyg som används till havs för yrkesmässig verksamhet. Medlemsstaterna har möjlighet att medge skattelättnader för bränslen som förbrukas i fartyg som används yrkesmässigt i insjöar och andra inlandsvattendrag. Inom gemenskapsrätten görs i de nu nämnda hänseendena inte någon skillnad mellan olika slag av fartygsbränslen.

De miniminivåer för uttag av skatt som föreskrivs i EG:s direktiv på bränsleområdet är differentierade med hänsyn till dels slag av bränsle, dels användningsområde. Medlemsländerna är skyldiga att tillämpa samma skattesats för ett visst drivmedel - t.ex. dieselolja - oavsett om bränslet används för drift av motorfordon, fartyg eller luftfartyg.

Skälen för regeringens förslag: Den lägre skattenivå som i dag gäller för oljor som förbrukas i fritidsfartyg kan inte behållas vid ett svenskt medlemskap i EU. Regeringen föreslår därför att den högre energiskatte-

satsen skall tas ut för oljor som förbrukas i fartyg som används för privata ändamål.

De nuvarande svenska bestämmelserna om skattefrihet för diesel- och eldningsolja som förbrukas i fartyg som används yrkesmässigt är förenliga med gemenskapsrätten. Det finns inte anledning att göra någon skattemässig skillnad mellan bränsleförbrukning i fartyg till havs och i övriga fartyg. En anpassning till gemenskapsrätten kräver dock att skattefriheten utvidgas till att gälla även bensin som förbrukas för det aktuella ändamålet.

I likhet med utredningen anser regeringen att skillnaden mellan skepp och båtar kan utnyttjas för att skapa en lämplig administrativ ordning för uppbörden av skatt på fartygsbränslen. Med skepp förstås ett fartyg vars skrov har en högsta längd av minst 12 meter och en största bredd av minst 4 meter. Annat fartyg än skepp kallas båt.

Huvuddelen av skeppen kan antas användas främst för yrkesmässiga ändamål och bränsleförbrukningen i dessa fartyg torde regelmässigt uppgå till betydande volymer. Vid bunkring av utländska fartyg köps vanligen oljan mot försäkran. Det är därför lämpligt att behålla den nuvarande ordningen med skattefria inköp av olja för den som är skattskyldig och, mot försäkran, av annan förbrukare, när oljan förvärvas för att förbrukas i skepp som inte används för privata ändamål. Mot bakgrund av risken för skatteundandraganden bör bestämmelserna tillämpas endast för lågbeskattade, märkta, oljor. Motsvarande reglering gäller enligt nuvarande lagstiftning.

Olja som förbrukas i skepp som används för privat bruk beskattas enligt regeringens förslag efter den högre energiskattesatsen. Den som använder ett skepp för sådant ändamål bör - eftersom någon sanningsenlig försäkran om bränslets användning för yrkesmässigt ändamål inte kan lämnas - köpa högbeskattad, omärkt, olja till skeppet. Enligt den föreslagna utformningen av beskattningsreglerna är det dock alltid möjligt att köpa lågbeskattad, märkt, olja för användning i skepp. Om skeppet används för privata ändamål blir dock förbrukaren i och med denna användning skyldig att betala skillnaden i skattebelopp mellan hög- och lågbeskattad olja för den förbrukade bränslemängden.

Det alldeles övervägande antalet fartyg som används huvudsakligen för privata ändamål utgörs av båtar. Bränsle som skall användas i båtar bör därför få köpas endast i beskattat skick. Olja skall alltså vara omärkt och högbeskattad och bensin beskattad på vanligt sätt.

Bensin respektive dieselolja som används i båtar och för drift av t.ex. personbilar är i princip identiska produkter. Regeringens förslag innebär stora skatteskillnader mellan motorbränsle som förbrukas vid yrkesmässigt fiske och annan yrkesmässig sjöfart gentemot sådant bränsle som används i fritidsbåtar och bilar. Detta förhållande skapar en påtaglig risk för betydande skatteundandraganden genom olaglig användning av obeskattat bränsle i stället för beskattad bensin respektive högbeskattad dieselolja. Regeringen anser mot den bakgrunden att någon generell möjlighet inte bör ges till skattefria inköp av bränsle för förbrukning i båtar, utan föreslår att den skattefrihet som får ske i stället skall

åstadkommas genom återbetalning av skatten i efterhand. Samma regler som föreslås gälla för båtar bör gälla också för de relativt få skepp som drivs med bensin.

Ansökan om återbetalning av skatten skall omfatta en period om ett kalenderkvartal. Av administrativa skäl bör återbetalning inte medges för skattebelopp som understiger 500 kr per kvartal.

Den av regeringen föreslagna beskattningen skulle dock - som påpekats av flera remissinstanser - i vissa fall kunna komma att medföra stora praktiska problem. Dessa rör särskilt de myndigheter och andra som disponerar över såväl skepp och båtar. Även i andra situationer torde dock såväl praktiska problem som en betydande ekonomisk belastning kunna uppkomma i och med att det nuvarande systemet med möjlighet till skattefria inköp mot försäkrans slopas och ersätts med en möjlighet att i efterhand få skatten återbetalad kvartalsvis. En dispensbestämmelse, som skall göra det möjligt för beskattningsmyndigheten att medge användning av lågbeskattad olja i båtar bör därför införas. Dispens skall kunna ges för båtar som disponeras av Kustbevakningen, Försvarsmakten och annan statlig myndighet. Om det finns särskilda skäl bör även sådan dispens kunna ges för båtar som disponeras av andra än dessa myndigheter.

12 Beskattningen av stadsgas

Regeringens förslag: Nuvarande skattefrihet för stadsgas slopas. Även i fortsättningen skall dock bränsle som förbrukas vid stadsgasframställningen vara skattefritt.

Utredningens förslag: Den nuvarande skattefriheten för stadsgas behålls.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser lämnar förslaget utan erinran. *Svenska Gasföreningen* tillstyrker förslaget.

Bakgrunden till regeringens förslag: Stadsgas används för uppvärmning av spisar och ugnar, men det förekommer även i viss utsträckning att såväl småhus som panncentraler får energi för uppvärmning genom stadsgasleveranser.

Det enda spaltgasverk som numera är i drift i Sverige finns i Stockholm. I spaltgasverket omvandlas gasol eller s.k. lättbensin tillsammans med vattenånga under hög temperatur och högt tryck till gas som distribueras i ledningsnät.

I Göteborg och Malmö framställs av naturgas en gas som distribueras på motsvarande sätt. Skatt tas enligt nuvarande bestämmelser inte ut på vare sig stadsgas som framställs i spaltgasverk eller det bränsle som används vid framställning av sådan gas. Beskattning sker däremot av naturgas.

Den stadsgas som framställs i spaltgasverk innehåller ca 30 % metan, som är ett kolväte. Gemenskapsrätten föreskriver att skatt skall tas ut på kolvätedelen i bränsle som används för uppvärmning.

Skälen för regeringens förslag: I den nya lagen om skatt på energi föreslås att gemenskapsrättens regler om beskattning av produkter som helt eller delvis består av kolväten införs. Gemenskapsrätten ger inte utrymme för att underlåta att ta ut skatt på den del av stadsgasen som består av kolväten, dvs. metan. Något bärande skäl för att just denna form av energi som används lokalt skall vara undantagen från beskattning finns heller inte. Den nuvarande skattefriheten för stadsgasen bör därför slopas.

Omvandlingen av lättbensin eller gasol i spaltgasverket bör kunna likställas med den sönderdelning (krackning) som äger rum inom den petrokemiska industrin. Det bränsle som används för sådan krackning anses använt som råvara och motsvarande synsätt bör tillämpas vad gäller bränsleförbrukningen i spaltgasverket. Skattefrihet bör alltså även i fortsättningen gälla för det bränsle som förbrukas i spaltgasverket vid stadsgasframställningen.

13 En ny elmarknad och dess inverkan på energibeskattningen

Regeringens förslag: Skattefrihet införs för elektrisk kraft som förbrukas eller säljs för förbrukning vid nätinnehavares överföring av elektrisk kraft på elnätet.

Bakgrunden till regeringens förslag: Riksdagen beslutade i maj 1994 att godkänna regeringens proposition om handel med el i konkurrens (prop. 1993/94:162, bet. 1993/94:NU22, rskr. 1993/94:358, SFS 1994:617 och 618). Den nya lagstiftningen skall enligt riksdagens beslut träda i kraft den 1 januari 1995. Avsikten med elmarknadsreformen är att produktion och försäljning av elektrisk kraft skall ske i konkurrens, vilket uppnås genom att kraftföretag och kunder skall ha rätt att välja vilka de handlar med. Överföringen av kraften över nätet (nätverksamheten) skall däremot ske av särskilda företag - som inte får producera eller sälja elektrisk kraft - och övervakas på särskilt sätt.

Den del av det nya regelverket för elmarknaden som kräver överväganden i fråga om beskattningen av elektrisk kraft är om införandet av nya aktörer på marknaden, nätinnehavare, innebär att det nuvarande systemet med - i allt väsentligt - producenter och distributörer som skattskyldiga i någon mån behöver ändras. Dessutom bör undersökas om det på den nya elmarknaden uppkommer effekter på skatteområdet som är olämpliga.

Skälen för regeringens förslag: De nuvarande bestämmelserna i lagen om allmän energiskatt innebär i huvudsak att den är skattskyldig som i Sverige yrkesmässigt distribuerar eller förbrukar av honom producerad skattepliktig elektrisk kraft eller förbrukar eller distribuerar av annan producerad dylik kraft. Införandet av en ny elmarknad medför endast mindre ändringar av skattskyldighetsbestämmelserna.

Innehavaren av en nätkoncession får, med två undantag som närmare diskuteras nedan, inte producera eller sälja elektrisk kraft. Hans verksamhet är - utöver att se till att det finns ett fungerande ledningsnät - att ställa elektriska starkströmsledning till förfogande för överföring av elektrisk kraft. Energiskatten på elkraften bör även i fortsättningen betalas till säljaren av kraften; nätinnehavaren kan i normalfallet således inte bli skattskyldig.

Nätinnehavaren får, enligt den nya regleringen av elmarknaden, endast köpa och sälja elektrisk kraft i två speciella situationer. Det rör sig om dels köp av elektrisk kraft för att täcka fysiska förluster i nätet (överföringsförluster), dels s.k. motköp för att undvika överbelastning av viss del av nätet.

I den mån nätinnehavaren köper in elektrisk kraft från utlandet i de angivna situationerna bör han bli skattskyldig. I övriga fall skall nätinnehavaren hantera den elektriska kraften i beskattat skick. Inte i något av dessa fall bör dock den elektriska kraften belastas med energiskatt, vilket åstadkoms genom att skattefrihet införs för elektrisk kraft som förbrukas eller säljs för förbrukning vid nätinnehavares överföring av elektrisk kraft på elnätet.

Några säkra bedömningar av hur elmarknaden kommer att se ut när det nya regelverket har trätt i kraft kan knappast göras i dag. Det kan dock antas att nya aktörer kommer att uppträda på marknaden. En sådan kan tänkas vara mäklare som förmedlar elektrisk kraft mellan producenter, leverantörer och förbrukare. Förekomsten av mäklare torde dock inte föranleda behov av förändringar av beskattningsreglerna. Detsamma bedöms gälla även den som enligt den nya regleringen kan komma att fungera som s.k. balansansvarig. Med balansansvar avses det ekonomiska ansvaret för att den konsumerade elkraften enligt ett leveransavtal motsvaras av lika mycket producerad kraft.

Utöver de nu redovisade ändringarna föreslås även vissa andra, huvudsakligen redaktionella, ändringar av beskattningen av elektrisk kraft som är betingade av den lagtekniska översyn som gjorts av Energiskattutredningen.

Regeringens förslag: Skattesatserna för år 1995 föreslås jämfört med 1994 års skatt och i enlighet med riksdagens tidigare beslut om indexering av vissa punktskatter uppräknade med en uppskattad förändring av prisnivån under perioden oktober 1993 - oktober 1994.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har beslutat att skattesatserna för den allmänna energiskatten, koldioxidskatten, dieseloljeskatten och bensinskatten t.o.m. år 1998 skall omräknas årligen utan riksdagens medverkan med hänsyn tagen till den allmänna prisutvecklingen. Denna automatiska uppräknings skulle första gången göras hösten 1994 för skatteuttaget under år 1995.

En motsvarande indexering bör göras av skattebeloppen för energiskatt och koldioxidskatt enligt den nya lagen om skatt på energi. Indexering enligt de nu gällande reglerna förutsätter att regeringen i november ett år beslutar om nästa års skattebelopp. Detta kan inte göras i november 1994 enligt de nya lagen, eftersom lagen då inte torde ha beslutats av riksdagen. Regeringen anser därför att det, i likhet med vad som skedde vid införandet av de nuvarande reglerna, av praktiska skäl är lämpligt att riksdagen i den nya lagen fastställer de skattebelopp som skall gälla för år 1995 och att den "automatiska" omräkningen av skattebeloppen alltså görs först för skatteuttaget under kalenderåret 1996.

Inflationen under den senaste tolv månadersperioden kan inte exakt anges nu utan får uppskattas. Regeringen har i sitt förslag uppräknat nuvarande skattebelopp med 2,6 %. I tabeller nedan återges samtliga direkt skattepliktiga produkter och förslaget till skattesatser för år 1995.

Tabell 14.1 Bränslen som är direkt skattepliktiga

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
1. 2710 00 27, 2710 00 29 eller 2710 00 32	Bensin, dock inte flygbensin, som uppfyller krav för			
	a) miljöklass 2	3 kr 22 öre per liter	79 öre per liter	4 kr 01 öre per liter
	b) miljöklass 3	3 kr 28 öre per liter	79 öre per liter	4 kr 07 öre per liter
2. 2710 00 34 eller 2710 00 36	Annan bensin än som avses under 1, dock inte flygbensin	3 kr 81 öre per liter	79 öre per liter	4 kr 60 öre per liter

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
3. 2710 00 55, 2710 00 69 eller 2710 00 74 - 2710 00 78	Eldningsolja, dieselbrännolja, annan fotogen än flygfotogen, m.m. som			
	a) har försetts med märkämmen eller ger mindre än 85 volymprocent destillat vid 350°C,	577 kr per m ³	982 kr per m ³	1 559 kr per m ³
	b) inte har försetts med märkämmen och ger minst 85 volymprocent destillat vid 350°C, tillhörig			
	miljöklass 1	1 442 kr per m ³	982 kr per m ³	2 424 kr per m ³
	miljöklass 2	1 644 kr per m ³	982 kr per m ³	2 626 kr per m ³
	miljöklass 3	1 910 kr per m ³	982 kr per m ³	2 892 kr per m ³
4. ur 2711 12 11 - 2711 19 00	Gasol som används för			
	a) drift av personbil, lastbil, buss, trafik- traktor, fartyg eller luftfartyg	90 öre per liter	51 öre per liter	1 kr 41 öre per liter
	b) annat ändamål än som avses under a	112 kr per 1 000 kg	1 024 kr per 1 000 kg	1 136 kr per 1 000 kg
5. ur 2711 29 00	Metan som används för			
	a) drift av personbil, lastbil, buss, trafik- traktor, fartyg eller luftfartyg	1 498 kr per 1 000 m ³	725 kr per 1 000 m ³	2 223 kr per 1 000 m ³
	b) annat ändamål än som avses under a	187 kr per 1 000 m ³	725 kr per 1 000 m ³	912 kr per 1 000 m ³
6. 2711 11 00, 2711 21 00	Naturgas som används för			
	a) drift av personbil, lastbil, buss, trafik- traktor, fartyg eller luftfartyg	1 498 kr per 1 000 m ³	725 kr per 1 000 m ³	2 223 kr per 1 000 m ³
	b) annat ändamål än som avses under a	187 kr per 1 000 m ³	725 kr per 1 000 m ³	912 kr per 1 000 m ³
7. 2701, 2702 eller 2704	Kolbränslen	245 kr per 1 000 kg	854 kr per 1 000 kg	1 099 kr per 1 000 kg
8. 2713 11 00 - 2713 12 00	Petroleumkoks	245 kr per 1 000 kg	854 kr per 1 000 kg	1 099 kr per 1 000 kg

Tabell 14.2 Energiskatt på elektrisk kraft

Slag av förbrukning	Skatt, öre per kWh
1. Vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller vid yrkesmässig växthusodling	0
2. Annan förbrukning än under 1 som äger rum i vissa kommuner i norra Sverige	3,7
3. El-, gas-, värme- eller vattenförsörjning i andra kommuner än de som avses under 2	6,8
4. Övrig förbrukning	9,0

15 Övriga frågor

Regeringens förslag: Skattebasen för svavelskatt utvidgas till att omfatta samtliga energi- och koldioxidskattepliktiga produkter. Skattskyldigas rätt till återbetalning av svavelskatt på grund av företagen svavelrening ersätts med motsvarande rätt till avdrag i bränsledeklarationen. Bensin beskattas lika oavsett om bränslet används för motordrift eller uppvärmning. Beslut om den särskilda avgiften för otillåten användning av märkta oljeprodukter fattas av beskattningsmyndigheten i stället för av länsstyrelsen.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller lämnar dem utan erinran.

Bakgrund till regeringens förslag: Vid beredningen av utredningsförslaget har frågor uppkommit rörande ytterligare materiella ändringar, som är av mindre genomgripande karaktär. I detta avsnitt redovisas kortfattat regeringens förslag till vissa sådana ändringar. I övrigt behandlas dessa endast i författningskommentaren.

Skälen för regeringens förslag: Så långt det är möjligt bör skattebasen för de olika energiskatterna vara enhetlig. Regeringen föreslår därför att svavelskatteplikten utvidgas till att omfatta samtliga produkter för vilka energiskatt och koldioxidskatt föreslås tas ut. Huvuddelen av de produkter som berörs av utvidgningen innehåller dock så låga halter svavel att de i många fall kommer att falla under gränsen för skattepliktigt svavelinnehåll.

Den som i samband med förbrukning av skattepliktigt bränsle begränsar utsläppen av svavel har rätt till återbetalning av skatten med visst belopp

per kg svavel som utsläppet har minskat med. Eftersom svavelskatten redovisas månadsvis, medan återbetalningen sker kvartalsvis har förbrukare drabbats av en ekonomisk belastning under den tid som förflyter från det att svavelskatten betalas till dess de får tillbaka delar av skatten. I syfte att undanröja denna belastning bör en möjlighet införas för skattskyldiga att i sin deklaration för svavelskatt göra avdrag för motsvarande belopp som i dag berättigar till återbetalning.

Gemenskapsrätten ger inte utrymme för att tillämpa skilda skattesatser beträffande olika användningsområden för bensin. Regeringen föreslår därför att samma skattebelopp skall tas ut för bensin oavsett om den används för motordrift eller uppvärmning. Förslaget innebär en höjd skatt för bensin som används för uppvärmning. Det torde dock röra sig om begränsade volymer.

En särskild avgift tas ut vid otillåten användning av märkta oljeprodukter. Beslut om avgiften fattas i dag av länsstyrelsen i det län där fordonsägaren har sin adress enligt bilregistret. Avgiften, som föreslås tas ut även vid otillåten bränsleanvändning i båtar, sammanhänger i hög grad med beskattningsfrågan. Beskattningsmyndigheten bör därför besluta även om avgiften. Beslutsfattandet bör således flyttas över till denna myndighet.

16 Ikraftträdande

Den nya lagen bör träda i kraft samtidigt som Sverige blir medlem i EU, dvs. den 1 januari 1995, förutsatt att folkomröstningen utmynnar i ett ja till EU.

17.1 Lagen om skatt på energi

1 kap. Lagens tillämpningsområde m.m.*1 och 2 §§*

Lagen om skatt på energi (LSE) reglerar skatter på bränslen och elektrisk kraft, vilket slås fast i 1 §. LSE ersätter följande lagar, som föreslås upphöra att gälla när den nya lagen träder ikraft: lagen om allmän energiskatt, lagen om bensinskatt, lagen om koldioxidskatt, lagen om svavelskatt samt lagen om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter (i fortsättningen lagen om dieseloljeskatt). I 2 § anges vilka skatter som behandlas i lagen och var i lagen de bestämmelser finns som gäller de olika skatterna.

3 §

Vad som skall förstås med mineraloljeprodukter anges i artikel 2.1 i direktiv 92/81/EEG. Bestämningen i 3 § överensstämmer med denna artikel i dess nuvarande lydelse. EG-kommissionen har i juni 1994 presenterat ett förslag till ändringar av de olika direktiven på punktskatteområdet, se EGT nr C 215, 5.8.1994 s. 19. Förslaget innehåller bl.a. ändringar av den nyss nämnda definitionen av begreppet mineraloljeprodukter i direktiv 92/81/EEG. I princip innebär förslaget att begreppet ges en mer begränsad innebörd än fallet är enligt den nuvarande definitionen och att det i princip skall omfatta de produkter för vilka minimiskattesatser har fastlagts i direktiv 92/82/EEG med tillägg av vissa lätta oljor, blandningar av aromatiska kolväten samt bensen, toluen och xylen. Kommissionens förslag är dock inte färdigbehandlat inom EG-organisationen och något beslut om ändring av den gällande direktivtexten har ännu inte fattats av Ministerrådet.

Huvudregeln enligt gemenskapsrätten är att skatt skall tas ut för mineraloljeprodukter i den mån de används för motordrift eller uppvärmning. I LSE görs skillnad mellan mineraloljeprodukter, för vilka minimiskattesatser har fastlagts i direktiv 92/82/EEG, och övriga mineraloljeprodukter. De förstnämnda är direkt skattepliktiga och omfattas av det särskilda beskattningsförfarandet oavsett användningsområde, medan övriga produkter endast blir skattepliktiga om de säljs eller förbrukas som motorbränsle eller för uppvärmning (se vidare vid 2 kap. 3 § nedan). Begreppet mineraloljeprodukter förekommer även i ett annat sammanhang i den nya lagen. Det rör sig om avdraget för skatt på bränslen som förbrukas vid framställning av sådana produkter (7 kap. 2 § andra stycket 3).

Utredningen har föreslagit att begreppet mineraloljeprodukter skall omfatta samtliga produkter ur KN-nr 2711, dvs. även naturgas. Naturgas är en produkt som enligt 2 kap. 1 § första stycket 6 föreslås omfattas av direkt skatteplikt. Det synes mot den bakgrunden visserligen sakna praktisk betydelse för tillämpningen av bestämmelserna i LSE om naturgas innefattas i uppräknningen av vilka produkter som är att anse som mineraloljeprodukter eller ej. Mineraloljeprodukter är dock ett begrepp som direkt definieras i artikel 2.1 i direktiv 92/81/EEG och begreppet bör därför i den svenska lagen få motsvarande, direkt översatta, innebörd. Naturgas anses således i den nya lagen inte som en mineraloljeprodukt.

KN är en förkortning av Kombinerade nomenklaturen, som är den kodex efter vilken olika varor numreras i EG:s tulltaxa. EG:s tulltaxa kommer vid ett svenskt medlemskap i EU att införlivas med svensk rätt. I samband med detta bortfaller den nu gällande svenska tulltaxelagen (1987:1068) och ersätts av rådsförordningen EEG 2658/87 av den 23 juli 1987. Rådsförordningen, som innehåller regler om den Kombinerade nomenklatur kodex som skall användas både för tarifieringsändamål och för statistiska ändamål, blir direkt tillämplig i Sverige. De KN-nr som anges i LSE härrör från den version av EG:s tulltaxa, som publicerats i Europeiska gemenskapernas officiella tidning den 27 september 1993 (EGT nr L 241, 27.9.1993 s. 1). Denna version skiljer sig, som närmare kommer att beröras vid 2 kap. 1 §, i vissa delar från den version av tulltaxan som legat till grund för hänvisningar till KN-nr i EG:s direktiv 92/81/EEG och 92/82/EEG.

4 §

Paragrafen innehåller en definition av vad som förstås med yrkesmässig verksamhet.

En förutsättning för att någon enligt gemenskapsrätten skall kunna registreras som upplagshavare eller varumottagare är att han hanterar bränslen i en yrkesmässig verksamhet. Någon närmare definition av begreppet ges dock inte i gemenskapsrätten.

I de svenska energiskattelagarna har hittills funnits en formell definition av yrkesmässighetsbegreppet endast vad avser distribution av elektrisk kraft (11 a § lagen om allmän energiskatt). Yrkesmässighetsbegreppet har dock haft betydelse även för beskattningen av bränslen, eftersom en av förutsättningarna för att någon skall kunna registreras som skattskyldig återförsäljare, lagerhållare eller förbrukare av bränslen är att dessa hanteras "i en verksamhet som i huvudsak medför skattskyldighet enligt mervärdesskattelagen (1994:200)".

Mervärdesskatt skall betalas vid skattepliktig omsättning av varor och tjänster som görs i en yrkesmässig verksamhet som bedrivs här i landet. Vad som är yrkesmässig verksamhet definieras i 4 kap. i mervärdesskattelagen. I huvudsak sker härvid en hänvisning till att verksamheten skall utgöra näringsverksamhet enligt 21 § kommunalskattelagen.

Yrkesmässighetsbegreppet inom den indirekta beskattningen bör, i likhet med vad som gjorts hittills, knytas till den direkta beskattningen. Detta gör bedömningen av om yrkesmässighet föreligger eller inte enhetlig inom skatteområdet. Det är därvid lämpligt att i LSE införa en definition av begreppet yrkesmässig verksamhet, som stämmer överens med vad som anges i 4 kap. 1 § mervärdesskattelagen. Definitionen skall tillämpas beträffande beskattningen av såväl bränslen som elektrisk kraft.

5 och 6 §§

5 § första stycket motsvarar 6 § första stycket lagen om dieseloljeskatt och innehåller bestämmelser om innebörden av fordonsbeteckningar etc. som används i bl.a. 2 kap. 9 § (förbud mot användning av märkta oljeprodukter).

Enligt bilregisterkungörelsen avses med jordbrukstraktor traktor som enligt fordonsskattelagen (1988:327) hänförs till klass II, medan med trafiktraktor avses traktor som enligt denna lag hänförs till klass I. Till klass I räknas, oberoende av tjänstevikt och användningssätt, s.k. terminaltraktorer. Det rör sig om traktorer som är särskilt konstruerade för att användas för på- och avlastning av påhängsvagnar inom hamn- och terminalområden eller andra liknande områden. En jordbrukstraktor kan, enligt en regel i 23 § fordonsskattelagen, tillfälligt användas på sådant sätt att den blir att anse som en trafiktraktor.

Högbeskattad olja skall enligt regeringens förslag användas i trafiktraktorer, men undantag görs för terminaltraktorerna och de jordbrukstraktorer som tillfälligt används så att de klassas som trafiktraktorer. Dessa får alltså även i fortsättningen drivas med lågbeskattad olja. Lagtekniskt åstadkoms undantaget genom att en begränsning görs i definitionen av vad som i LSE avses med trafiktraktor (se 5 § andra stycket). Till följd härav omfattas terminaltraktorerna och de tillfälligt omklassade jordbrukstraktorerna inte av de regler som enligt LSE gäller för trafiktraktorer, som högre skattesatser i 2 kap. 1 § första stycket och förbudet mot användning av märkta oljeprodukter i 2 kap. 9 §.

I 6 § har införts en definition av vad som förstås med skepp och båtar. Begreppen används i 2 kap. 9 § samt i fråga om avdrag enligt 7 kap. 2 § andra stycket 1 b och återbetalning av skatt enligt 9 kap. 3 §.

7 §

I paragrafen definieras begreppen införsel, import och export. Import och export syftar på transport från eller till ett land som ligger utanför EG:s skatteområde, medan införsel avser produkter som inkommer till Sverige från ett annat EG-land.

Omfattningen av EG:s skatteområde vad gäller skatter på mineraloljeprodukter, alkohol och tobak regleras i artikel 2 i direktiv 92/12/EEG. EG:s skatteområde överensstämmer till största delen med EG:s tullom-

råde, men vissa avvikelser finns. Det rör t.ex. införsel från Kanarieöarna och de engelska kanalöarna. Regeringen lämnar i propositionen om nya lagar om tobaksskatt och alkoholskatt, m.m. en närmare redogörelse för omfattningen av skatteområdet.

Sammantaget kan sägas att gemenskapsrätten innehåller en relativt omfattande precisering av EG-ländernas skatteteritorium. Enligt regeringens mening bör - i likhet med vad som föreslås gälla i lagen om tobaksskatt och lagen om alkoholskatt - dessa detaljerade regler inte lämpligen i sin helhet föras in i den svenska skattelagstiftningen. Preciseringar av detta slag bör i stället ske på tillämpningsföreskriftsnivå, och därvid grundas på direktivets bestämmelser.

2 kap. Energiskatt och koldioxidskatt på bränslen

Skattepliktens omfattning och skattebelopp

1 §

Allmänt

I paragrafen anges närmare för vilka bränslen som direkt skatteplikt skall gälla samt vilka skattebelopp som föreslås gälla. I förhållande till utredningens förslag föreligger vissa skillnader vad gäller punkterna 1 - 3. Energiskattebeloppet för miljöklass 1 enligt 3 b är angivet med beaktande av riksdagens under våren 1994 fattade beslut om skattesats (prop. 1993/94:234, bet. 1993/94:SkU25, rskr. 1993/94:443, SFS 1994:726 och 727). Regeringen har i prop. 1994/95:11 föreslagit att skatten på blyfri bensin differentieras efter den indelning i miljöklasser för bensin som föreslås införd i bilagan till lagen om kemiska produkter. Utformningen av LSE har i berörda delar skett med beaktande av de föreslagna ändringarna av bensinbeskattningen. Vidare har, som närmare utvecklas nedan vid paragrafens tredje stycke, en indexuppräknings skett av skattebeloppen.

I likhet med vad som i dag gäller för gasol, innebär regeringens förslag att två skilda skattebelopp skall tillämpas för metan beroende på användningsområde. Det högre skattebeloppet föreslås gälla för metan som används i personbilar, lastbilar, bussar, trafiktraktorer, fartyg och luftfartyg. De skattebelopp som gäller för metan bör även tillämpas för naturgas. Utöver vad som nu angetts medför inte regeringens förslag några ändringar av skattebeloppen i förhållande till vad som gäller i dag. Som närmare utvecklats i den allmänna motiveringen är det dock inte förenligt med gemenskapsrätten att - utöver vad som följer av de fastlagda minimiskattesatserna - generellt tillämpa lägre skattesatser för vissa bränslen. De lägre skattebeloppen respektive skattefriheten för motoralkoholer och vegetabiliska oljor o.d. kan därför inte längre behållas (jfr dock 12 § om möjligheterna till nedsättning eller skattebefrielse vid viss försöksverksamhet).

Utgångspunkten för den direkta skatteplikten är att ett bränsle är skattepliktigt, oavsett användningsområde, och att skattefrihet kan uppkomma endast i den mån möjlighet till detta skapats i vissa särskilt angivna fall - genom avdrag i deklaration, inköp mot försäkran eller återbetalning av skatten.

Den direkta skatteplikten föreslås gälla för en mer begränsad krets av bränslen än de som är föremål för skatteplikt enligt de nuvarande lagarna på området. Det rör sig om produkter som typiskt sett används som motorbränslen eller för uppvärmning. Sålunda kommer t.ex. lacknafta och liknande lätta oljeprodukter inte längre att omfattas av direkt skatteplikt. Genom att beskattning av petroleumkoks införs sker dock även en viss utvidgning av den direkta skatteplikten.

Som framgår av 3 och 4 §§ skall skatt tas ut även för andra produkter än de direkt skattepliktiga. Skatteplikten för dessa produkter inträder dock först om de - under de förutsättningar som närmare anges i respektive paragraf - säljs eller förbrukas för motordrift eller uppvärmning.

Första stycket

Bränslen under punkterna 1 - 5 är sådana produkter för vilka minimiskattesatser har fastlagts i direktiv 92/82/EEG. Förutom de bränslen som angetts under dessa punkter har i direktivet bestämts miniminivåer för skatt även på flygbensin och flygfotogen. Regeringen föreslår dock att den nuvarande skattefriheten för dessa bränslen vid användning för drift av flygplan behålls och att bränslena - som alltså endast kan komma att beskattas vid användning för uppvärmning eller annan motordrift än drift av flygplan - inte bör omfattas av den direkta skatteplikten.

Hänvisningarna i direktivet till KN-nr avser den version av EG:s tulltaxa, som gällde vid den tidpunkt då direktivet antogs. I förhållande till denna version av tulltaxan har nu vissa förändringar av nummerindelningen gjorts. Förändringarna innebär att vissa tidigare gällande KN-nr tagits bort - så vitt nu är aktuellt beträffande bensin och tjock eldningsolja - och ersatts med en mer detaljerad indelning, för bensin efter oktantalet och för tjock eldningsolja efter produktens innehåll av svavel. Det förslag till olika ändringar av direktiven på punktskatteområdet, som EG-kommissionen presenterat i juni 1994 (EGT nr C 215, 5.8.1994, s. 19), innehåller bl.a. vissa ändringar av hänvisningar till KN-nr, som blivit behövliga på grund av ändringar av EG:s tulltaxa.

Regeringen utgår i sitt förslag från den tulltaxa som nu gäller inom EG. Detta innebär i förhållande till direktiv 92/82/EEG följande.

I direktivet hänförs blyad bensin till KN-nr 2710 00 31 (flygbensin) och KN-nr 2710 00 35 (annan motorbensin än flygbensin, med en blyhalt av mer än 0,013 gram per liter). I den nu gällande tulltaxan har flygbensin åsatts KN-nr 2710 00 26, medan KN-nr 2710 00 34 (med ett oktantal lägre än 98) och KN-nr 2710 00 36 (med ett oktantal av lägst 98) motsvarar tidigare KN-nr 2710 00 35. Blyfri bensin, som i direktivet angetts med KN-nr 2710 00 33, motsvaras i den nu gällande tulltaxan av

KN-nr 2710 00 27 (med ett oktantal lägre än 95), 2710 00 29 (med ett oktantal av lägst 95 men lägre än 98) och 2710 00 32 (med ett oktantal av lägst 98).

Tjock eldningsolja har i direktivet angetts falla under KN-nr 2710 00 79. Denna beteckning motsvaras i gällande tulltaxa av KN-nr 2710 00 74 (innehållande högst 1 viktprocent svavel), 2710 00 76 (innehållande mer än 1 viktprocent men högst 2 viktprocent svavel), 2710 00 77 (innehållande mer än 2 viktprocent men högst 2,8 viktprocent svavel) och 2710 00 78 (innehållande mer än 2,8 viktprocent svavel).

Samtliga bränslen som hänförs under de KN-nr som anges i punkterna 1 - 3 och 6 - 8 är direkt skattepliktiga och benämningen under rubriken Slag av bränsle tjänar snarast som en allmän upplysning om vilka bränslen som kan förekomma under dessa KN-nr.

Blyhalten är avgörande för om en bensinprodukt skall beskattas enligt första stycket 1 eller 2. KN-nr 2710 00 27, 2710 00 29 och 2710 00 32 omfattar enligt tulltaxan annan bensin än flygbensin, med en blyhalt av högst 0,013 gram per liter. Detta motsvarar den definition som i dag finns av blyfri bensin i 2 § första stycket lagen om bensinskatt. I prop. 1994/95:11 har regeringen föreslagit att definitionen på blyfri bensin i skattelagen slopas såsom obehövlig, eftersom kriterierna för miljöklassindelning av bensin föreslås framgå av bilagan till lagen om kemiska produkter. Miljöklassindelningen av bensin berör dock enbart den bensin, som hittills har benämnts blyfri bensin. Hänvisningar till KN-nr bör därför göras i 1 § första stycket 1 och 2.

I dag tas bensinskatt och koldioxidskatt ut för bensin som är avsedd för motordrift, medan bensin som är avsedd för uppvärmning beskattas med en totalt sett lägre skatt, bestående av allmän energiskatt och koldioxidskatt. Regeringens förslag innebär att samma skattebelopp skall tas ut för bensin, oavsett om den används för motordrift eller uppvärmning. De föreslagna skattebeloppen är beräknade med utgångspunkt från vad som i dag gäller för bensin som beskattas enligt lagen om bensinskatt. Regeringens förslag innebär alltså en höjd skatt för bensin som används för uppvärmning. Det torde dock röra sig om begränsade volymer.

Energiskatt för bränsle enligt första stycket 3 tas ut med olika belopp, beroende på om bränslet har märkts eller inte. Den högre skattenivån motsvarar det sammanlagda beloppet av den allmänna energiskatten och den dieseloljeskatt som i dag tas ut i motsvarande fall. Bestämmelser om märkämnerna och i vilka fall märkt olja får användas finns i 8 och 9 §§.

Petroleumgaser och andra gasformiga kolväten hänförs i tulltaxan under kapitel 2711. Samtliga de KN-nr som anges under punkten 4 i paragrafens andra stycke avser produkter som är förtätade till vätska, med undantag för naturgas som anges under punkten 6. De enda nr ur kapitel 2711 som inte omfattas av uppräknningen är gasformiga kolväten (KN-nr 2711 21 00 och 2711 29 00). KN-nr 2711 21 00 avser naturgas i gasform och anges därför under punkten 6. Andra gasformiga kolväten än naturgas hänförs under KN-nr 2711 29 00. Av denna grupp omfattas metan av direkt skatteplikt, se punkten 5. Eftersom samtliga produkter ur KN-nr 2711 - med undantag för naturgas - är mineraloljor enligt

definitionen i 1 kap. 3 §, kan dock även andra produkter än metan ur 2711 29 00 vara skattepliktiga enligt 3 §, nämligen om produkterna säljs eller förbrukas som motorbränsle eller för uppvärmning. Dessa produkter är dock alltså inte direkt skattepliktiga.

Förutom metan och naturgas beskattas ur KN-nr 2711 endast gasol direkt enligt första stycket 4. Detta åstadkoms lagtekniskt genom att hänvisa till "ur KN-nr 2711 12 11 - 2711 19 00", i stället för att knyta skatteplikten direkt till aktuella KN-nr, vilket alltså skulle ha innefattat samtliga produkter som hänförs under numren. Med gasol avses varor som huvudsakligen består av petroleumgaser och andra gasformiga kolväten. De kolväten som ingår i gasol är i huvudsak propan och butan eller en blandning av dessa. Avgörande för om en produkt är direkt skattepliktig är alltså om den är att betrakta som gasol eller ej.

I dag tas högre skatt ut på gasol som används för drift av motorfordon än på gasol som används för annat ändamål. Regeringens förslag innebär att omfattningen av de fordonsslag, där högbeskattad gasol skall användas, ändras till att stämma överens med vad som gäller användningsområdet för andra högbeskattade bränslen (dvs. främst dieselolja). Förhöjd energiskatt och koldioxidskatt föreslås således betalas i de fall då gasolen används för drift av personbil, lastbil, buss, trafiktraktor, fartyg eller luftfartyg. Detta innebär dels en inskränkning så till vida att mopeder och motorcyklar - som ryms inom det hittills använda uttrycket motorfordon - undantas, dels en utvidgning genom att trafiktraktorer, fartyg och luftfartyg skall drivas med högbeskattad gasol. Den föreslagna högre skattenivån för metan och naturgas bör på motsvarande sätt gälla förbrukning i de nämnda fordons- och fartygsslagen. Genom en tillämpning av de föreslagna avdrags- och försäkransbestämmelserna i 7 kap. 2 § andra stycket 1 b och 2 samt 8 kap. 3 § LSE kommer dock - i likhet med i dag - skattefrihet att gälla för gasol, metan och naturgas som kan komma att förbrukas i skepp samt i luftfartyg när dessa används yrkesmässigt. Vad gäller luftfartyg kommer reglerna i praktiken endast att beröra varmluftsballonger, eftersom övriga luftfartyg i allt väsentligt drivs med obeskattad flygbensin eller flygfotogen.

På grund av naturgasens höga halt av metan jämföras i de svenska energiskattelagarna i dag metan och naturgas, men metan anges emellertid inte särskilt som en skattepliktig produkt. I paragrafen föreslås dock att så sker.

Beskattning av petroleumkoks föreslås införd och samma skattebelopp föreslås för detta bränsle som för övriga kolbränslen.

Andra stycket

Skatt tas ut per vikt- eller volymenhet i enlighet med första stycket av paragrafen. Andra stycket innehåller bestämmelser om att skatt i vissa fall skall tas ut med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränslets olika användningssätt. Det rör sig om följande situationer.

Den som för annat ändamål än som berättigar till avdrag säljer eller förbrukar bränsle som köpts skattefritt mot försäkran, är skyldig att betala skatt.

Skatt för gasol, metan eller annat bränsle som skall beskattas som dessa bränslen tas ut enligt 4 a eller 5 a om bränslet förvärfvas för drift av personbil, lastbil, buss, trafiktraktor, fartyg eller luftfartyg. Om bränslet däremot förvärfvas för annat ändamål skall de lägre skattebeloppen enligt 4 b eller 5 b betalas. Den som förvärvat ett bränsle för vilket den lägre skatten skall betalas, men som säljer eller förbrukar bränslet för ett ändamål som medför att skatt skall tas ut enligt 4 a eller 5 a, är skyldig att betala skatt med ett belopp som motsvarar skillnaden i skatt mellan de båda användningsområdena.

Regler om skattskyldighet i de nu nämnda fallen finns i två generella bestämmelser, nämligen 4 kap. 1 § första stycket 7 (bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5) och 12 § första stycket 4 (övriga skattepliktiga bränslen).

Oljeprodukter som beskattas enligt första stycket 3 - t.ex. eldningsoljor och dieseloljor - skall senast när skattskyldighet för produkten inträder ha försetts med särskilda märkämnena. Om detta inte gjorts skall förhöjd energiskatt betalas för produkten. Vissa mörka, tjocka oljor kan endast med svårighet märkas. Dessa oljor lämpar sig inte för fordonsdrift och har därför undantagits från märkning. Märkningsbestämmelserna är direkt överförda från den nuvarande lagen om dieseloljeskatt.

Vad gäller nu nämnda, direkt skattepliktiga, oljeprodukter kan det inte lagligt förekomma att en produkt som beskattats enligt första stycket 3 a - grundnivån för energiskatt - kan komma ifråga för användning som drivmedel i t.ex. en personbil. Bränslet är märkt och sådant bränsle får enligt 9 § inte förekomma i bränsletanken på ett sådant fordon.

Enligt 3 och 4 §§ skall skatt dock tas ut även för vissa andra produkter, om de används eller säljs för motordrift eller för uppvärmning. Skatt för dessa produkter skall, beroende på användningsområde, betalas med det skattebelopp som gäller för motsvarande bränsle som är direkt skattepliktigt enligt 1 §. Någon märkning av sådana produkter föreskrivs inte och det kan därför förekomma att en produkt har förvärvats i syfte att användas för uppvärmning - och då beskattats enligt första stycket 3 a - men därefter säljs vidare för att förbrukas för motordrift eller av förvärvaren faktiskt används för motordrift. Skattskyldighet inträder enligt 4 kap. 12 § första stycket 4 och skatt skall i detta fall tas ut med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan skatt på oljeprodukter enligt första stycket 3 b och 3 a.

Bränslen som beskattas enligt 3 a får användas i skepp. Om ett skepp används för yrkesmässigt ändamål skall ingen skatt betalas på bränslet, vilket uppnås genom avdrag i bränsledeklarationen respektive möjlighet till inköp mot försäkran (se 7 kap. 2 § andra stycket 1 b och 8 kap. 3 §). Om skeppet används för privat ändamål skall skatt enligt 3 b betalas. Förbrukaren har möjlighet att köpa omärkt bränsle som är beskattat enligt 3 b. Det är dock möjligt för honom att även köpa märkt bränsle som beskattats enligt 3 a. För att uppnå att skatt enligt 3 b betalas för den

privata förbrukningen av bränslet är förbrukaren skyldig att betala skillnaden mellan skatt enligt 3 b och 3 a. Bestämmelser om detta finns i 4 kap. 1 § andra stycket och 12 § andra stycket.

Tredje stycket

Den indexering av den allmänna energiskatten, koldioxidskatten, dieseloljeskatten och bensinskatten som trädde i kraft den 1 januari 1994 (prop. 1993/94:25, bet. 1993/94:FiU1, rskr. 1993/94:100, SFS 1993:1508 - 1511) överförs till LSE. Lagtekniskt åstadkoms detta genom att riksdagen nu beslutar om de skattebelopp som skall gälla fr.o.m. lagens ikraftträdande, dvs. den 1 januari 1995, samt att den automatiska indexuppräkningsen sker först för skatteuttaget under kalenderåret 1996. Utgångspunkten för denna omräkning skjuts alltså fram, genom att prisnivån i oktober 1994 - och inte 1993 - anges som grund för jämförelsen med prisnivån i oktober året före det år som omräkningen avser.

Indexuppräkning sker enligt förslaget sista gången inför kalenderåret 1998 och för tiden därefter skall de skattebelopp gälla som fastställts för detta år. Detta regel har tillkommit i syfte att undvika eventuella oklarheter om vilka skattebelopp som skall gälla i och med att indexeringen upphör och innebär givetvis inget hinder mot sådana framtida ändringar av skattebeloppen som i sedvanlig ordning kan beslutas av riksdagen.

2 §

Enligt nuvarande svenska bestämmelser tas skatt ut efter volym (m³) för alla oljeprodukter, dvs. såväl tunna som tjocka oljor. Skatten på gasol som används för drift av motorfordon beskattas efter volym (liter), medan vikt (ton) utgör beräkningsgrunden för övrig förbrukning. Skattebeloppen för kolbränslen är angivna efter vikt (ton), medan skatten för naturgas tas ut i m³.

Enligt artikel 3 i direktiv 92/81/EEG skall skattesatserna för de olika produkterna beräknas per 1 000 liter vid en temperatur av 15°C, vad som vanligen kallas normalliter. Vad gäller tjocka eldningsolja, gasol och metan är däremot huvudregeln att skatten skall anges per 1 000 kg, men en möjlighet finns för medlemsländerna att i stället beräkna skatten efter kvantitet. I sammanhanget bör med kvantitet förstås volym (liter, m³).

Det stämmer överens med EG:s regler att ange skattesatserna för bensen, dieselbrännolja, eldningsolja och fotogen efter volym. Detsamma gäller gasol som beskattas enligt 4 a. En anpassning till gemenskapsrätten krävs dock av beräkningsgrunden för volymen bränsle för vilken skatt skall betalas. Skattebeloppen i 1 § första stycket 1 - 3 och 4 a får anses motsvara volymen vid en bränsletemperatur av 15°C. I paragrafens första stycke föreslås en möjlighet att räkna om den skattepliktiga volymen till 15°C. Det åligger i sådant fall den skattskyldige att visa att bränslet hade

en annan temperatur när skyldigheten att betala skatt inträdde. Enligt vad regeringen erfarit bokför många skattskyldiga bränslevolymer beräknade vid 15°C, varför den föreslagna förändringen - förutom en anpassning till vad som gäller inom EU - även torde innebära en administrativ förenkling för de skattskyldiga.

Reglerna bör inte enbart gälla nyss angivna, direkt skattepliktiga produkter utan bör även tillämpas vid skattläggningen av produkter för vilka motsvarande skatt skall betalas enligt 3 eller 4 §.

Regeringen finner inte anledning att skilja mellan lätta och tjocka oljeprodukter. Inom EU är det visserligen vanligt att skattesatsen för tjocka oljor anges efter vikt. Huvvuddelen av dem som kommer att registreras som upplagshavare i Sverige antas emellertid vara storförbrukare, som genom att de i större omfattning lagrar bränslen kan godkännas som upplagshavare. Dessa torde endast i mindre omfattning bestämma den mängd olja för vilken skatt skall betalas genom vägning. Av praktiska skäl bör därför även i fortsättningen samma beräkningsgrund, dvs. volym, användas för samtliga skattepliktiga oljeprodukter.

Det åligger således den skattskyldige att visa att bränslet vid skattskyldighetens inträde hade en annan temperatur än 15°C, om han vill räkna om den skattepliktiga bränslevolymer. I normalfallet, dvs. då en upplagshavare levererar bränsle till en icke registrerad köpare, inträder skattskyldigheten vid leveransen (se 5 kap. 1 § första stycket 1). Om skattskyldighet inträder vid leverans till en köpare som inte är registrerad som skattskyldig för bränslen får dock omräkning göras endast om detta särskilt avtalats mellan säljaren och köparen.

Leveransbegreppet har hittills i praxis ansetts överensstämma med köplagens regler om äganderättens övergång och någon ändring föreslås inte i den delen. I det fall då en skattskyldig leverantör levererar eldningsolja fritt kunden innebär detta alltså att skattskyldigheten inträder då oljan pumpas in från tankfordonet till köparens bränsletank. Om den skattskyldige önskar räkna om bränslevolymer efter bränslets temperatur torde krävas att han mäter temperaturen när den faktiskt levereras, dvs. i samband med utlevering till köparen. Det kan dock inte uteslutas att det kan vara möjligt för den skattskyldige att fullgöra sin bevisskyldighet på annat sätt, t.ex. genom utredning om bränslets temperatur då det lämnade depån och vilka temperaturförändringar som bränslet kan ha genomgått under transporten. Det ankommer dock på beskattningsmyndigheten att pröva i vad mån den skattskyldige i de enskilda fallen kan anses ha fullgjort sin beviskyldighet eller ej.

I paragrafens andra stycke föreslås att den beräkning av skattepliktig volym naturgas som i dag rekommenderas av Riksskatteverket (se RSV lp 1993:1 s. 5) lagstadgas. Beräkningsgrunden bör gälla även för metan.

Kolbränslen och naturgas omfattas inte av bestämmelserna i de aktuella EG-direktiven. De nuvarande svenska beräkningsgrunderna för dessa bränslen kan därför behållas. Metan har skattemässigt i Sverige likställts med naturgas och gemenskapsrätten gör det möjligt att även för metan, som i och för sig omfattas av skatteplikt enligt EG:s direktiv, behålla

3 och 4 §§

I paragraferna regleras under vilka förutsättningar beskattning skall ske av andra bränslen än sådana som är direkt skattepliktiga enligt 1 §. Bestämmelserna innebär att vad som föreskrivs i artiklarna 2.2 och 2.3 i direktiv 92/81/EEG införlivas i svensk rätt.

Enligt artikel 2.2 skall samtliga produkter som definieras som mineraloljor i artikel 2.1 i samma direktiv beskattas om de är avsedda att användas, bjuds ut till försäljning eller används som motorbränsle eller för uppvärmning. Artikel 2.3 föreskriver att skatt skall tas ut för varje produkt som är avsedd att användas, bjuds ut till försäljning eller används som motorbränsle eller som tillsats till motorbränsle eller som medel för att öka motorbränslets volym. Enligt artikel 2.3 skall även andra kolväten, med undantag för kol, brunkol, torv eller liknande fasta kolväten eller naturgas, beskattas när de är avsedda att användas, bjuds ut till försäljning eller används för uppvärmning.

Medlemsländerna är dock oförhindrade att beskatta undantagna bränsleslag. Enligt regeringens förslag skall skatt tas ut för naturgas, kolbränslen och petroleumkoks. Torv beläggs endast med svavelskatt. 3 och 4 §§ har utformats med beaktande av dessa omständigheter.

Till skillnad från de direkt skattepliktiga produkterna i 1 § första stycket innebär regeringens förslag att skattskyldighet för produkt som avses i 3 eller 4 § inträder först när den säljs eller förbrukas som motorbränsle eller för uppvärmning. Enligt direktivtexten skall produkterna beskattas om de är avsedda att användas, bjuds ut till försäljning eller används som motorbränsle eller för uppvärmning. Den föreslagna skrivningen i den svenska lagtexten får enbart ses som en språklig omskrivning av motsvarande direktivtext och inte som någon reell saklig skillnad.

Den som säljer en produkt som motorbränsle eller för uppvärmning föreslås alltså bli skyldig att betala skatt. Exempel på sådana situationer kan vara att ett bränsle säljs av någon som t.ex. vid marknadsföring eller - vad främst torde gälla enskilda fat eller dunkar av bränsle - via text direkt på den försålda produkten anger att bränslet är lämpat att användas som motorbränsle eller för uppvärmning.

Med motorbränsle bör förstås, inte enbart bränsle som förbrukas för drift av motordrivna fordon, utan även bränsle som används för drift av gasturbiner och liknande stationära motorer. Innebörden av begreppet uppvärmning framgår närmare av de överväganden som presenterats i kapitel 8.

Den nuvarande skattefriheten för flygfotogen och flygbensin som används i flygplan bör behållas. Dessa bränslen skall alltså beskattas endast i den mån de används för uppvärmning eller annan motordrift än drift av flygplan. Denna begränsning av skatteplikten uttrycks i 3 § andra

stycket. I begreppet "annan motordrift än drift av flygplan" kan t.ex. rymmas drift av personbilar och andra motorfordon. Beskattningsmyndighetens hittillsvarande tolkning av begreppet har även inneburit att skatt tagits ut för bränsle som förbrukats i flygplansmotorer under testkörningar i provbädd eller dylikt i samband med såväl tillverkning som reparation och översyn av motorerna. Regeringen föreslår dock att flygbensin eller flygfotogen som förbrukas vid sådan motortestning skall undantas från beskattning.

Utredningen har föreslagit att skattefriheten för motortestning lagtekniskt bör åstadkommas genom att förbrukaren deklarerar användningen av flygbränslet och med stöd av en särskild avdragsbestämmelse (7 kap. 4 § i utredningens lagförslag) får göra avdrag i deklarationen för skatt på bränsle som förbrukats vid aktuellt slag av motorprovning.

Det föreslagna förfarandet innebär dock att deklARATIONER DÄR INGEN skatt redovisas skulle behöva lämnas av dem som förbrukar flygbensin och flygfotogen för det angivna ändamålet. Det synes därför mest ändamålsenligt att redan i skattepliktsbestämmelsen i 2 kap. 3 § införa en regel om begränsning som åstadkommer skattefrihet för flygbensin och flygfotogen vid provning av flygmotorer.

Vad gäller beskattning av jetbensin hänvisas till kommentarerna vid 11 §.

Av 3 § första stycket andra meningen och 4 § andra stycket framgår att skatt skall betalas med de skattebelopp som gäller för motsvarande bränsle som omfattas av direkt skatteplikt. Det ankommer på beskattningsmyndigheten att - vid sin granskning av deklARATIONERNA - i enskilda fall avgöra efter vilken skattesats ett bränsle skall beskattas, eller med andra ord avgöra vad som avses med begreppet motsvarande bränsle.

I flertalet fall kommer det troligen inte att stöta på problem att avgöra efter vilken skattesats ett bränsle skall beskattas. Sålunda bör det t.ex. vara följdriktigt att beskatta motoralkoholer som används som drivmedel efter den skattesats som gäller för bensin, om det är fråga om ett fordon med bensinmotor (s.k. ottomotor), och annars efter den skattesats som gäller för dieselolja.

Ett fall där det är tänkbart att tillämpningssvårigheter kan inträffa är när ett motorbränsle kan användas för drift av såväl ottomotorer som dieselmotorer. Skälet till att svårigheter uppstår är att det enligt EG:s direktiv inte skall bestämmas en fast skattesats för en viss produkt utan skattesatsen relateras till skatten på en annan - i vissa fall svårbestämd - produkt. Denna torde dock oftast vara bensin eller dieselolja. En ytterligare svårighet är att dieselolja i Sverige - och enligt regeringens förslag i prop. 1994/95:11 även bensin - förekommer i olika miljöklasser med skilda skattesatser. En lösning på problemet, som dock inte helt stämmer överens med gemenskapsrätten, är att fastställa fasta skattesatser för vissa produkter med utgångspunkt i produkternas dominerande användning. En annan lösning är att låta den, som i sin egenskap av säljare eller förbrukare av bränslet är skattskyldig, och därför bäst vet vad bränslet närmast motsvarar, avgöra med vilket belopp skatt skall betalas eller i vart fall den ytterligare skatt som användningen ger upphov

till utöver den skatt som betalats för bränslet tidigare. Regeringen förordar den senare lösningen, som för övrigt redan tillämpas i Sverige i dag beträffande beskattningen av gasol. Det ankommer därefter på beskattningsmyndigheten att granska avgivna bränsledeklarationer.

Det förekommer på marknaden vissa bränsleprodukter som visserligen inte i sig kan klassas som kolväten, men som till viss del består av kolväten. Om bränsleblandningen är ett motorbränsle saknar gränsdragningen betydelse, eftersom alla motorbränslen enligt gemenskapsrätten skall beskattas, oavsett om det rör sig om kolväten eller ej. Vad gäller bränslen som är avsedda för uppvärmning följer dock av artikel 2.3 i direktiv 92/82/EEG att endast flytande eller gasformiga kolväten i sådant fall behöver beskattas.

Gemenskapsrätten innebär att kolvätedelen i de aktuella fallen skall beskattas. I syfte att införliva en sådan bestämmelse i LSE föreslås i 4 § första stycket 2 att alla produkter, som innehåller flytande eller gasformiga kolväten och säljs eller används för uppvärmningsändamål, görs skattepliktiga. Skatt skall dock enligt förslaget betalas endast för den del som består av sådana kolväten, vilket framgår av paragrafens andra stycke, andra meningen. Av praktiska skäl bör emellertid en låg gräns sättas för den kolvätedel som skall kunna bli föremål för beskattning. Den föreslagna gränsen, fem viktprocent, motsvarar den andel olja, ur petroleum eller bituminösa mineral, som en bränsleblandning skall innehålla för att vara skattepliktig enligt nuvarande bestämmelse i 1 § andra stycket lagen om allmän energiskatt.

Ett tänkbart fall är en blandning av olja erhållen ur petroleum eller bituminösa mineral och vegetabilisk olja som används för uppvärmningsändamål och där den förstnämnda andelen uppgår till mindre än 70 viktprocent. En sådan bränsleblandning faller inte in under något av de KN-nr ur 2710 i tulltaxan som medför direkt skatteplikt. I den mån blandningen trots allt kan anses som en mineralolja - enligt definitionen i 1 kap. 3 § - bör beskattning ske enligt 3 §, medan i annat fall beskattning skall ske av den del av bränslet som är ett kolväte enligt 4 §. Ett annat fall där bestämmelsen aktualiseras är vid beskattningen av den stadsgas som framställs i spaltgasverk. Denna gas består till ca 30 % av kolväten (metan).

Enligt LSE skall som nämnts tidigare enbart vissa speciellt angivna produkter ur KN-nr 2710 vara direkt skattepliktiga. Såvitt erfarits kan inte något slag av smörjolja hänföras till de KN-nr som angetts för de direkt skattepliktiga produkterna. Vad gäller andra mineraloljor än de direkt skattepliktiga skall skyldighet att betala skatt för dem inträda först i och med att de används eller säljs som motorbränsle eller för uppvärmning.

En smörjolja ur KN-nr 2710 är en mineralolja enligt den definition som gäller enligt gemenskapsrätten. Smörjolja som saluförs separat bör generellt anses ha ett i huvudsak icke skattepliktigt användningsområde - dvs. annat än motordrift eller uppvärmning - och skall därför inte beskattas. Detta bör gälla oavsett om det rör sig om smörjolja som används för smörjning av kolvar o.d. eller om smörjolja som blandas i

bensin. Det undantag från beskattning, som enligt lagen om allmän energiskatt i dag gäller för smörjoljor och smörjfetter som inte används för energialstring, blir enligt regeringens förslag till lagreglering överflödigt och kan därför slopas.

Vad däremot gäller en blandning, som består huvudsakligen av bensin med en smärre mängd inblandad smörjolja, ter det sig naturligt att betrakta hela blandningen som ett motorbränsle för vilket skatt skall tas ut enligt den allmänna regeln i 4 § som föreskriver att varje produkt som används för detta ändamål skall beskattas. Det kan således inte anses förenligt med gemenskapsrätten att inte ta ut skatt för inblandade smörjoljor. Det nuvarande undantaget från beskattning - som finns i 2 § tredje stycket lagen om bensinskatt - bör därför slopas.

5 - 7 §§

Miljöklassindelningen av andra oljeprodukter än bensin föreslås överförd till den energiskatt som tas ut för motsvarande produkter enligt LSE. 5 § motsvaras av 5 § andra - fjärde styckena lagen om dieseloljeskatt.

Flygfoto-gen beskattas enligt regeringens förslag endast då bränslet förbrukas för uppvärmning eller annan motordrift än drift av flygplan. I dessa, sannolikt fåtaliga, fall skall alltså en miljöklassning göras av flygfoto-gen.

6 § motsvarar 2 § första stycket andra meningen lagen om bensinskatt i dess lydelse enligt prop. 1994/95:11 och innehåller en hänvisning till att kraven för de olika miljöklasserna för blyfri bensin anges i bilagan till lagen om kemiska produkter. Sådan miljöklassning skall ske såväl av bensin ur de KN-nr som anges i 1 § första stycket 1 som av andra bränslen, vilka med stöd av reglerna om motsvarande bränslebeskattning i 3 eller 4 § skall beskattas som sådan bensin. Det sistnämnda kan bli aktuellt t.ex. beträffande motoralkoholer.

7 § innehåller en bestämmelse om i vilka fall miljöklassning skall ske av bränsleblandningar som är skattepliktiga enligt 3 eller 4 §. Miljöklassning enligt 5 § skall göras om sådant bränsle innehåller oljor som erhållits ur petroleum eller ur bituminösa mineral och om bränslet skall beskattas efter de skattesatser som gäller för eldnings- och dieselolja. Miljöklassning, enligt de särskilda miljöklassspecifikationer som angivits i bilagan till lagen om kemiska produkter, skall ske om det motsvarande bränsle, för vilket skatt för en bränsleblandning skall beräknas, är bensin enligt 1 § första stycket 1 (dvs. vad som i dag kallas blyfri bensin). Miljöklass skall för de nämnda bränsleblandningarna bestämmas med ledning av hela blandningens egenskaper, vilket motsvarar den regel som i dag gäller för sådana blandningar som är skattepliktiga enligt 1 § andra stycket lagen om allmän energiskatt (t.ex. blandningar av rapsolja och dieselolja) och finns i 5 § femte stycket lagen om dieseloljeskatt.

8 § motsvarar huvudsakligen 2 § och 3 § andra stycket lagen om dieseloljeskatt och reglerar tillsättningen av märkämnerna till oljeprodukter. Användningsområdet för sådana märkta oljeprodukter regleras i 9 §, som grundar sig på 4 § lagen om dieseloljeskatt.

Märkning i Sverige

Enligt nuvarande regler får märkning endast ske på depå som är godkänd av beskattningsmyndigheten. Detta gäller även vid import av bränslen, såväl i de fall då skatten betalas till beskattningsmyndigheten av registrerade skattskyldiga som i de övriga fall då skatten skall betalas till tullmyndigheten.

Tillsättning av märkämnerna är endast aktuell vad gäller bränslen enligt 1 § första stycket 3, dvs. eldningsolja, dieselbrännolja och annan fotogen än flygfotogen. Endast upplagshavare har rätt att under skattesuspension lagra sådana bränslen, vilket innebär att hanteringen av i Sverige obeskattade bränslen i huvudsak kommer att göras av upplagshavare. Upplagshavares lagring av bränslen skall äga rum i skatteupplag som är godkänt av beskattningsmyndigheten. Märkning i Sverige bör därför endast få ske på ett sådant godkänt skatteupplag. Avsikten är dock inte att märkning automatiskt bör få äga rum på samtliga godkända skatteupplag, utan beskattningsmyndigheten bör särskilt pröva i vad mån märkning skall få äga rum på ett skatteupplag. Myndigheten bör därvid beakta t.ex. i vad mån upplagshavaren har tillgång till erforderlig utrustning och i vilken omfattning som märkning är tänkt att äga rum på skatteupplaget.

Även den möjlighet som i dag, enligt 3 § andra stycket lagen om dieseloljeskatt, finns att märka en oljeprodukt när den vid import förvaras i tullager eller dylikt, bör föras in i LSE. Märkning föreslås i sådant fall ha ägt rum senast när produkten anmäls till förtullning. Den som i de nu aktuella fallen importerar bränslen är skattskyldig enligt antingen 4 kap. 1 § första stycket 6 eller 4 kap. 12 § första stycket 3 a. Det kan därför inte bli aktuellt att kräva att märkningen i dessa fall skall ske på godkänt skatteupplag, utan det är lämpligt att tullmyndigheten - som är beskattningsmyndighet i dessa fall - får godkänna depå för ändamålet.

Införsel av märka olja

I dag ger reglerna i lagen om dieseloljeskatt inte utrymme för att till Sverige föra in en oljeprodukt som redan utomlands har märkts i den ordning som föreskrivs i Sverige. Utredningen har inte närmare övervägt denna fråga. Regeringen anser dock, inte minst av handelspolitiska skäl, att det är lämpligt att införa en sådan möjlighet. Detta föreslås lagtekniskt åstadkommas genom att bestämmelsen om var märkning får äga rum begränsas till att gälla i Sverige. Medan möjligheten till att företa

märkning inom Sverige i praktiken - genom att den skall ske på skatteupplag - är förbehållen upplagshavare, innebär regeringens förslag inte någon begränsning i möjligheten för samtliga skattskyldiga att föra in olja som redan märkts i utlandet till Sverige.

9 §

Allmänt om förbud mot användning av märkta oljeprodukter

Paragrafen motsvarar i huvudsak 4 § lagen om dieseloljeskatt och reglerar användningsområdet för märkta oljeprodukter.

Regeringens förslag innebär att olja, för vilken förhöjd energiskatt enligt 1 § första stycket 3 b skall betalas, måste användas också för drift av trafiktraktorer och båtar. Enligt nuvarande bestämmelser, som förs över till den nya lagen, skall högbeskattad olja användas för drift av personbilar, bussar och lastbilar. Lagtekniskt åstadkoms utvidgningen av användningsområdet för högbeskattad olja genom att i 9 § första stycket införs en bestämmelse om att inte heller bränsletank på trafiktraktor eller båt får innehålla märkta oljeprodukter.

Som närmare kommenterats i anslutning till 1 kap. 6 §, föreslås dock en begränsning i användningsförbudet för vissa trafiktraktorer, nämligen terminaltraktorer och jordbrukstraktorer som tillfälligt brukas som trafiktraktorer.

Försvarsmaktens förbrukning av oljeprodukter för fordonsdrift

Gemenskapsrätten ger inte medlemsländerna möjlighet att generellt tillämpa lägre skattesatser för bränslen som förbrukas av landets militära styrkor. Samma beskattningsregler bör alltså tillämpas beträffande de oljeprodukter som används i de fordonsslag som anges i paragrafen, oavsett om de är registrerade i bilregistret eller i det militära fordonregistret. I den allmänna motiveringen har diskuterats de praktiska problem som denna reglering kan medföra för försvarets del.

Separata bränsletankar i fordon och båtar

Enligt 4 § första stycket lagen om dieseloljeskatt får bränsletank på de angivna fordonsslagen inte innehålla märkt oljeprodukt om bränsletanken förser fordonets motor med bränsle. Denna formulering har av Riksskatteverket tolkats så, att det är tillåtet att ha märkt - lågbeskattad - olja i en separat bränsletank som enbart förser andra motorer på ett fordon med bränsle än den eller de motorer som kan användas för framdrivning av fordonet (RSV Ip 1993:6 s. 3). Sådana bränsletankar kan driva t.ex. kompressorer på kyl- och frysfordon.

Det medför kontrollproblem att tillåta att lågbeskattad olja används i vissa tankar på ett fordon eller en båt. Samtliga bränsletankar som förser motor på en personbil, lastbil, buss, trafiktraktor eller båt med bränsle bör därför innehålla omärkt - högbeskattad - olja. I och med detta uppnås också en likformig beskattning av olja som via en separat tank driver ett aggregat och olja som via den motor som driver fordonet även driver lyftkran eller annat aggregat.

Möjlighet till dispens för vissa båtar

Bränsletank på båt får enligt den föreslagna regleringen i första stycket inte innehålla märkt olja. Om någon förbrukar olja i båt när denna används för annat än privata ändamål medges dock återbetalning av skatten (se 9 kap. 3 §). Märkt olja får emellertid användas i skepp och sådan olja kan förvärfvas skattefritt - genom avdrag eller mot försäkran - av någon som avser att förbruka den i skepp som används yrkesmässigt.

Den föreslagna regleringen vad avser fartygsbränslen kan dock, som redovisats i kapitel 11, medföra praktiska problem för marinens, Kustbevakningens och andra myndigheters hantering av fartygsdiesel. Problem torde särskilt kunna uppkomma i de fall sådana myndigheter disponerar över såväl skepp och båtar och alltså enligt den föreslagna beskattningsordningen skulle behöva hantera såväl märkt som omärkt olja, beroende på om oljan avses användas i skepp eller båtar. En dispensbestämmelse, som gör det möjligt för beskattningsmyndigheten att medge användning av lågbeskattad olja i båtar som disponeras av Försvarsmakten, Kustbevakningen eller annan statlig myndighet, bör därför införas.

Även i andra situationer kan dock problem, inte minst med ekonomisk belastning till följd av återbetalningsrutinerna, komma att drabba de näringsidkare som i sina båtar förbrukar stora mängder olja. En möjlighet till dispens föreslås därför även för andra båtar är de som disponeras av statliga myndigheter. I dessa fall föreslås dock att särskilda skäl skall krävas för att en dispens skall kunna ges. Det är inte avsikten att i stort sett alla näringsidkare skall kunna beviljas dispens för sina båtar. Det ankommer på beskattningsmyndigheten att pröva i vad mån skäl finns för dispensgivning; rent allmänt bör dock krävas att stora praktiska hanteringsproblem skulle uppkomma för en näringsidkare eller att han till följd av den nya uppbordsordningen skulle drabbas av betydande likviditetsproblem. Det förstnämnda fallet torde främst bli aktuellt för näringsidkare som disponerar över såväl skepp och båtar. Enbart den omständigheten att avståndet till närmaste bränsledepå är långt bör inte vara tillräckligt för dispensgivning.

En dispens medför att förbudet mot användning av märkta oljeprodukter enligt första stycket inte gäller den eller de båtar som omfattas av dispensen och vidare att de regler om skattefria inköp - genom avdrag i skattedeklaration eller mot försäkran - som gäller för skepp tillämpas även för dessa båtar. Kustbevakningen är - som framgår av 10 kap. den

nya lagen - tillsynsmyndighet vad gäller användningen av oljeprodukter i båtar. För att underlätta Kustbevakningens kontroll bör en båt som beviljats aktuell dispens medföra en kopia av beskattningsmyndighetens beslut. Vid inköp mot försäkran bör även anges att oljan skall användas i båt som omfattas av en meddelad dispens.

10 §

Paragrafen innehåller regler om årlig omräkning av energi- och koldioxidskatterna utan riksdagens medverkan med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen. Regeringens förslag innebär att riksdagen nu fastställer 1995 års skattebelopp och att den automatiska omräkningen enligt paragrafen sker först inför skatteuttaget under 1996. Motsvarande regler om indexering finns i dag i lagen om allmän energiskatt (16 §), lagen om bensinskatt (2 a §), lagen om dieseloljeskatt (5 a §) och lagen om koldioxidskatt (2 a §).

11 §

Paragrafen reglerar i vilka fall energiskatt och koldioxidskatt inte skall betalas och motsvarar delvis 2 a § lagen om allmän energiskatt (samt genom hänvisning i 3 § första stycket lagen om koldioxidskatt även skatt enligt denna lag) och 1 § andra stycket lagen om bensinskatt.

Punkten 1 - metan som framställs genom biologiska processer

Bestämmelsen om undantag för skatteplikt för viss metan är direkt överförd från 2 a § a lagen om allmän energiskatt. Den nuvarande lydelsen av bestämmelsen trädde i kraft den 1 januari 1993 (prop. 1991/92:150 bil. I:5, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350, SFS 1992:879).

Punkten 2 - trädbränslen

Skatt tas i dag inte ut på trädbränslen. Begreppet trädbränslen bör innefatta alla biobränslen där träd eller delar av träd är utgångsmaterial. Det rör sig om t.ex. flis, spån, träpulver, men också avlutar och andra biprodukter från massaindustrin (t.ex. råtalolja).

Vissa trädbränslen används i icke obetydlig omfattning som bränsle i kraftvärmeverk. Av den föreslagna lydelsen av 2 kap. 4 § första stycket 1 följer att skatt skall betalas för alla produkter som säljs eller förbrukas som motorbränsle. Som anmärkts i anslutning till lagrummet avses härmed bränsle i såväl motordrivna fordon som stationära motorer. Ett exempel på en stationär motor är en gasturbin som genererar elektrisk kraft och värme i ett kraftvärmeverk. En följd av bestämmelsen i 2 kap.

4 § första stycket 1 skulle därför bli beskattning av trädbränslen som används för att driva gasturbiner. I den mån trädbränsle skulle användas som bränsle i en mottrycksanläggning skulle däremot inte beskattning ske, eftersom det i detta fall inte vore fråga om motordrift utan uppvärmning. Enligt 2 kap. 4 § första stycket 2 kan, utöver direkt skattepliktiga produkter, endast kolväten komma i fråga för sådan beskattning.

Gemenskapsrätten ger möjlighet till skattebefrielse av bränslen som förbrukas i kraftvärmeanläggningar. En bestämmelse om skattefrihet för trädbränsle som säljs eller förbrukas för motordrift vid samtidig produktion av värme och elektrisk kraft i en sådan anläggning bör därför införas. Eftersom skatt enligt lagens utformning inte kan tas ut om trädbränsle används för uppvärmning, saknas behov av att undanta sådan användning från skatteplikt. I den mån trädbränsle skulle användas för att framställa enbart elektrisk kraft kan skattefrihet för det insatta bränslet uppnås genom avdragsbestämmelsen i 7 kap. 2 § andra stycket 4.

Punkten 3 - bränsle som tillhandahålls i småförpackningar

I dag undantas från det energi- och koldioxidskattepliktiga området oljeprodukter som tillhandahålls i särskild förpackning om högst fem liter. Ett motsvarande undantag för motoralkoholer finns i lagen om bensinskatt, dock är volymgränsen där satt till en liter.

Skatt skall enligt gemenskapsrätten endast belasta mineraloljor som används som motorbränslen eller för uppvärmning. Bränsleprodukter som säljs i småförpackningar betingar ett betydligt högre pris än produkter som säljs i större kvantiteter och det kan därför antas att de är avsedda för skattefri användning. En generell skattefrihet för samtliga skattepliktiga produkter i småförpackningar kan därför inte anses strida mot gemenskapsrätten.

Praktiska skäl talar för att skatt inte tas ut för bränslen i småförpackningar. Den nuvarande ordningen med skattefrihet för sådana oljeprodukter bör därför behållas samt utvidgas till att gälla samtliga skattepliktiga produkter, alltså såväl direkt skattepliktiga bränslen som sådana produkter som kan komma att beskattas med stöd av 3 eller 4 §. En liter föreslås som enhetlig gräns för den volym som skattefritt bör få säljas i småförpackningar. Exempel på produkter där skattefriheten kan aktualiseras är lysfotogen, tvättbensin och tändvätskor på petroleumbas.

Punkten 4 - bränsle som förloras i samband med framställning o.d.

Undantaget i punkten 4 motsvarar innehållet i artikel 14.1 andra meningen i direktiv 92/12/EEG och innebär skattefrihet för bränslen enligt 1 § första stycket 1 - 5 som förloras vid bränsleframställning o.d. Någon direkt motsvarighet till undantaget finns inte i nuvarande skattelagar, förutom vad gäller naturgas som bortgått till följd av förluster vid transport eller omformning hos producent eller distributör (2 a § b

lagen om allmän energiskatt). I praktiken har dock skatt inte tagits ut för bränslen som gått förlorade hos den skattskyldige, vare sig det skett genom t.ex. transportförluster, olyckshändelser eller stöld. Detta beror på att skattskyldighet inte anses ha inträtt för dessa bränslen.

Vad gäller de bränslen för vilka de nuvarande svenska förfarandebestämmelserna skall tillämpas även i fortsättningen, innebär regeringens förslag ingen förändring. Det rör sig alltså om andra bränslen än enligt 1 § första stycket 1 - 5 och skatt bör inte heller i fortsättningen tas ut för dessa bränslen i de nu behandlade fallen. Eftersom händelserna regelmässigt inträffar innan skattskyldighet inträder för bränslet torde det nuvarande undantaget beträffande naturgas sakna praktisk betydelse och kan slopas utan att någon materiell ändring görs.

Utredningen har även föreslagit att undantag från skatteplikt skall gälla för bränsle enligt 1 § första stycket 1 - 5 som förstörts till följd av tillfälliga omständigheter eller force majeure. Skattefrihet av denna anledning bör dock endast kunna ges upplagshavare, varumottagare eller skatterepresentant och skattefriheten bör i dessa fall åstadkommas genom avdrag i bränsledeklarationen (se vidare kommentarer i anslutning till 7 kap. 6 §). Härigenom åstadkoms en samordning av dessa regler i de olika punktskattelagarna beträffande bränsle, alkohol och tobak.

Bränsle som på annat sätt upphör att lagras i ett skatteupplag

Som närmare kommer att diskuteras i anslutning till bestämmelserna i 5 kap. om skattskyldighetens inträde föreslår regeringen att upplagshavare skall vara skyldiga att betala skatt för allt bränsle som på något sätt upphör att lagras i ett skatteupplag (se 5 kap. 1 § 3). Denna bestämmelse rör bränslen som är skattepliktiga enligt 1 § första stycket 1 - 5.

Till skillnad från vad som i dag gäller i Sverige kommer bränslen enligt 1 § första stycket 1 - 5, som förlorats på annat sätt än de som anges i 11 § 4 eller till följd av tillfälliga omständigheter eller force majeure enligt 7 kap. 6 §, inte längre att vara befriade från skatt. Gemenskapsrätten ger inte utrymme för att underlåta att ta ut skatt i sådana situationer. Möjlighet saknas därför att medge avdrag för skatt på bränslen som försålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänförs till bristande betalning från köpare, se nuvarande 24 § första stycket i lagen om allmän energiskatt, 4 § första stycket 7 lagen om svavelskatt, 8 § första stycket 4 lagen om dieseloljeskatt och 7 § 1 mom. e lagen om bensinskatt. Dessa bestämmelser kan därför inte föras över till LSE. Inte heller förlust av bränsle genom stöld kommer att kunna medföra att skatt inte behöver betalas. Gemenskapsrätten får i de nämnda fallen anses reglera endast bränslen för vilka minimiskattesatser har bestämts. Lika bestämmelser bör dock tillämpas för samtliga bränslen som beskattas enligt den nya lagen.

I dag är flygfotogen, jetbensin och flygbensin skattefria enligt 2 a § d - f lagen om allmän energiskatt och 1 § första stycket a lagen om bensinskatt. Skattefrihet för flygfotogen och flygbensin när de används för drift av flygplan åstadkoms enligt regeringens förslag genom konstruktionen av skattepliktsbestämmelsen i 2 kap. 3 § andra stycket.

Jetbensin (KN-nr 2710 00 37) har tidigare används inom försvaret för drift av stridsflygplan. Försvaret har dock, enligt vad regeringen erfarit, numera helt upphört med sin förbrukning av jetbensin, varför detta bränsle torde sakna användningsområde. Någon särreglering av jetbensin behövs därför inte längre och det undantag från skatteplikt, som hittills funnits i 2 a § e lagen om allmän energiskatt, bör således kunna slopas.

Som framgått av kapitel 12 föreslås att den nuvarande skattefriheten för stadsgas slopas. Skattefrihet för den lättbensin eller gasol som används som råvara i ett spaltgasverk bör kunna åstadkommas med tillämpning av avdragsbestämmelsen för annat ändamål än motordrift eller uppvärmning. Det finns därför inte anledning att behålla det nuvarande allmänna undantaget från skatteplikt för bränslen som förbrukas vid stadsgasframställning (2 a § c lagen om allmän energiskatt). I de fall naturgas används vid framställning av stadsgas förekommer inte en sådan kemisk omvandlingsprocess att avdrag bör medges för skatten på den naturgas som förs ut på näten. Den insatta mängden naturgas bör alltså, som sker i dag, beskattas.

Enligt 1 § andra stycket första meningen lagen om bensinskatt gäller skattefrihet för mineraloljeprodukter som införs till landet för att vid oljeraffinaderier användas uteslutande som råvara vid tillverkning av bensin. I och med att energiskattelagarna föreslås föras samman till en gemensam lag blir bestämmelsen om avdrag för skatt på bränslen som används för annat ändamål än motordrift eller uppvärmning tillämplig på framställning av bensin och en särbestämmelse för bensinframställning blir därför överflödig.

12 §

Paragrafen innebär att bestämmelsen i artikel 8.2 d i direktiv 92/81/EEG införlivas med svensk rätt. Regeringens närmare överväganden i den delen har redovisats i den allmänna motiveringen (se kapitel 6.3.5). Även om det för närvarande främst torde finnas anledning att tillämpa skattelättnader för motorbränslen, är bestämmelsen utformad så att även bränslen som används för uppvärmning kan komma ifråga.

Nedsättning eller skattebefrielse kan medges endast för energiskatt och koldioxidskatt och alltså inte för den skatt som tas ut för svavelinnehållet i bränslen.

1 - 3 §§

I 1 och 2 §§ finns regler om för vilka bränslen svavelskatt skall betalas samt vilka skattebelopp som skall gälla.

Svavelskatten bedöms vara en nationell skatt, för vilken EG:s direktiv på bränsleområdet inte behöver tillämpas. Regeringen har dock av praktiska skäl valt att knyta förfaranderegler till bränsleprodukter och inte slag av skatt. Detta innebär att de särskilda förfaranderegler som har sin grund i gemenskapsrätten skall tillämpas även vid uppbörderna av svavelskatt på de bränslen som omfattas av dessa regler. De bränslen som är aktuella är t.ex. dieselolja och eldningsolja (bränslen enligt 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5).

Regeringens förslag innebär en i huvudsak enhetlig skattebas för de olika energiskatterna. Svavelskatteplikten föreslås således utvidgas till att omfatta samtliga produkter för vilka energi- och koldioxidskatt skall tas ut. Till skillnad från vad som gäller i dag innebär detta att svavelskatt skall tas ut på bensin, fotogen, gasol och naturgas och även för varje annan produkt som används som motorbränsle samt andra flytande och gasformiga kolväten som används för uppvärmning. Vissa av dessa produkter - som t.ex. gasformiga bränslen - innehåller dock allmänt sett så låga halter svavel att de i många fall kommer att falla under den gräns för svavelinnehållet som föreslås gälla beträffande skatteplikten för flytande och gasformiga bränslen.

Skatt skall inte tas ut för torv som används för annat ändamål än förbränning, t.ex. jordförbättring. Detta medför att hänvisning görs till torvbränsle *ur* KN-nr 2703.

Utförningen av LSE gör att det torde kunna bli aktuellt att ta ut svavelskatt för "andra fasta produkter" enligt 2 § första stycket endast om en sådan produkt skulle säljas eller förbrukas som motorbränsle (se 2 kap. 4 § första stycket 1).

3 § innehåller regler om temperaturomräkning och motsvarar den bestämmelse som för energiskatt och koldioxidskatt finns i 2 kap. 2 §.

4 §

Undantagen från svavelskatteplikt stämmer överens med de som föreslås för energi- och koldioxidskatternas del, vilket åstadkoms genom en direkt hänvisning i paragrafen till den bestämmelse som gäller för dessa skatter.

Allmänt

Direktiv 92/12/EEG innehåller i avdelningarna II och III särskilda regler om förfarandet vid beskattningen. Dessa regler införs genom regeringens förslag i svensk rätt, men föreslås endast tillämpas på produkter enligt 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5.

Övriga skattepliktiga bränslen är dels de bränslen som kan bli skattepliktiga med tillämpning av 2 kap. 3 eller 4 §, dels de bränslen som inte omfattas av regleringen i EG-direktiven men som Sverige valt att beskatta (dvs. naturgas, kolbränslen och petroleumkoks och - vad gäller svavelskatt - torvbränslen). För dessa bränslen behålls i huvudsak de nuvarande svenska förfarandebestämmelserna. I viss utsträckning görs dock av praktiska skäl justeringar av bestämmelserna, så att enhetliga regler gäller för samtliga slag av skattepliktiga bränslen.

Förfarandereglerna knyts i regeringens förslag till bränsleprodukter och inte slag av skatt, vilket innebär att de särskilda förfaranderegler, som föreslås beträffande bränslen enligt 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5, skall tillämpas även på den svavelskatt som tas ut för dessa produkter.

I 1 - 11 §§ finns bestämmelser om skattskyldighet för bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5, medan 12 § reglerar förhållandena för övriga bränslen som kan komma att beskattas.

Direktiv 92/12/EEG innehåller bestämmelser om förfarandet vid beskattningen av såväl mineraloljor, alkohol och tobak. I huvudsak är reglerna gemensamma för de skilda produktslagen och - i den mån inte kommentarer lämnas i denna proposition - hänvisas till regeringens överväganden i anslutning till motsvarande bestämmelser i lagen om tobaksskatt och lagen om alkoholskatt i propositionen om dessa nya lagar. I den propositionen lämnas också förhållandevis ingående beskrivningar av aktuella delar av gemenskapsrätten. Den språkliga uppbyggnaden av motsvarande förfarandebestämmelser i de olika lagarna kan variera något, men - i den mån annat inte särskilt kommenteras - är avsikten att den materiella innebörden av bestämmelser, som grundar sig på samma direktivtext, skall vara densamma i samtliga tre lagar.

1 §

I paragrafen anges vem som är skyldig att betala energiskatt, koldioxidskatt och svavelskatt på bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5.

Det rör sig till en början om den som blivit godkänd som upplagshavare eller varumottagare (se vidare 3 - 6 §§) eller som i sin yrkesmässiga verksamhet mer undantagsvis tar emot bränslen från ett annat EG-land (oregistrerad varumottagare, se 7 §). Vid försäljning till en svensk varumottagare kan en utländsk upplagshavare utse en skatterepresentant i Sverige (se 8 §), som i varumottagarens ställe är skyldig att betala

skatten. När det är fråga om s.k. distansförsäljning enligt 10 § är den utländske säljaren dock alltid själv skattskyldig. Det rör sig om bränsle, som är beskattat i ett annat EG-land och för vilket säljaren ansvarar för transporten till den svenske köparen.

Beskattningsreglerna ger visst begränsat utrymme för även annan än upplagshavare att tillverka eller bearbeta bränsle (se vidare kommentarerna vid 5 kap. 4 §). Formuleringen av 1 § första stycket 1 täcker in denna situation.

Gemenskapsrätten medför att skatt skall tas ut för bränslen, som beskattats i ett annat EG-land men förs in till Sverige i avsikt att användas av någon för annat än privat ändamål. Mottagaren av sådant bränsle, som - till skillnad från vad som gäller vid s.k. distansförsäljning - själv ansvarar för transporten av bränslet, är skattskyldig enligt första stycket 4. Den utländske säljaren har rätt att i sitt hemland få tillbaka den skatt som där betalats för bränslet (jfr vad som enligt 9 kap. 10 § gäller i det fall då en svensk säljare på motsvarande sätt levererar bränsle till en mottagare i ett annat EG-land).

I första stycket 6 förslås en bestämmelse om att även annan än upplagshavare som importerar bränsle från ett land utanför EG är skattskyldig. Någon uttrycklig bestämmelse har tidigare inte funnits i någon av lagarna på energiskatteområdet om att annan än den som är registrerad är skattskyldig vid import av bränslen. Av 8 § andra stycket lagen om allmän energiskatt och 5 § tredje stycket lagen om bensinskatt framgår dock att skatt skall betalas i detta fall. Den föreslagna lydelsen av första stycket 6 innebär dock att i LSE anges vem som är skyldig att betala skatten även vid import. Vad gäller skattskyldighetens inträde hänvisas alltjämt till reglerna enligt tullagen (se 5 kap. 5 §). En upplagshavare som importerar bränsle från tredje land får hantera bränslet under skattesuspension och redovisa skatten på samma sätt som sker med skatt på bränsle som härrör från införsel eller inköp från annan upplagshavare i Sverige. Detta stämmer överens med vad som hittills gällt registrerade skattskyldigas hantering av importerade bränslen i Sverige.

Första stycket 7 motsvarar 6 § första stycket 3 och 4 lagen om allmän energiskatt och 3 § 3 lagen om bensinskatt och innebär att den, som för annat ändamål än som berättigar till avdrag säljer eller förbrukar bränsle som köpts skattefritt mot försäkran, blir skyldig att betala skatt. Detsamma föreslås gälla den som förvärvat lågbeskattad gasol, metan, naturgas eller annat bränsle som beskattas på motsvarande sätt men säljer eller använder bränslet för ett ändamål som medför att den högre energiskatten skall tas ut. Som framgår av 2 kap. 1 § andra stycket skall skatt i detta fall betalas med ett belopp som motsvarar skillnaden i skatt för de båda användningsområdena.

Första stycket 8 reglerar skyldigheten att betala skatt när bränsle förs in till Sverige på ett sätt som inte är vanligt förekommande för bränsletransporter som ombesörjs av privatpersoner (se vidare 11 §, som grundar sig på artikel 9.3 i direktiv 92/12/EEG).

Om ett skepp används för privat ändamål skall skatt på bränslen som beskattas enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 utgå med det högre beloppet

enligt 3 b. Det vanligaste torde - och bör - vara att förbrukaren i detta fall köpt bränsle som är beskattat enligt 3 b. Det kan dock förekomma att skepp används såväl för privata som yrkesmässiga ändamål. Regeringen har av den anledningen funnit att det inte är möjligt att föreskriva att endast högbeskattad - omärkt - olja skall få användas i skepp som används för privata ändamål. Om förbrukaren köpt oljan skattefritt genom att försäkra att han skall använda den yrkesmässigt skall han - om han använder bränslet i skeppet för privat ändamål - vara skyldig att betala skatt. Det är dock möjligt för honom att även köpa märkt bränsle som beskattats enligt 3 a. Bestämmelsen i andra stycket medför att skatt enligt 3 b skall betalas för den privata förbrukningen av bränslet i de båda nu nämnda fallen. I det förstnämnda fallet skall skatt utgå med det belopp som anges i 3 b och i det andra fallet med skillnaden mellan skatt enligt 3 b och 3 a.

Utredningen har använt begreppet "användning för fritidsändamål eller annat privat ändamål" vad gäller olika regler för bränsleförbrukning i fartyg och luftfartyg. Denna terminologi stämmer överens med den i nuvarande lagar på energiskatteområdet. En förenkling till "användning för privat ändamål" bör dock utan förändring av begreppets materiella innebörd genomgående kunna göras i LSE.

2 §

Paragrafen innehåller regler för i vilka fall beskattning skall ske i Sverige av bränslen som transporteras mellan Sverige och ett annat EG-land och som inte når mottagaren. Paragrafen grundar sig på artikel 20 i direktiv 92/12/EEG.

3 - 5 §§

Allmänt

I 3 §, som grundar sig på artikel 4 a i direktiv 92/12/EEG, regleras under vilka omständigheter någon kan godkännas som upplagshavare. Det rör sig om en fysisk eller juridisk person som avser att - i en verksamhet som bedrivs yrkesmässigt här i landet - tillverka eller bearbeta bränslen eller i större omfattning lagra bränslen. Något krav på att tillverkning eller bearbetning skall ske i större omfattning uppställs inte.

I 3 § anges även de allmänna krav som bör ställas på den som ansöker om att godkännas som upplagshavare. Beskattningsmyndigheten skall således pröva om en sökande, med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt, är lämplig som upplagshavare.

Enligt ordalydelsen av artikel 4 a i direktiv 92/12/EEG är en upplagshavare en fysisk eller juridisk person som av behörig myndighet fått tillstånd att i sin näringsverksamhet tillverka, bearbeta, lagra, ta emot och leverera skattepliktiga produkter under skatt suspension. Det finns dock,

vad gäller bränslen, inte anledning att ge begreppen "ta emot" respektive "leverera" självständig betydelse i fråga om möjligheten att godkännas som upplagshavare. I den mån den som "tar emot" och "levererar" bränslen - alltså i praktiken en återförsäljare - uppfyller de volymmässiga krav som ställs på lagerhållning, kan han dock godkännas som upplagshavare.

För att kunna godkännas som upplagshavare skall den sökande i sin näringsverksamhet hantera bränslen på ett eller flera av de sätt som anges i paragrafen. Han skall alltså tillverka, bearbeta eller lagra bränslen. Den som tillverkar eller bearbetar bränslen lär regelmässigt hålla en viss volym bränslen i lager; om tillverkning eller bearbetning sker finns dock inget krav på omfattningen av lagerhållningen. En upplagshavare föreslås även, i likhet med vad som i dag gäller registrerad skattskyldig enligt energiskattelagarna, ha rätt att under skatt suspension importera bränslen från tredje land. Eftersom en importör regelmässigt lär disponera över en viss lagerkapacitet, bedömer regeringen inte att det finns något behov av att särskilt ange import av bränslen som en grund för att kunna godkännas som upplagshavare.

Även om det alltså räcker att den sökande lagrar bränslen för att kunna godkännas som upplagshavare, bör ett godkännande som upplagshavare - oavsett om detta åberopats av sökanden som grund för sin ansökan eller ej - ge honom rätt att under skatt suspension även tillverka och bearbeta bränslen. Om ändring sker i de förhållanden som han angett i sin ursprungliga ansökan om registrering bör han dock vara skyldig att underrätta beskattningsmyndigheten om dessa förändringar. Om ändringarna i näringsverksamhetens inriktning föranleder beskattningsmyndigheten att anse att upplagshavaren inte längre uppfyller de förutsättningar som gäller för att bli godkänd kan godkännandet återkallas.

En uttrycklig bestämmelse om att beskattningsmyndigheten får återkalla sitt godkännande av upplagshavare och skatteupplag, om förutsättningar för godkännande inte längre finns, föreslås i 5 §. Bestämmelsen skall även gälla registrerad varumottagare, skatterepresentant enligt 8 § och representant som avses i 10 § andra stycket. Detta framgår genom hänvisningar till 5 § i 6 § tredje stycket, 8 § fjärde stycket och 10 § fjärde stycket.

Bearbetning

Något möjlighet för den som bearbetar skattepliktiga produkter att åberopa detta som grund för att bli registrerad som skattskyldig finns inte enligt dagens svenska energiskattelagstiftning. Införlivandet av begreppet "bearbetning" i de åtgärder som en godkänd upplagshavare får företa med ett bränsle, är en anpassning till vad som gäller enligt gemenskapsrätten.

Det bör dock observeras att bestämmelsen om vilka åtgärder som en upplagshavare får företa inom ramen för suspensionsordningen (artikel 4 a i direktiv 92/12/EEG) avser samtliga de varugrupper som omfattas

av detta direktiv, dvs. förutom mineraloljeprodukter även tobak och alkohol. Det torde på bränsleområdet endast i begränsad omfattning förekomma att någon bearbetar ett bränsle utan att detta genom processen förvandlas på sådant sätt att det är att anse som tillverkning av ett nytt bränsle. Ett fall där bestämmelsen om bearbetning bör kunna komma ifråga, är för de näringsidkare som omförpackar bränslen i skattefria småförpackningar om högst en liter. Begreppet bearbetning föreslås infört även vad gäller andra bränslen än de som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5, varför som ett ytterligare exempel kan nämnas uppsortering av kol i olika fraktioner.

Lagerhållning i större omfattning

Regeringen avser att i förordning föreskriva vad som skall avses med lagerhållning i större omfattning. Med uttrycket bör avses att den som ansöker om att bli godkänd som lagerhållare disponerar över en lagerkapacitet om - vad gäller flytande bränslen - minst 500 m³. Det bör inte krävas att upplagshavaren vid varje tillfälle faktiskt har denna mängd bränsle i lager, utan det bör räcka att han - vid egna depåer eller genom avtal om förvaringsutrymme hos annan - har möjlighet att ta en sådan lagerkapacitet i anspråk.

Yrkesmässig verksamhet

Enligt artikel 4 a i direktiv 92/12/EEG är en förutsättning för att kunna godkännas som upplagshavare att hanteringen av bränslen sker i sökandens yrkesmässiga verksamhet. Den definition av begreppet yrkesmässig verksamhet som regeringen föreslår i 1 kap. 4 § stämmer överens med den betydelse begreppet har i mervärdesskattelagen.

Enligt nuvarande svenska bestämmelser kan den som bedriver verksamhet som i huvudsak medför skattskyldighet enligt lagen om mervärdesskatt och som i större omfattning återförsäljer, förbrukar eller lagrar skattepliktigt bränsle registreras som skattskyldig. Förutsättningen att den bedrivna verksamheten i huvudsak skall medföra skattskyldighet enligt lagen om mervärdesskatt stämmer inte överens med EG-rätten och redan av det skälet bör ett sådant krav inte ställas på den som önskar bli godkänd som upplagshavare.

Vilka bränslen en upplagshavare får hantera

En näringsidkare som godkänts som upplagshavare får under skattesuspension hantera bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5, dvs. bensin, dieselbrännolja, eldningsolja, annan fotogen än flygfotogen, gasol och metan. I den mån näringsidkaren yrkesmässigt hanterar även andra bränslen för vilka skatt skall betalas - t.ex. metanol som används

för motordrift eller kolbränslen - kan denna hantering inte ske under den skattesuspension som getts näringsidkaren i hans egenskap av upplagshavare. För övriga bränslen kan dock näringsidkaren registreras som skattskyldig enligt - i huvudsak - samma regler som gäller i dag (se 12 §).

Utredningen har inte närmare gått in på i vad mån ett godkännande som upplagshavare generellt bör avse samtliga bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 eller om det skall vara möjligt för en näringsidkare att i egenskap av upplagshavare endast hantera vissa av de nyss nämnda bränslena. En näringsidkare skulle alltså kunna välja att hantera t.ex. eldningsolja under skattesuspension, men bensin utanför suspensionsordningen - dvs. i beskattat skick.

Regeringens strävan är att - i den mån detta är möjligt - skapa praktiska och enkla regler för skatteuppbörden. Det ter sig mot den bakgrunden som mest ändamålsenligt att beskattningsmyndigheten bör ges möjlighet att bestämma vilket eller vilka bränslen som en upplagshavare får hantera. Sökandens önskemål bör därvid vara vägledande, men beskattningsmyndigheten bör kunna vägra en sökande att hantera viss typ av bränslen under skattesuspension. Det bör således framgå av beskattningsmyndighetens beslut om godkännande som upplagshavare vilka sorts bränslen upplagshavaren får hantera i sin egenskap av upplagshavare. De nu lämnade förtydligandet föranleder ingen förändring av lagtextens utformning.

Förbrukare av bränsle

I dag kan den som i större omfattning förbrukar skattepliktigt bränsle registreras som skattskyldig (se 7 § andra stycket lagen om allmän energiskatt och 4 § andra stycket lagen om bensinskatt). Gemenskrätten ger inte möjlighet att grunda ett godkännande som upplagshavare på att någon förbrukar bränslen. Den som förbrukar bränslen i så stor omfattning att han i dag kan registreras som skattskyldig torde dock regelmässigt disponera över viss lagerkapacitet, vilket gör det möjligt för flertalet av nu registrerade skattskyldiga förbrukare att kunna godkännas även som upplagshavare.

Möjlighet till ny registrering efter avregistrering

Om någon är frivilligt registrerad som skattskyldig och därefter - på egen begäran eller på initiativ av beskattningsmyndigheten - avregistreras får han enligt nuvarande bestämmelser medges registrering tidigast ett år efter avregistreringen (se 7 § fjärde stycket lagen om allmän energiskatt och 4 § fjärde stycket lagen om bensinskatt). Denna bestämmelse infördes 1991 och syftade till att motverka att företag går in och ut ur systemet allt efter vad som en viss tidpunkt framstår som mest fördelaktigt (se prop. 1990/91:95 s. 5). Regeringen bedömer det dock inte

nödvändigt med restriktioner av möjligheten att ansöka om godkännande som upplagshavare på nytt sedan avregistrering skett.

Förbrukning av bränsle för framställning av likvärdig vara

I dag gäller enligt samtliga energiskattelagar, med undantag för lagen om bensinskatt, att den är skattskyldig som förbrukar skattepliktigt bränsle för framställning av därmed likvärdig vara. Syftet med bestämmelsen torde ha varit att ett bränsle, som åstadkoms genom blandning av t.ex. eldningsolja och en icke skattepliktig produkt, inte skulle kunna undgå att beskattas. Detta skulle alltså gälla även om den produkt som uppstår inte längre definitionsmässigt är att anse som eldningsolja, men kan användas som ett bränsle på samma sätt som eldningsolja.

Regeringens förslag innebär, genom bestämmelserna i 2 kap. 3 och 4 §§, en långtgående skatteplikt för olika slag av produkter som säljs eller förbrukas som motorbränslen eller för uppvärmning. Dessa regler torde innebära att i princip samtliga produkter, som delvis består av i dag skattepliktiga produkter, kommer att beskattas när de säljs eller används som motorbränslen eller för uppvärmning enligt de nämnda reglerna. Anledning saknas därför att ha kvar bestämmelsen om skattskyldighet för den som förbrukar skattepliktigt bränsle för framställning av därmed likvärdig vara.

Skatteupplag

3 § andra stycket innehåller en bestämmelse om att en upplagshavares tillverkning, bearbetning och lagring av bränslen skall äga rum i skatteupplag som är godkänt av beskattningsmyndigheten. Paragrafen motsvaras av artiklarna 4 b och 11.2 i direktiv 92/12/EEG.

Ingenting hindrar att en upplagshavare förfogar över flera skatteupplag, som kan vara belägna på olika platser. Det bör vara möjligt att godkänna ett lagringsutrymme, som upplagshavaren disponerar genom hyresavtal eller dylikt, som dennes skatteupplag. Att ett sådant lagringsutrymme används för s.k. samlagring av två eller flera upplagshavare bör inte hindra att utrymmet kan godkännas som skatteupplag för var och en av dessa upplagshavare.

Ett skatteupplag kan vara en depå eller annat lagringsutrymme, fabriksområde eller dylik anläggning där bränslen hanteras, men en upplagshavare bör kunna ombesörja även leverans av bränslen utan att skatten förfaller till betalning förrän bränslena levererats till köparen. Detta innebär att en upplagshavares tankfordon får anses utgöra en del av det skatteupplag varifrån leveransen sker. Samma synsätt bör anläggas om upplagshavaren anlitar en fristående transportör för leveranser av bränsle från skatteupplaget.

Om en upplagshavare lagrar eller på annat sätt hanterar bränslen på annat ställe än i ett godkänt skatteupplag medför detta att skattskyldighet

för bränslet inträder (se 5 kap. 1 § 3). För tydlighetens skull bör påpekas att med bränslen i detta sammanhang avses bränslen enligt 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5. Om en upplagshavare är registrerad som skattskyldig för övriga bränslen gäller ingen begränsning till att hanteringen av dessa bränslen skall ske i skatteupplag.

Ett beslut om godkännande som upplagshavare bör, som nyss uttalats, kunna innebära att näringsidkaren får hantera antingen samtliga bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 eller endast vissa bränslen. En upplagshavare kan disponera över ett flertal skatteupplag. Det bör inte bli aktuellt att - i vidare mån än vad som följer av godkännandet som upplagshavare - göra någon särskild uppdelning av vilka kategorier bränslen som får hanteras vid respektive skatteupplag.

Ställande av säkerhet

4 § behandlar upplagshavarens skyldighet att i vissa fall ställa säkerhet för betalning av skatten och grundar sig på artiklarna 13 och 15 i direktiv 92/12/EEG. Enligt gemenskapsrätten åligger det en upplagshavare att ställa säkerhet för betalning av skatten i samband med att bränslen transporteras. Denna regel föreslås införlivad i svensk rätt genom bestämmelsen i paragrafens första stycke.

Enligt gemenskapsrätten får behörig myndighet i det medlemsland där skatteupplaget är beläget vidare kräva att säkerhet skall ställas i samband med tillverkning, bearbetning och lagring av bränslen. Beskattningsmyndigheten bör ges en sådan möjlighet.

En situation där det kan finnas anledning att kräva säkerhet för betalning av skatten är då beskattningsmyndigheten, efter inspektion av ett skatteupplag, anser att anläggningens säkerhetsanordningar är så bristfälliga att det finns påtagliga risker för att bensin eller andra oljeprodukter som hanteras i skatteupplaget stjäls. Beskattningsmyndigheten kan dock i ett sådant fall även välja att återkalla ett lämnat godkännande av skatteupplaget eller - om det rör sig om grava missförhållanden - återkalla näringsidkarens tillstånd att som upplagshavare hantera bränslen under skattesuspension.

I 5 § andra stycket föreslås en bestämmelse om att beskattningsmyndigheten får återkalla ett godkännande av upplagshavare om den ställda säkerheten inte längre är godtagbar.

6 och 7 §§

I paragraferna finns bestämmelser om att andra näringsidkare än de som godkänts som upplagshavare under vissa förutsättningar får ta emot o beskattade bränslen från andra EG-länder inom ramen för suspensionsordningen och redovisa skatten för de mottagna produkterna genom att avge deklaration. Bestämmelser om sådana varumottagare finns i artiklarna 4 d och 4 e i direktiv 92/12/EEG.

En näringsidkare som mer regelbundet tar emot bränslen från andra EG-länder kan ansöka om att bli registrerad som varumottagare (6 §). Skyldighet att betala skatt för bränslet inträder när varumottagaren tar emot bränslet (se 5 kap. 2 § 1), vilket innebär att en sådan näringsidkare inte skattefritt kan lagra bränslen eller leverera dem till annan köpare. Det bör poängteras att en varumottagare kan vara skattskyldig endast för bränslen som han tar emot från ett annat EG-land. I den mån en svensk upplagshavare levererar bränslen till en näringsidkare i Sverige som inte är upplagshavare är leverantören skyldig att betala skatt för bränslet. De näringsidkare som hanterar bränslen bedöms dock i stor utsträckning kunna registreras som upplagshavare, varför behovet av att registreras som varumottagare torde vara begränsat inom bränslesektorn.

Enligt 6 § andra stycket får en registrerad varumottagare inte skattefritt ta emot bränslen utan att han ställt säkerhet för betalning av skatten. Genom att denna säkerhet ställs upphör den utländske upplagshavare som levererat bränslet att vara ansvarig för att skatten betalas (jfr artikel 16.2 a i direktiv 92/12/EEG). Den registrerade varumottagaren redovisar skatten till beskattningsmyndigheten genom att lämna deklaration för den redovisningsperiod som föreskrivs i lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter, dvs. per kalendermånad.

I 7 § regleras möjligheten för annan näringsidkare än upplagshavare eller registrerad varumottagare att ta emot bränsle skattefritt från ett annat EG-land. För att detta skall kunna ske krävs av näringsidkaren - som kan kallas oregistrerad varumottagare - att han, innan leveransen av bränslet påbörjas från det andra EG-landet, anmäler leveransen till beskattningsmyndigheten och ställer säkerhet för betalning av skatten. I likhet med vad som gäller för den säkerhet som ställts av en registrerad varumottagare, upphör den utländske upplagshavare som levererat bränslet att vara ansvarig för att skatten betalas i och med att den oregistrerade varumottagaren ställer säkerhet (jfr artikel 16.3 a i direktiv 92/12/EEG).

Den oregistrerade varumottagaren skall redovisa skatten genom att lämna en deklaration för varje leverans som han har tagit emot. Bestämmelser om den tid inom vilken deklarationen skall lämnas in till beskattningsmyndigheten finns i 6 kap. 2 §.

Varumottagare är ett begrepp, som i vart fall vad gäller bränslebeskattningen, bör förbehållas en person som hanterar bränslen inom EG:s skatteområde. En näringsidkare som uppfyller kraven för registrerad eller oregistrerad varumottagare kan alltså inte i denna egenskap importera bränslen från tredje land. I den mån han gör detta, är han skattskyldig enligt 4 kap. 1 § första stycket 6 och skatten skall betalas till tullmyndigheten enligt reglerna i tullagen (jfr 5 kap. 5 §).

8 §

I paragrafen, som grundar sig på artikel 17 i direktiv 92/12/EEG, ges möjlighet för en upplagshavare som är registrerad i ett annat EG-land att utse en skatterepresentant i Sverige. Skatterepresentanten skall godkännas

av beskattningsmyndigheten och tar, sedan sådant godkännande lämnats, över det ansvar för att ställa säkerhet och betala skatt som annars åvilar en varumottagare enligt 6 eller 7 §. Det åligger dock alltså en oregistrerad varumottagare att anmäla leveransen av bränsle hos beskattningsmyndigheten.

Genom att en skatterepresentant tar över de skyldigheter som annars åvilat varumottagaren förenklas leveranser av bränslen från utländska upplagshavare till näringsidkare här i landet.

De leveranser som avses i bestämmelsen är sådana som sker under skattesuspension och för vilka skatten annars skulle betalas av näringsidkare som är registrerad som varumottagare eller uppfyller de krav som ställs på en oregistrerad varumottagare. I den mån bränslet däremot redan har beskattats i ett annat EG-land innan det levereras till en mottagare i Sverige är bestämmelserna om distansförsäljning i 9 och 10 §§ respektive skattskyldig enligt 1 § första stycket 4 tillämpliga.

9 §

I paragrafen finns en definition av vad som avses med uttrycket distansförsäljning. Definitionen grundar sig på artikel 10 i direktiv 92/12/EEG. Det rör sig om försäljning av bränslen från ett EG-land till en sådan köpare i ett annat EG-land som inte är upplagshavare eller varumottagare, om säljaren ansvarar för leveransen av bränslet.

Transporten av varorna sker inte under skattesuspension, vilket innebär att skatt tas ut i säljarens land trots att beskattning därefter äger rum i mottagarlandet. Exempel på paragrafens tillämpningsområde är leverans av eldningsolja i gränstrakter och - vilket dock knappast torde förekomma på bränsleområdet - försäljning via postorder.

I syfte att underlätta förståelsen av bestämmelserna har - i förhållande till utredningens lagförslag - definitionen av begreppet distansförsäljning förts in i 9 §, medan de materiella bestämmelserna om distansförsäljning från ett annat EG-land till en köpare i Sverige regleras i följande paragraf. 6 kap. 9 § behandlar distansförsäljning från Sverige till en köpare i ett annat EG-land.

10 §

I 10 § regleras den situationen då någon säljer skattepliktigt bränsle till Sverige genom distansförsäljning. Denne säljare är skattskyldig och skall vara registrerad hos beskattningsmyndigheten. Det åligger den utländske säljaren att utse en representant i Sverige. Denne representant är - till skillnad från den representant som utländsk upplagshavare kan välja att utse enligt 8 § - inte skattskyldig, men erlägger skatten i säljarens ställe och ansvarar solidariskt med säljaren för att skatten betalas. Lagtekniskt har 9 § andra och tredje styckena i huvudsak utformats i enlighet med bestämmelsen om representant för utländsk företagare i 22 kap. 6 §

mervärdesskattelagen (1994:200). Begreppet skatterepresentant bör - i syfte att undvika missförstånd - förbehållas den representant som en utländsk upplagshavare kan utse enligt 8 §.

Om såväl Sverige som Finland och Norge blir medlemmar i EU torde en icke obetydlig distansförsäljning av t.ex. lätt eldningsolja kunna komma att äga rum i gränstrakterna, vilket medför att reglerna i paragrafen kommer att tillämpas för den skattemässiga hanteringen av sådana bränsleleveranser.

Säljaren har, sedan vissa formaliteter iakttagits, rätt att få tillbaka den skatt som han betalat i hemlandet (jfr 9 kap. 10 § som reglerar återbetalningssituationen för en svensk näringsidkare som säljer varor till köpare i andra EG-länder).

11 §

Av artikel 9.3 i direktiv 92/12/EEG följer att Sverige har möjlighet att införa regler om att bränslen, som redan har frigjorts för konsumtion i ett annat EG-land - och då i normalfallet beskattats där - skall beskattas även här i landet. En förutsättning är enligt artikeln att bränslena transporteras på vissa särskilt angivna och - för privata bränsletransporter - ovanliga sätt. Någon rätt till återbetalning av den skatt som betalats i det andra medlemslandet förutsätts inte finnas i dessa fall.

Avsikten med bestämmelsen är att hindra att privatpersoner för större mängder bränslen mellan de olika EG-länderna. En sådan bestämmelse bör införas i LSE.

Gemenskapsrätten ger visserligen begränsat utrymme för att företa kontroller av transporter i samband med passage över gränserna inom EG, men ingenting hindrar att skattskyldigheten föreskrivs inträda när någon under de angivna förutsättningarna för in bränsle till Sverige.

Vad som avses med annat än sedvanligt transportsätt för flytande bränsle avsett för uppvärmning anges i första stycket 1. Det rör sig om transport på annat sätt än i tankfordon som används yrkesmässigt. Avsikten är alltså att flytande bränslen som är avsedda för uppvärmning skall transporteras endast i näringsidkares tankfordon. Om en privatperson hyr ett sådant fordon och transporterar bränsle som beskattats i ett annat EG-land skall han alltså bli skyldig att betala skatt för bränslet här i landet.

Den som transporterar ett bränsle har bäst möjligheter att visa - t.ex. genom inköpsfaktura från svensk leverantör - att bränslet är beskattat i Sverige. Om någon anträffas med bränsle som är lastat på fordonet på angivet - otypiskt - sätt föreslås han därför vara skyldig att betala skatt för bränslet, om han inte visar att bränslet har beskattats i Sverige. I detta krav ligger också att den betalda skatten inte har återbetalats.

Det lär knappast vara någon risk för att gasformiga bränslen i större omfattning transporteras över gränserna av privatpersoner. Någon reglering för sådana bränslen, avsedda för uppvärmning, bedöms därför

inte nödvändig. I den mån gasol eller naturgas används som drivmedel är dock bestämmelsen om motorbränsle i första stycket 2 tillämplig.

Vad gäller motorbränsle är det sedvanliga sätt på vilket privatpersoner transporterar sådant bränsle i fordonets bränsletank eller i reservdunkar. En privatperson som påträffas med en släpvagn lastad med ett flertal fat innehållande dieselloja bör med stöd av denna bestämmelse kunna åläggas att visa att bränslet beskattats i Sverige. Om han inte kan göra det blir han skyldig att betala skatt på bränslet enligt reglerna i denna paragraf.

12 §

12 § innehåller bestämmelser om vem som är skyldig att betala skatt på andra bränslen än sådana som behandlats i de tidigare paragraferna i detta kapitel eller med andra ord andra skattepliktiga bränslen än de för vilka de särskilda - EG-anpassade - förfarandebestämmelserna gäller. Det rör sig om naturgas, kolbränslen och petroleumkoks samt bränslen som skall beskattas enligt 2 kap. 3 eller 4 §. Slutligen gäller bestämmelserna även den svavelskatt som tas ut på torvbränsle.

12 § första stycket 1, 2 och 4 motsvarar i huvudsak de regler som hittills funnits i 6 § första stycket 1 - 3 lagen om allmän energiskatt respektive 3 § 1 och 2 samt 3 första ledet lagen om bensinskatt. Det bör, vad gäller bränslen som beskattas enligt 2 kap. 3 eller 4 §, för tydlighetens skull anmärkas att en förutsättning för att tillverkaren skall bli skattskyldig enligt 12 § första stycket 1 är att bränslet säljs eller förbrukas som motorbränsle eller för uppvärmning enligt de närmare förutsättningar som anges i 2 kap. 3 respektive 4 §. I begreppet bränsle i detta fall inryms således de förutsättningar som anges i de nyss nämnda lagrummen.

Praktiska skäl talar för att de, som kan godkännas som upplagshavare för annan hantering av bränslen än tillverkning eller bearbetning och de, som för motsvarande hantering av andra bränslen kan registreras som lagerhållare av bränsle enligt 6 kap. 10 § andra stycket, bör behandlas lika. Detta innebär att en fysisk eller juridisk person som enbart förbrukar bränslen föreslås kunna registreras som skattskyldig endast i den mån han förfogar över viss lagerkapacitet. Särskilda regler föreslås dock gälla för naturgas. Vidare föreslås att den som bearbetar bränslen skall vara skyldig att registrera sig som skattskyldig enligt 12 § första stycket 1.

I likhet med vad som gäller för bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 avser regeringen att i förordning föreskriva vad som bör anses med lagerhållning i större omfattning. Därmed bör avses att den som ansöker om att bli godkänd som lagerhållare disponerar över en lagerkapacitet om - vad gäller flytande bränslen - minst 500 m³ eller - vad gäller fasta bränslen - minst 750 ton. En omräkning bör göras i de fall då en sökande disponerar över lagerkapacitet för såväl fasta och flytande bränslen. Varje kubikmeter flytande bränsle bör därvid räknas om till 1,5 ton fast bränsle, vilket är den omräkningsfaktor som

föreskrivs i nuvarande 1 § andra stycket förordningen om allmän energiskatt och 1 § andra stycket förordningen om svavelskatt.

Regeringen har inte funnit skäl att föreslå att den som har godkänts som upplagshavare automatiskt skall anses registrerad som skattskyldig för andra bränslen. De regler som gäller för andra bränslen skall alltså tillämpas i denna situation, vilket innebär att registreringskyldighet föreligger endast för den som tillverkar eller bearbetar bränslen (12 § första stycket 1 och 6 kap. 10 § första stycket). Frivillig registrering föreslås gälla för den som i större omfattning håller bränslen i lager (12 § första stycket 2 och 6 kap. 10 § andra stycket).

Naturgas omfattas inte av gemenskapsrättens särskilda förfaranderegler. På grund av naturgasens fysikaliska egenskaper är det svårt och dyrbart att hålla den i lager utan distributionen av detta bränsle sker kontinuerligt genom tillförsel via naturgasnätet. Den som i större omfattning återförsäljer eller förbrukar naturgas bör därför även i fortsättningen kunna registreras som skattskyldig. Lagtekniskt åstadkoms detta genom tillägg i 12 § andra stycket 2 och i 6 kap. 10 § andra stycket.

Utredningen har inte föreslagit någon reglering av den situation då en privatperson eller annan näringsidkare än den som är registrerad som skattskyldig enligt 12 § första stycket 1 - 2 för in eller tar emot leverans av andra direkt skattepliktiga bränslen än sådana som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 från ett annat EG-land. Sådana bestämmelser bör dock införas beträffande införsel av kolbränsle, petroleumkoks och - vad gäller svavelskatt - torvbränsle. 12 § första stycket 3 b innehåller förslag i den delen. Vad gäller naturgas är situationen för näringsidkare reglerad genom bestämmelsen i paragrafens tredje stycke. Någon reglering av privatpersoners införsel av naturgas bedöms inte erforderlig.

12 § första stycket 4 och andra stycket motsvarar 1 § första stycket 4 och andra stycket. Utöver de överväganden som redovisats i anslutning till dessa bestämmelser kan dock tilläggas följande. Andra fall som ryms inom bestämmelsen i första stycket 4 är då någon förvärvar ett annat bränsle än sådana som särskilt angivits i 2 kap. 1 § i avsikt att använda det för sådant ändamål att skatt inte skall tas ut, men därefter säljer eller förbrukar produkten för ett skattepliktigt ändamål - alltså motordrift eller uppvärmning. Det kan t.ex. röra sig om lacknafta, som en person förvärvar i syfte att använda som lösningsmedel men därefter faktiskt använder för uppvärmningsändamål.

Vad gäller oljeprodukter som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3, dvs. i huvudsak diesel- och eldningsoljor samt annan fotogen än flygfotogen, skall märkning ske senast när skattskyldighet träder in för produkten. Om inte så har skett skall den högre energiskattesatsen enligt 3 b tas ut vid beskattningen. Märkta oljeprodukter får enligt 2 kap. 9 § inte användas för drift av båtar och vissa slag av motorfordon men väl för drift av skepp.

Det kan alltså beträffande produkter enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 bli tal om att i ett senare skede ta ut skatt motsvarande skillnaden mellan det högre och det lägre skattebeloppet endast när det gäller skepp som används både yrkesmässigt och privat. Andra produkter, som med stöd

av 2 kap. 3 eller 4 § kan komma att beskattas efter de skattesatser som gäller för oljeprodukter enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 a, är dock inte märkta. Det kan därför beträffande dessa produkter även i andra fall bli aktuellt att ta ut skatt med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan skatt på oljeprodukter enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 b och 3 a (jfr kommentaren vid 2 kap. 1 § ovan).

12 § första stycket 4 kan även tillämpas vid beskattningen av flygbensin eller flygfotogen när sådant bränsle används för uppvärmning eller annan motordrift än drift av flygplan. Det är i dessa fall endast den faktiske förbrukaren av bränslet som kan bli skattskyldig. Någon skyldighet för tillverkare eller säljare av flygbensin respektive flygfotogen att betala skatt finns alltså inte. Tillverkning och försäljning av dessa flygbränslen kan därför - i likhet med vad som gäller i dag - ske utanför skattesystemet.

I 12 § tredje stycket finns bestämmelser om att den som för in eller för vars räkning naturgas förs in till Sverige och den som tar upp torvbränsle skall anses som tillverkare. I förhållande till motsvarande bestämmelser i 6 § andra stycket lagen om allmän energiskatt och i 3 § andra stycket lagen om svavelskatt har i förslaget ett förtydligande gjorts beträffande den som för in naturgas i landet.

I anslutning till 1 § har uttalats att det inte torde finnas behov av att tillämpa restriktioner för möjligheten att ansöka om godkännande som upplagshavare på nytt sedan avregistrering skett. Någon sådan bestämmelse föreslås inte heller vad gäller registrering som skattskyldig för bränslen som regleras i 12 §.

5 kap. Skattskyldighetens inträde

1 §

I 1 § regleras vid vilken tidpunkt skattskyldigheten inträder för en upplagshavare. Bestämmelsen avser endast bränslen som anges i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5. Om den som är upplagshavare är skattskyldig också enligt 4 kap. 12 §, dvs. för andra bränslen, är han i det avseendet inte skattskyldig i sin egenskap av upplagshavare.

De flesta av dem som i dag är registrerade som skattskyldiga kommer enligt det nya förfarandesystemet att kunna godkännas som upplagshavare och alltså även i fortsättningen skattefritt kunna hantera bränslen och redovisa skatt genom att avge deklaration. Gemenskapsrätten hindrar inte, enligt regeringens uppfattning, att det väl inarbetade leveransbegreppet behålls som huvudregel för när skattskyldigheten skall inträda vid försäljning till annan än upplagshavare eller - vad gäller försäljning till ett annat EG-land - annan än upplagshavare eller varumottagare. Leveransbegreppet har hittills i svensk praxis ansetts överensstämma med köplagens regler om äganderättens övergång och någon ändring föreslås inte i den delen.

Skattskyldighet inträder för bränslen som exporteras till ett land utanför EG, vilket är i enlighet med den grundläggande princip om att samtliga sätt på vilket en produkt lämnar suspensionsordningen medför att skattskyldighet inträder. Skatt skall dock inte slutligen belasta bränslen som exporteras, vilket åstadkoms genom avdrag i bränsledeklarationen (se 7 kap. 1 § första stycket 3).

Enligt 8 § första stycket 1 lagen om allmän energiskatt och 5 § första stycket 1 lagen om bensinskatt inträder skattskyldighet även vid den skattskyldiges leverans av bränsle till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som inte utgörs av depå. Denna bestämmelse infördes 1971 (prop. 1971:73, bet. 1971:SkU34, rskr. 1971:198, SFS 1971:251) och motiverades av en önskan att undanröja en risk för konkurrenssnedvridning som kunde inträda genom att skyldigheten att betala skatt för bränsle som såldes till oregistrerade köpare från bensinstationer faktiskt inträdde vid olika tidpunkter beroende på i vems regi bensinstationen drevs.

Den nu föreslagna utformningen av energibeskattningen innebär att skatt skall tas ut på allt bränsle som på något sätt lämnar suspensionsordningen och att endast begränsade möjligheter finns till skattefrihet beroende på varors inkurans (se 2 kap. 11 § 4 och 7 kap. 6 §). Detta, sammantaget med att annat upplagshavares försäljningsställe för detaljförsäljning än depå inte bör kunna godkännas som skatteupplag, gör att särregleringen för detta slag av leveranser bedöms överflödigt och alltså bör kunna slopas.

Uttrycket "tas i anspråk för annat ändamål än försäljning" finns i dagens energiskattelagstiftning och avser i princip allt annat än försäljning. Det kan vara fråga om att den skattskyldige ger bort bränsle eller tar ut bränsle för eget bruk, t.ex. bensin för förbrukning i fordon som används i näringsverksamheten.

Uttrycket "annars upphör att lagras i ett godkänt skatteupplag" är en utvidgning av skattskyldigheten i förhållande till vad som gäller i dag och avser samtliga tidigare inte nämnda situationer där bränslet inte längre omfattas av suspensionsordningen. Bränslet har alltså lämnat suspensionsordningen på annat sätt än genom ett direkt ianspråktagande av den skattskyldige. Som exempel kan nämnas att bränslet stjäls, avdunstar eller brinner upp. I den mån bestämmelserna om skattefrihet för bränslen, som förstörts vid framställningen eller genom force majeure eller dylikt (se 2 kap. 11 § 4 och 7 kap. 6 §), inte är tillämpliga skall skatt tas ut för även de nämnda bränslevolymer.

Bestämmelsen i 1 § 4 motsvaras av 8 § första stycket 4 lagen om allmän energiskatt och 5 § första stycket 3 lagen om bensinskatt och medför att upplagshavaren vid avregistrering skall redovisa sitt inneliggande lager av bränslen och betala skatt för det. Om bränslet redan har beskattats skall dock någon skatt inte betalas på nytt.

5 § andra stycket lagen om bensinskatt innehåller en särbestämmelse om skattskyldighetens inträde vid blandning av blyfri bensin med annan bensin i samband med att bensinen skall levereras till en köpare som inte är registrerad som skattskyldig. Bestämmelsen kom till i samband med införandet av skilda skattesatser för blyad och blyfri bensin 1986 (prop.

1985/86:61 bil. 2, bet. 1985/86:SkU16, rskr. 1985/86:102, SFS 1985:1079). Skattskyldigheten inträder i detta fall tidigare än i övriga fall, vilket beror på att skatteeffekten skall bli densamma oavsett om blandningen sker i en depå hos en skattskyldig eller i pumparna på en bensinstation, vars ägare eller innehavare inte är registrerad som skattskyldig.

Bestämmelsen torde dock numera sakna praktisk betydelse, varför någon motsvarande bestämmelse inte tagits in i regeringens förslag.

2 §

Paragrafen innehåller regler om skattskyldighetens inträde för varumottagare och dem som är skattskyldiga enligt 4 kap. 1 § första stycket 3 eller 4. En varumottagare blir skyldig att betala skatt när han tar emot bränslen som levereras till honom från ett annat EG-land.

Skatterepresentant kan utses av en utländsk upplagshavare som under skattesuspension levererar bränsle till varumottagare i Sverige och blir, i stället för varumottagaren, skyldig att betala skatten. Skattskyldigheten för skatterepresentanten inträder när bränslet levereras till varumottagaren. Beträffande innebörden av begreppet leverans hänvisas till vad som sagts ovan i anslutning till 1 §.

För den näringsidkare, som enligt 4 kap. 1 § 4 för in eller tar emot bränsle som visserligen beskattats i ett annat EG-land men ändå skall beskattas här i landet, inträder skattskyldigheten vid införseln av bränslet. Detsamma föreslås gälla för den som för in eller tar emot leverans av kolbränsle, petroleumkoks eller torvbränsle från ett annat EG-land.

3 §

I paragrafen finns bestämmelser om när skattskyldigheten inträder för dem som är skattskyldiga enligt 4 kap. 1 § första stycket 5, 7 eller 8 eller andra stycket eller enligt 4 kap. 12 § första stycket 1, 2 eller 4 eller andra stycket.

3 § 1 reglerar när skattskyldigheten inträder för den utländske säljare som, till följd av att han säljer bränsle genom distansförsäljning till svensk köpare, är skyldig att betala skatt i Sverige. Skattskyldighetens inträde för en sådan utländsk säljare knyts till leveransen av bränsle till köpare i Sverige.

3 § 2 innehåller regler om när skattskyldigheten inträder för såväl skattskyldiga enligt 4 kap. 1 § första stycket 7 eller andra stycket som för dem som är skyldiga att betala skatt enligt 4 kap. 12 § första stycket 4 eller andra stycket. Det rör sig alltså om de fall då bränsle köpts skattefritt eller med lägre skatt och skatt, beroende på viss användning, skall betalas med ett högre belopp. Skattskyldigheten föreslås i dessa fall inträda när bränsle levereras till köpare eller tas i anspråk för det ändamål som medför att skatt skall betalas med högre belopp.

I 3 § 3 regleras när skattskyldigheten inträder för privatperson som, enligt bestämmelsen i 4 kap. 11 §, transporterar bränsle från ett annat EG-land in i Sverige på ett sätt som inte är vanligt för sådana transporter. Gränsöverskridandet medför i detta fall att skattskyldighet inträder.

3 § 4 motsvarar 8 § första stycket 1 och 4 lagen om allmän energiskatt och 5 § första stycket 1 och 3 lagen om bensinskatt. Inga materiella ändringar föreslås av bestämmelserna. Med köpare som inte är registrerad avses någon som inte är registrerad som skattskyldig för det aktuella bränslet.

Bakgrunden till bestämmelsen om att skattskyldighet inträder även vid den skattskyldiges leverans av bränsle till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som inte utgörs av depå, har utvecklats i anslutning till 1 §. Vad gäller de bränslen som regleras i 4 kap. 12 § inträder skattskyldighet i huvudfallet - till skillnad från bränslen som regleras i 4 kap. 1 § - endast för bränslen som levereras till köpare som inte är registrerad eller tas i anspråk för annat ändamål än försäljning. De skäl som låg till grund för införandet av den aktuella bestämmelsen torde därför alljämt ha aktualitet för de bränslen som regleras i 4 kap. 12 § och bestämmelsen bör därför stå kvar i detta sammanhang.

4 §

Enligt 4 kap. 3 § kan den som tillverkar eller bearbetar bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 godkännas som upplagshavare. Regeringens förslag innehåller inte något förbud mot att annan än upplagshavare tillverkar eller bearbetar sådana bränslen. EG:s beskattningsordning förutsätter dock i princip att all tillverkning och bearbetning av bränslen äger rum i godkända skatteupplag. I den mån tillverkning eller bearbetning sker utanför ett sådant skatteupplag inträder skattskyldigheten omedelbart. En sådan bestämmelse har därför införts i 4 §. Det får dock förutsättas att bestämmelsen endast kommer att användas i rena undantagsfall. Om det visar sig att tillverkning eller bearbetning av bränslen i större omfattning kommer att äga rum utanför godkända skatteupplag - och alltså utanför beskattningsmyndighetens kontroll - bör det övervägas att införa krav på att endast upplagshavare i godkända skatteupplag skall få tillverka och bearbeta bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5.

5 §

Om en upplagshavare importerar bränsle från ett land utanför EG kan han göra detta under skatt suspension och betala skatt när bränslet levereras eller på annat sätt upphör att omfattas av suspensionsordningen enligt 1 §. Annan än upplagshavare är dock skyldig att vid sådan import betala skatt. Detta skall ske till tullmyndigheten och reglerna i tullagen skall tillämpas för hanteringen av skatteuppbörden. Regeringen lämnar

i proposition under hösten förslag till ny tullag, som skall ersätta den nuvarande tullagen (1987:1065). Motsvarande bestämmelse om skattens betalning har, vad gäller andra än de som är registrerade som skattskyldiga, hittills funnits i 8 § andra stycket lagen om allmän energiskatt och 5 § tredje stycket lagen om bensinskatt. Det finns således inte anledning att i LSE ange när skyldigheten att betala skatt i nu aktuella fall inträder, utan detta regleras exklusivt i tullagen.

6 kap. Förfarandet m.m.

1 §

Närmare regler om förfarandet vid beskattningen finns i lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter (LPP).

Bestämmelser om den skattskyldiges bokföring finns i 2 kap. 11 § LPP och i 8 - 12 §§ förordningen i samma ämne. I dag finns även en bestämmelse om bokföring i 32 § lagen om allmän energiskatt. Mot bakgrund av regleringen i LPP bedöms något behov av en särskild bestämmelse om bokföring inte finnas i LSE.

Bestämmelserna i 6 kap. stämmer överens med vad som i propositionen om nya lagar om tobaksskatt och alkoholskatt, m.m. föreslås beträffande punktskatterna på övriga varugrupper, som regleras i direktiv 92/12/EEG, dvs. alkohol och tobaksvaror. Endast vissa kortfattade kommentarer lämnas därför i anslutning till de föreslagna paragraferna och i övrigt hänvisas till de överväganden som redovisas i propositionen om nya lagar om tobaksskatt och alkoholskatt, m.m.

2 §

I paragrafen regleras vid vilken tidpunkt deklaration skall lämnas in i vissa fall. Det rör sig alltså om de situationer då reglerna i lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter om redovisningsperiod inte är tillämpliga. I stället skall deklaration i princip lämnas i direkt anslutning till den händelse som medför att skattskyldigheten inträder. Regeringens förslag överensstämmer med utredningens, dock bör de särskilda bestämmelserna om tidpunkt för lämnande av deklaration tillämpas även för den som är skattskyldig enligt 4 kap. 1 § första stycket 8. Det rör sig alltså om sådan privat införsel av bränsle på otypiskt sätt som närmare regleras i 4 kap. 11 §.

3 - 9 §§

3 - 7 §§ innehåller närmare bestämmelser om bl.a. de dokument som skall upprättas och följa bränslen, som transporteras mellan de olika EG-länderna eller mellan Sverige och tredje land. Bestämmelserna är

tillämpliga endast på bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 och grundar sig i huvudsak på artiklarna 7, 18 och 19 i direktiv 92/12/EEG. Upplagshavare, varumottagare och distansförsäljare kan i dessa sina egenskaper endast hantera bränslen enligt 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5, varför någon närmare definition av slag av bränsle inte bedömts nödvändig i de paragrafer som rör dessa personers hantering av bränslen.

EG-kommissionen har - med stöd av artikel 24 i nyss nämnda direktiv - utfärdat två förordningar som innehåller närmare regler om utformningen av dokumenten m.m., dels den 11 september 1992 (EEG 2719/92 om ledsagardokument, EGT nr L 276, 19.9.1992, s. 1), dels den 17 december 1992 (EEG 3649/92 om förenklat ledsagardokument, EGT nr L 369, 18.12.1992, s. 17). Dessa förordningar införlivas med svensk rätt vid ett medlemskap i EU.

10 - 12 §§

10 § anger att skattskyldiga enligt 4 kap. 3 § (upplagshavare), 6 § (registrerad varumottagare), 8 § (skatterepresentant för utländsk upplagshavare) och 10 § (utländsk säljare vid distansförsäljning) skall vara registrerade hos beskattningsmyndigheten. Det rör sig om skattskyldiga som hanterar bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5. Även den som är skattskyldig enligt 4 kap. 12 § första stycket 1, dvs. den som tillverkar eller bearbetar andra skattepliktiga bränslen, skall vara registrerad. Denna bestämmelse motsvaras av 7 § första stycket lagen om allmän energiskatt.

Av 10 § andra stycket framgår att den som håller andra bränslen än som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 i lager har möjlighet att frivilligt bli registrerad som skattskyldig för dessa bränslen. Till skillnad från utredningen föreslår regeringen, som nämnts tidigare, att även den som i en yrkesmässig verksamhet i större omfattning återförsäljer eller förbrukar naturgas skall kunna registreras som skattskyldig (jfr kommentarer vid 4 kap. 12 §). Med naturgas förstås bränsle som hänförs under KN-nr 2711 11 00 eller 2711 21 00 i EG:s tulltaxa.

11 och 12 §§ grundar sig på artikel 15 a i direktiv 92/12/EEG, där det anges att myndigheterna i varje medlemsstat skall införa en elektronisk databas som skall innehålla register över godkända upplagshavare, registrerade varumottagare samt över de lokaler som är godkända som skatteupplag.

Allmänt

Bestämmelserna om avdrag är delvis olika utformade för olika bränslen. Möjligheten att använda avdragsbestämmelserna föreslås inte vara inskränkt till endast vissa skattskyldiga, utan såväl upplagshavare och andra registrerade skattskyldiga som de som till följd av mer tillfälliga transaktioner är skyldiga att lämna deklaration har alltså möjlighet att göra de föreskrivna avdragen. Detta stämmer överens med vad som hittills gällt inom energibeskattningen. Speciella regler föreslås dock gälla avdrag för skatt på bränslen som förstörts till följd av tillfälliga omständigheter eller force majeure (6 §). I praktiken torde det emellertid mera sällan förekomma att förutsättningar föreligger för annan än den som är registrerad som skattskyldig att göra avdrag i sin bränsledeklaration.

För vissa skattskyldiga - t.ex. oregistrerad varumottagare - föreslås förkortade redovisningsperioder (se 6 kap. 2 §). Det torde därför särskilt i dessa fall kunna förekomma att en händelse som kan medföra skattefrihet genom en avdragsmöjlighet inträder först efter det att redovisningsperioden löpt ut. Tänkbara sådana fall är då bränslet exporteras eller sänds tillbaka till säljaren i samband med återgång av köp. En skattskyldig har dock möjlighet att i efterhand, med åberopande av nya omständigheter, hos beskattningsmyndigheten begära rättelse av det beslut som fattats i anledning av en tidigare avgiven deklaration. Vad gäller bränslebeskattningen saknas därför, i den mån avdrag är möjligt enligt 7 kap., anledning att införa bestämmelser om återbetalning av skatt för skattskyldiga.

1 § reglerar bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b eller med andra ord oljeprodukter för vilka dieseloljeskatt i dag tas ut. Paragrafen motsvarar 8 § lagen om dieseloljeskatt.

2 och 4 §§ motsvarar, med vissa justeringar, 24 § lagen om allmän energiskatt (som genom en hänvisning i 3 § första stycket lagen om koldioxidskatt tillämpas även beträffande skatt enligt denna lag) och 7 § 1 mom. lagen om bensinskatt. Det rör sig alltså avdrag för skatt på samtliga andra bränslen än de som omfattas av regleringen i 1 §, dock inte flygfotogen och flygbensin. Avdragen i 2 § andra stycket 1 är emellertid inte tillämpliga på bensin. Avdragsmöjligheten för metallurgiskt kol, som riksdagen - enligt punkt 3 av övergångsbestämmelserna till SFS 1992:880 om ändring i lagen om koldioxidskatt - beslutat skulle upphöra i och med utgången av år 1994, föreslås gälla även i fortsättningen. Detta avdrag regleras i 3 §.

Avdragen när det gäller svavelskatten anges i 5 §. 6 § reglerar upplagshavares, varumottagares och skatterepresentants möjligheter att göra avdrag för skatt på bränsle som förstörts till följd av tillfälliga omständigheter eller force majeure.

Förslaget stämmer i huvudsak överens med utredningens, dock föreslås - som nyss nämnts - att det s.k. metallurgiavdraget skall fortsätta att

gälla. Detta förslag har medfört att placeringen av avdragsbestämmelserna något ändrats i förhållande till utredningens förslag. Skattefriheten för bränslen som används vid provning av flygmotorer i provbädd åstadkoms i regeringens förslag genom konstruktionen av 2 kap. 3 § andra stycket (se vidare kommentarerna i anslutning till detta lagrum). Utredningen hade härvid föreslagit en avdragsregel. Skattefrihet för bränslen som förstörts genom tillfälliga omständigheter eller force majeure bör vidare åstadkommas genom avdrag och inte, som utredningen föreslagit, genom undantag från skatteplikt.

Flygbensin och flygfotogen används typiskt sett endast för drift av flygplan och av 2 kap. 3 § andra stycket följer att skatt inte skall tas ut i dessa fall. Skatt skall dock betalas om bränslet förbrukas för uppvärmning eller annan motordrift än drift av flygplan (t.ex. i motorfordon). Eftersom skattskyldighet i dessa fall inträder först i samband med förbrukning av bränslet och det inte finns anledning att uppmuntra användning av speciella flygbränslen för annat än drift av flygplan, saknas anledning att tillåta att avdrag görs i de deklARATIONER varigenom skatt för flygbensin eller flygfotogen redovisas.

1 §

Första stycket 1

I lagarna på energiskatteområdet finns i dag som första punkt i respektive avdragsbestämmelse en möjlighet till avdrag för skatt på bränslen som i beskattat skick förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse.

Med bränsle som förvärvats i beskattat skick avses t.ex. bränsle som förvärvats innan den skattskyldige blev registrerad som skattskyldig eller som förvärvats från annan än skattskyldig. Avsikten med bestämmelsen är att undvika dubbelbeskattning (jfr. prop. 1961:71 s. 55).

Utformningen av LSE innebär att de skäl som motiverat avdragsbestämmelsen fortfarande är aktuella och en motsvarande bestämmelse finns därför i den nya lagen. Den skatt som kan bli aktuell att dra av i sammanhanget är endast den som betalats enligt LSE. Det är alltså inte möjligt för en utländsk säljare att vid distansförsäljning till Sverige kunna åberopa att han betalat utländsk skatt för produkten och yrka avdrag för denna skatt. Denna utländska skatt skall, enligt gemenskapsrättens regler, betalas tillbaka i säljarens hemland.

Det nuvarande kravet att bränslet skall ha förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse torde sakna praktisk betydelse och kan därför slopas.

Bestämmelser om avdrag för skatt på bränsle som återtagits i samband med återgång av köp finns i samtliga lagar på energiskatteområdet.

Uppbyggnaden av det svenska beskattningsförfarandet förutsätter att avdrag kan göras för skatt på bränsle, som av någon anledning återtas av säljaren och för vilket köpeskillingen i sin helhet - inkl. skatt - återbetalas eller krediteras med det fulla beloppet. En bestämmelse finns i 1 § första stycket 2. Utan en sådan bestämmelse skulle en dubbelbeskattning uppstå, i och med att skattskyldighet inträder för det aktuella bränslet när det säljs på nytt och levereras till en köpare.

Första stycket 3

Bestämmelser om möjligheter till avdrag för skatt på bränslen som exporterats eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där finns i dag i samtliga lagar på energiskatteområdet. Möjligheten till avdrag bör i och med ett svenskt medlemskap i EU inskränkas till export till tredje land. Ingen annan materiell ändring av bestämmelsens innehåll föreslås, dock bör begreppet frihamn bytas ut mot motsvarande gemenskapsrättsliga begrepp, dvs. frizon eller frilager. Uttrycket "eller för hans [den skattskyldiges] räkning" i motsvarande bestämmelser i dagens energiskattelagar bedöms också utan saklig förändring kunna slopas.

Första stycket 4 och andra stycket

Utredningen har ingående diskuterat avdragsbestämmelsen och har, i förhållande till motsvarande regel i nuvarande 24 § första stycket f lagen om allmän energiskatt, föreslagit vissa ändringar av avdragsbestämmelsens lydelse samt vissa modifierade tolkningar avseende bl.a. reduktionsprocesser. Regeringen ansluter sig till utredningens överväganden och har i kapitel 8 närmare redogjort för frågan.

2 §

Första stycket

I paragrafen regleras avdrag för skatt på andra bränslen än flygbensin, flygfotogen och högbeskattade oljeprodukter. I första stycket slås fast att samtliga avdrag som medges enligt 1 § får göras även beträffande dessa bränslen.

Bestämmelser om avdrag för bränslen som används för förbrukning i tåg finns i dag i lagen om allmän energiskatt och i lagen om bensinskatt. Enligt 24 § första stycket c lagen om allmän energiskatt får avdrag göras för skatt på bränsle som förbrukats av eller försålts till kommunikationsföretag för bandrift eller därmed likartat ändamål, medan i 7 § 1 mom. första stycket c lagen om bensinskatt anges att avdrag får göras för skatt på bensin som förbrukats eller sålts för förbrukning för framdrivande av tåg eller andra järnvägsfordon.

Avdragsbestämmelserna berör i första hand järnvägs- och lokaltrafikföretag. En förutsättning för att bestämmelsen i lagen om allmän energiskatt skall kunna tillämpas är att den skattskyldige är ett kommunikationsföretag. Vad gäller bensin uppställs dock inget sådant krav.

Artikel 8.2 c i direktiv 92/81/EEG ger möjlighet till skattefrihet för bränslen som används för passagerar- och godsbefordran på järnväg. Gemenskapsrätten hindrar således inte att de nuvarande avdragsbestämmelserna på området behålls.

Avdragsmöjligheten för skatt på bensin som förbrukas i tåg saknar praktisk betydelse och kan därför - som ett led i förenklingen av beskattningen - slopas. Detsamma bedöms gälla kravet på att förbrukaren eller förvärvaren av bränsle skall vara ett kommunikationsföretag.

I syfte att skapa likformighet med övriga bestämmelser - och därvid främst med bränslen som förbrukas i skepp och luftfartyg enligt 1 b och 2 - bör uttrycket bandrift slopas. I stället bör bestämmelsen formuleras så att avdrag medges för skatt på bränslen som förbrukats eller sålts för förbrukning i tåg eller annat spårbundet transportmedel. Beteckningen spårbundet transportmedel bör täcka samtliga fordon som är inrättade för färd på skenor.

Andra stycket 1 b och 2

Bestämmelser om avdrag för skatt på bränslen som förbrukas i luftfartyg eller i fartyg finns i dag i 24 § första stycket d lagen om allmän energiskatt och i 4 § första stycket 3 lagen om svavelskatt. Bestämmelserna om beskattningen av luftfartyg och fartyg har närmare diskuterats i kapitel 11.

Det kan nämnas att avdraget för förbrukning i luftfartyg - i likhet med vad som gäller i dag - torde få praktisk betydelse endast för gasol som används för drift av varmluftsballonger. I den mån annan bensin än flygbensin i dag används som bränsle i flygplan tas skatt ut på detta bränsle enligt lagen om bensinskatt. Någon ändring av denna ordning föreslås inte, vilket medför att avdrag inte kan göras för skatt på bensin som förbrukas i luftfartyg.

I viss mån skilda uppboordsregler föreslås beroende på om bränsleförbrukningen sker i skepp eller båtar. Detta innebär att den nu aktuella avdragsbestämmelsen - som alltså gör det möjligt att skattefritt köpa bl.a.

märkt dieselolja - inskränks till att gälla för förbrukning i skepp som används yrkesmässigt. Även för båtar som erhållit dispens enligt 2 kap. 9 § fjärde stycket bör dock kunna köpas olja skattefritt på samma sätt som för skeppen. Bestämmelsen föreslås dock inte tillämplig på bensin som förbrukas i skepp. Bensin som används i de - sannolikt få - skepp som drivs med detta bränsle kommer alltså att kunna köpas endast i beskattat skick. Som framgår av 9 kap. 3 § hänvisas en förbrukare som använder skeppet yrkesmässigt till att i efterhand ansöka om kompensation för den skatt som belastat bränsle som använts för detta ändamål. Den föreslagna ordningen för dieselolja föreslås även tillämpas i de - sannolikt få - fall då gasol, metan eller naturgas kan komma att användas i skepp.

Avdrag får inte göras för skatt på omärkt olja, som annars skulle ha beskattats enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 b. Någon möjlighet ges inte heller den som - mot skatt enligt 3 b - förvärvat olja och använt den för yrkesmässig drift av ett skepp att i efterhand få skatten återbetald. Denna utformning minskar risken för skatteundandraganden inom den marina sektorn. Avsikten är således att den obeskattade olja som förbrukas i skepp som används yrkesmässigt skall köpas i obeskattat skick av en skattskyldig eller mot försäkran enligt bestämmelser i 8 kap. av en icke skattskyldig förbrukare.

Andra stycket 3

Enligt 24 § första stycket g lagen om allmän energiskatt kan avdrag göras för skatt på bränsle som förbrukats för framställning av bensin eller energiskattepliktigt bränsle. Den skattefrihet som kan erhållas genom avdragsbestämmelsen är alltså begränsad till framställning av skattepliktiga produkter.

Som framgått av kapitel 9 innebär en anpassning till gemenskapsrätten krav på skattefrihet för bränslen som används vid framställning av samtliga mineraloljeprodukter, oavsett om skatt skall tas ut för dessa produkter eller ej. Denna utvidgning av skattefriheten åstadkoms genom punkten 3 a i paragrafen. I syfte att undvika dubbelbeskattning bör även i fortsättningen en avdragsmöjlighet finnas för skatt på bränslen som används vid framställning av sådana direkt skattepliktiga produkter, som definitionsmässigt inte är mineraloljor. De bränslen som kan bli aktuella är kolbränslen och petroleumkoks (se punkten 3 b).

Den föreslagna utformningen av LSE innebär vidare att även andra än nu uppräknade produkter kan komma att beskattas. Det rör sig om produkter som med stöd av 2 kap. 3 eller 4 § beskattas först i och med att de säljs eller förbrukas för motordrift eller uppvärmning. I den mån skatteplikt har inträtt för tillverkaren av en sådan produkt - genom att han säljer den som motorbränsle eller för uppvärmning alternativt själv förbrukar den för sådant ändamål - bör han ges möjlighet att dra av skatten på bränslen som förbrukats vid framställning av den framställda - alltså skattepliktiga - produkten. Denna avdragsmöjlighet framgår av

punkten 3 c. Det bör dock inte krävas att skattskyldighet faktiskt har inträtt för tillverkaren för att avdragsrätten skall kunna utnyttjas. Tillverkaren bör således kunna sälja den tillverkade produkten till en annan registrerad skattskyldig utan att skatten förfaller till betalning. En förutsättning bör i detta fall dock alltså vara att han säljer bränslet för motordrift eller uppvärmning.

Andra stycket 4 och tredje stycket

I det krispaket som regeringen lade fram under hösten 1992 i syfte att stabilisera den svenska ekonomin föreslogs bl.a. att kraftvärmeverkens rätt till avdrag för allmän energiskatt på bränslen till den del bränslet använts för värmeproduktion skulle avskaffas i två etapper med början den 1 januari 1993. Vid riksdagsbehandlingen konstaterades att ett ställningstagande till förslaget krävde ytterligare underlag och ikraftträdandet av de nya bestämmelserna sköts därför upp till den 1 januari 1994 så att frågan skulle kunna utredas och resultatet redovisas i god tid före ikraftträdandet (prop. 1992/93:50, bet. 1992/94:FiU1, 1992/93:SkU3y, SFS 1992:1478, 1482 och 1483). Riksdagen beslöt därefter att skjuta på ikraftträdandet till den 1 juli 1994 (bet. 1993/94:SkU19, SFS 1993:1373 och 1374).

En interdepartemental arbetsgrupp, Kraftvärmegruppen, har på uppdrag av regeringen utrett den aktuella frågan och har under våren 1994 lagt fram rapporten *Förändrad kraftvärmebeskattning* (Ds 1994:28). Rapporten har remissbehandlats men har ännu inte lett till något förslag till nya beskattningsregler.

Riksdagen har under våren 1994 behandlat kraftvärmebeskattningen och har därvid, i avvaktan på att frågan utreds ytterligare, funnit anledning att skjuta på den 1992 beslutade förändringen av beskattningen, dvs. ett helt slopande av avdraget för allmän energiskatt på bränsle som använts för värmeproduktion (bet. 1993/94:SkU34, rskr. 1993/94:297, SFS 1994:330 och 333). Däremot har riksdagen bedömt att den beslutade halveringen av avdragsmöjligheten per den 1 juli 1994 kan träda i kraft. Utskottet har uttalat att frågan om kraftvärmebeskattningen bör tas upp på nytt i samband med att ett förslag om mer långsiktiga regler läggs fram.

Av redogörelsen ovan följer att den författningstext som finns i nuvarande 24 § första stycket g lagen om allmän energiskatt och 7 § 1 mom. första stycket f lagen om bensinskatt inte fullständigt reglerar beskattningen på området. Med tillämpning av dessa bestämmelser får avdrag göras för skatt på bränslen som använts för framställning av elektrisk kraft. Undantag görs dock för skatt som är hänförlig till den del av bränslet som motsvarar nyttiggjord värme. För bränsle som förbrukats för produktion av värme i detta fall får - med tillämpning av de ovan nämnda övergångsbestämmelserna - avdrag från och med den 1 juli 1994 göras för hälften av den allmänna energiskatten respektive bensinskatten.

Möjligheten till avdrag för hälften av den allmänna energiskatten respektive bensinskatten gäller alltså, genom riksdagens beslut under våren 1994, utan tidsbegränsning. Bestämmelsen bör därför föras in i lagen om skatt på energi och inte, som nu är fallet, finnas endast i övergångsbestämmelser.

Beskattningen av bränsle som förbrukas vid samtidig framställning av elektrisk kraft och värme i en kraftvärmeanläggning regleras i 2 § andra stycket 4 och tredje stycket. Bestämmelserna har i förtydligande syfte språkligt formulerats om, men deras materiella innehåll är i förhållande till riksdagens nämnda beslut oförändrat. En uppdelning skall således göras av det insatta bränslet i kraftvärmeverket i förhållande till hur stor andel av den samlade produktionen som utgörs av elektrisk kraft respektive värme. Endast hälften av energiskatten får dras av för den andel av bränsleåtgången som hänförs till värmeproduktion.

3 §

I 3 § återfinns en möjlighet till avdrag för skatt på kolbränslen som förbrukats eller sålts för förbrukning i metallurgiska processer. Frågan har behandlats i kapitel 8. Även skatt på petroleumkoks bör kunna dras av med återopande av bestämmelsen.

En följd av den huvudsaklighetsbedömning, som regeringen föreslår skall tillämpas vid tolkningen av avdragsbestämmelsen annat ändamål än motordrift eller uppvärmning (1 § första stycket 4 och andra stycket), är att skatten på allt bränsle som förbrukas i masugnprocessen kan dras av redan med stöd av detta lagrum. Den särskilda avdragsmöjligheten för metallurgiska processer torde därför främst komma att aktualiseras vid kolförbrukning i sinterverken.

4 §

Bestämmelser om särskilda skattelättnader för tillverkningsindustrin finns i 24 § tredje stycket lagen om allmän energiskatt och 3 § andra stycket lagen om koldioxidskatt. Reglerna trädde ikraft den 1 januari 1993. Vad gäller den yrkesmässiga växthusodlingen träder regleringen dock i kraft först den 1 januari 1996 (bet. 1993/94:SkU34, rskr. 1993/94:297, SFS 1994:332, jfr punkt 5 i övergångsbestämmelserna till LSE).

5 §

Allmänt

Bestämmelser om avdrag för svavelskatt finns i dag i 4 § lagen om svavelskatt. Avdraget för kundförluster kan enligt regeringens uppfattning inte behållas vid en anpassning till gemenskapsrätten. I övrigt innebär 5 §

att de nuvarande avdragsbestämmelserna i lagen om svavelskatt förs över till LSE. De förändringar som ovan föreslagits i de skilda bestämmelserna bör tillämpas även för svavelskatten.

Någon möjlighet till avdrag för skatt på svavel i bränsle som används för drift av tåg finns inte i dag. Ett avdrag för spårbunden trafik torde visserligen sakna större praktisk betydelse vid uttagande av svavelskatt eftersom främst lågsvavlig motorbrännolja används inom detta trafikområde (jfr prop. 1989/90:111 s. 167). Det är dock av vikt att avdragsbestämmelserna så långt det är möjligt görs enhetliga och regeringen finner inte att några tungt vägande skäl talar mot att låta avdragsbestämmelsen för tåg och annan spårbunden trafik omfatta även svavelskatten.

Utredningen har föreslagit en bestämmelse som skulle göra det möjligt att göra avdrag även för skatt på bränsle som förbrukats för framställning av oljeprodukter med ett svavelinnehåll om 0,1 viktprocent eller lägre och som alltså inte är svavelskattepliktiga (3 § första stycket 2 i utredningens lagförslag). Även om en oljeprodukt med ett svavelinnehåll om 0,1 viktprocent eller lägre visserligen inte är en svavelskattepliktig produkt (se 3 kap. 2 § tredje stycket LSE), är produkten dock definitionsmässigt en mineralolja. Genom hänvisningen i 5 § första stycket till 2 § andra stycket 3 får avdrag göras för skatt på bränsle som förbrukats för framställning av samtliga mineraloljeprodukter och inte - som fallet är i dag - enbart de som är skattepliktiga. Något behov av den föreslagna särbestämmelsen synes därför inte finnas.

Tredje stycket

Den som i samband med förbrukning av skattepliktigt bränsle begränsar utsläppen av svavel genom reningsåtgärd eller genom bindning i någon produkt eller i aska, har enligt 6 § lagen om svavelskatt rätt till ersättning med 30 kr per kg svavel som utsläppet har minskat med. Ersättningen erhålls genom ett återbetalningsförfarande.

Ett problem som uppstått i sammanhanget är att svavelskatten skall redovisas månadsvis, medan återbetalning sker kvartalsvis. Detta innebär att förbrukarna drabbas av en, i många fall betydande, ekonomisk belastning under den tid som förflyter från det att svavelskatten betalas till dess de får tillbaka delar av skatten. I syfte att undanröja denna belastning föreslås i paragrafen en möjlighet för skattskyldiga att i sin deklaration för svavelskatt göra avdrag för skatt på svavel i bränsle, vars utsläpp av svavel begränsats genom reningsåtgärder.

Avdraget skall motsvara den återbetalning som i dag ges för vidtagna reningsåtgärder, dvs. 30 kr per kg svavel som utsläppet har minskat med. Avdragsmöjligheten föreslås kunna tillämpas såväl i de fall då svavelutsläppen har begränsats genom särskilda reningsåtgärder som då sådan begränsning gjorts genom att svavel bundits i produkt eller i aska i samband med bränsleförbrukningen.

I den mån en skattskyldig inte skulle ha möjlighet att beräkna utsläppsbegränsningen innan skatten för den aktuella perioden skall

redovisas, finns möjlighet att i efterhand lämna dessa uppgifter till beskattningsmyndigheten och begära rättelse av det beslut som fattats i anledning av den tidigare avgivna deklARATIONEN. Det saknas därför anledning att ha kvar möjligheten att i efterhand ansöka om återbetalning av skatt för skattskyldiga förbrukare.

Av administrativa skäl har hittills belopp som understiger 1 000 kr för ett kalenderkvartal inte återbetalats. Någon motsvarande beloppsmässig begränsning av möjligheten till avdrag bedöms inte nödvändig.

6 §

Utredningen föreslog, vad gäller bränsle enligt 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5, att undantag från skatteplikt skulle gälla såväl bränsle som förstörts till följd av tillfälliga omständigheter eller force majeure som bränsle som förlorats till följd av dess beskaffenhet i samband med att det framställts, bearbetats, lagrats eller transporterats (se 2 kap. 10 § i utredningens lagförslag). Ett generellt undantag från skatteplikt bör dock - som framgått av kommentarerna vid 2 kap. 11 § - endast gälla för bränsle som förlorats i samband med framställning etc.

Av artikel 14.1 i direktiv 92/12/EEG framgår att bränsleförluster som har sin orsak i tillfälliga omständigheter eller force majeure skall medföra befrielse från skatt för upplagshavare och varumottagare. Enligt gemenskapsrätten åligger det myndighet i medlemslandet att konstatera att bränslet i fråga har förstörts för att skattebefrielse skall kunna komma i fråga. Skattefrihet i det aktuella fallet bör därför åstadkommas genom avdrag i bränsledeklARATIONEN. Avdrag för skatt på bränsle som förstörts skall kunna styrkas genom intyg eller liknande från t.ex. försäkringsbolag eller polis. Upplagshavaren respektive varumottagaren yrkar således avdrag i sin deklARATION och kontroll kan sedan ske på vanligt sätt genom fördjupad deklARATIONsgranskning och skatterevision enligt reglerna i 3 kap. LPP. Även den skatterepresentant som enligt 4 kap. 8 § i stället för varumottagare kan vara skattskyldig, bör ges möjlighet att göra det aktuella avdraget.

8 kap. Inköp mot försäkrAN

I detta kapitel ges möjlighet för annan än den som är registrerad som skattskyldig att i vissa fall köpa bränsle skattefritt mot försäkrAN att användning skall ske för särskilt angivna ändamål. Bestämmelser om försäkrAN finns i dag i 26 § lagen om allmän energiskatt, 3 § lagen om koldioxidskatt, 5 § lagen om svavelskatt, 8 a § lagen om dieseloljeskatt och i 7 § 2 mom. lagen om bensinskatt. Endast smärre ändringar föreslås av de fall där försäkrAN kan användas.

Så vitt kan bedömas förekommer inte något fall där det kan bli aktuellt att köpa bränsle mot försäkrAN med nedsatt skatt. Denna möjlighet bör därför slopas.

Den föreslagna regleringen av uppbörden av skatt på fartygsbränslen medför att försäkran inom den marina sektorn endast kan komma i fråga vid inköp av annat bränsle än bensin som skall förbrukas i skepp som används yrkesmässigt. I viss utsträckning kan dock även båtar beviljas dispens för förbrukning av märkta oljeprodukter och i dessa fall kan inköp mot försäkran aktualiseras för båtarnas del.

Utredningen har föreslagit att möjligheten till försäkransinköp av bensin skall behållas i det fall som avses i 7 kap. 2 § andra stycket 4. Det rör sig om förbrukning för framställning av elektrisk kraft. Regeringen har dock erfarit att försäkransinköp för det aktuella ändamålet sker mycket sällan, om ens någonsin. Möjligheten till inköp mot försäkran i detta fall bör därför av förenklings skull slopas. Härigenom åstadkoms också en likformighet mellan beskattningsreglerna för dieselolja och bensin som används för framställning av elektrisk kraft. Den som inte är skattskyldig för bränslen och som använder bensin - eller vilket annat bränsle än sådant som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b - för elkraftsproduktion kan för övrigt i sin deklaration för elektrisk kraft göra avdrag för energiskatt och koldioxidskatt på bränsle som förbrukats vid framställning av den elektriska kraften (se 11 kap. 10 §).

Den föreslagna utformningen av LSE ger således endast möjlighet att förvärva bensin skattefritt mot försäkran när bränslet skall användas för annat ändamål än motordrift eller uppvärmning. I dag behövs inte en sådan bestämmelse i lagen om bensinskatt, eftersom endast bensin för motordrift beskattas enligt den lagen. I den mån bensin används för uppvärmning sker beskattning enligt lagen om allmän energiskatt; i denna lag finns en försäkransbestämmelse för det aktuella ändamålet.

Vad gäller bränslen som beskattas enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 b föreslås - i likhet med vad som i dag gäller enligt lagen om dieseloljeskatt - inköp mot försäkran få göras endast om bränslet skall användas för annat ändamål än motordrift eller uppvärmning.

Ett ändamål där inköp av övriga bränslen kan ske skattefritt mot försäkran är förbrukning i luftfartyg. Eftersom regeln inte gäller flygbensin och flygfotogen är dock användningsområdet för försäkran för detta ändamål begränsat.

Inköp mot försäkran bör i och för sig kunna ske även av bränslen som beskattas med stöd av 2 kap. 3 eller 4 §. Eftersom skattskyldigheten för dessa bränslen träder in först i och med att ett bränsle säljs eller förbrukas för motordrift respektive uppvärmning blir endast ändamål som avses i 7 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 eller 7 kap. 5 § andra stycket aktuella. Försäkransinköp för dessa ändamål av bränslen som beskattas enligt 2 kap. 3 eller 4 § bedöms endast komma i fråga i undantagsfall.

Allmänt

I de nuvarande lagarna på energiskatteområdet görs skillnad mellan begreppen återbetalning av skatt respektive kompensation för skatt. *Återbetalning* syftar på en skattskyldigs möjlighet att få tillbaka skatt som han betalat, medan begreppet *kompensation* avser det fall då någon som inte är skattskyldig har rätt att få ersättning för den skatt som belastat det bränsle han förbrukat för visst ändamål. Av praktiska skäl bör dock begreppet återbetalning användas för samtliga fall då någon efter ansökan ges rätt att få ett skattebelopp utbetalat, alltså oavsett om den sökande är skattskyldig eller inte. Bestämmelserna i 9 kap. LSE är utformade på detta sätt. Värmekompensation enligt 5 § respektive kompensation för minskning av svavelutsläpp enligt 6 § saknar dock direkt koppling till betalda skattebelopp, varför i dessa fall begreppet kompensation för skatt bör användas även i fortsättningen.

1 §

Paragrafen motsvarar regler i 27 § lagen om allmän energiskatt och 6 § lagen om bensinskatt och har omarbetats - huvudsakligen språkligt - i enlighet med motsvarande bestämmelser i den nya mervärdesskattelagen (10 kap. 6 och 7 §§).

Någon möjlighet till återbetalning av svavelskatt till utländska beskickningar o.d. finns inte i nuvarande lagen om svavelskatt och ges inte heller i den föreslagna lydelsen av paragrafen.

2 §

Bestämmelsen motsvaras av 28 § första stycket lagen om allmän energiskatt och har utan materiella ändringar förts över till den nya lagen. Reglerna för växthusnäringen träder dock i kraft först den 1 januari 1996, vilket framgår av punkt 5 av övergångsbestämmelserna.

3 §

I paragrafen ges möjlighet till återbetalning av skatt på samtliga bränslen som förbrukats i båtar som inte använts för privat ändamål. Detsamma föreslås gälla bensin i skepp som används för yrkesmässigt ändamål. Vad gäller andra bränslen än bensin som förbrukas i skepp som används yrkesmässigt finns i stället möjlighet till avdrag respektive inköp mot försäkran (se 7 kap. 2 § första stycket 1 b och 8 kap. 3 § LSE).

Paragrafen motsvaras, utan materiella ändringar, av 4 § lagen om koldioxidskatt.

5 §

I paragrafen finns regler om värmeleveranser till tillverkningsindustrin och växthusnäringen. Utformningen av bestämmelserna överensstämmer med vad som - på förslag av skatteutskottet - beslutades av riksdagen under våren 1994 (SFS 1994:328) och som trädde i kraft den 1 juli 1994.

Kompensation medges med 9 öre per kWh levererad värme, oavsett vilket energislag som förbrukats vid framställningen av värmen. I andra stycket görs dock undantag från rätten till kompensation om råttalolja har använts för framställning av den aktuella värmen. Detta undantag innebär ingen begränsning av producentens möjlighet att få kompensation för värme som framställts av annat bränsle än råttalolja. Råttalolja skall alltså, som utskottet uttalade i samband med riksdagsbehandlingen, i första hand anses använd för leverans av värme till industrin (bet. 1993/94:SkU34).

Regeringen är f.n. inte beredd att föreslå att skattskyldiga skall ges möjlighet att göra avdrag i sina bränsledeklarationer för den schabloniserade värmekompensationen.

6 §

Paragrafen motsvaras av 6 § andra stycket lagen om svavelskatt och har, vad gäller kompensation till icke skattskyldiga, utan materiella ändringar förts över till LSE. Den tidigare möjligheten för skattskyldiga att få återbetalning av svavelskatt på bränsle till följd av vidtagen rening, föreslås slopad som obehövlig i och med att en möjlighet till avdrag införs för skattskyldiga i det aktuella fallet (se 7 kap. 5 § tredje stycket och kommentarerna till anslutning till detta lagrum).

En avdragmöjlighet kan utnyttjas endast av de bränsleförbrukare som är registrerade som skattskyldiga. Det torde endast vara ett fåtal ersättningsberättigade förbrukare som inte är skattskyldiga. De belopp som blir aktuella för utbetalning i dessa fall är vanligtvis betydligt lägre än vad som gäller de skattskyldiga. Ett kompensationsförfarande bör därför utan större olägenhet kunna behållas för gruppen icke skattskyldiga förbrukare.

7 och 8 §§

Paragraferna innehåller regler om ansökan om återbetalning eller kompensation enligt 2 - 6 §§. Av administrativa skäl är det befogat att

medge återbetalning eller kompensation endast när den ersättning som begärs uppgår till visst minsta belopp. Så långt det är möjligt bör en enhetlig beloppsgräns gälla för olika typer av ändamål. Rätten till återbetalning för skatt på bränsle som använts i fartyg bör sättas till 500 kr, medan gränsen i övriga fall bör bestämmas till 1 000 kr, allt per kvartal.

Avsikten är att rätten till återbetalning skall bedömas separat för varje ändamål. Det bör alltså inte vara möjligt att lägga ihop ersättningsbelopp i syfte att komma upp till en angiven beloppsgräns.

Enligt nuvarande bestämmelser medges i vissa fall återbetalning kvartalsvis och i vissa fall per kalenderår. Av praktiska skäl bör dessa regler samordnas och detta bör lämpligen ske på så sätt att återbetalning respektive kompensation i samtliga fall söks per kvartal.

9 §

I paragrafen föreslås att en begränsad del av den energiintensiva industrin ges möjlighet till nedsättning av koldioxidskatten. Denna nedsättningsmöjlighet skall således gälla utöver den generella skattelättnad som gäller för tillverkningsindustrin (ingen energiskatt och koldioxidskatt med en fjärdedel av den allmänna nivån). En i huvudsak motsvarande bestämmelse gäller t.o.m. utgången av år 1994 enligt 2 § lagen (1974:992) om nedsättning av allmän energiskatt och koldioxidskatt. Den föreslagna nedsättningsbestämmelsen bör dock föras in i LSE.

De nuvarande nedsättningsreglerna tillämpas på koldioxidskatt som tas ut på "bränsle som avses i 1 § första stycket [lagen om koldioxidskatt]". Genom att undanta bensin och högbeskattade oljeprodukter (som i dag beskattas enligt lagen om dieseloljeskatt) - och bränslen som beskattas på motsvarande sätt enligt 2 kap. 3 eller 4 § - från bestämmelsens tillämpningsområde, kan nedsättning enligt den föreslagna skrivningen i princip begäras för samma grupp av bränslen som enligt nuvarande regler.

I paragrafens andra stycke föreslås regler om inom vilken tid ansökningar om nedsättning av skatten skall ske samt vilken tidsperiod de skall omfatta. Det bör, i likhet med vad som sker i dag, vara möjligt för ett företag att i början av ett kalenderår söka ett preliminärt besked om tillämplig skattesats. Detta möjliggörs genom att i lagtexten anges att ansökan skall ske *senast* inom ett år efter kalenderårets utgång.

10 och 11 §§

I paragraferna har införts vissa bestämmelser om återbetalning av skatt i anledning av att bränsle, som beskattats i Sverige, även beskattas i ett annat EG-land. Bestämmelserna gäller endast de bränslen, för vilka de särskilda EG-förfarandereglerna skall tillämpas, alltså bränslen enligt 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5.

Vad gäller regeringens överväganden i övrigt rörande de aktuella bestämmelserna hänvisas till vad som anförs i propositionen om nya lagar om tobaksskatt och alkoholskatt, m.m.

10 kap. Sanktioner vid otillåten användning av märkta oljeprodukter, m.m.

I kapitlet finns straff- och avgiftsbestämmelser för de fall då oljeprodukter hanteras i strid mot bestämmelserna om märkning i 2 kap. Bestämmelserna motsvarar 9 - 22 §§ lagen om dieseloljeskatt och har i huvudsak förts över till LSE utan andra ändringar än de som erfordrats med anledning av uppläggningsen av den nya lagen.

Vissa ändringar som gjorts har föranletts av att högbeskattad olja skall användas även i båtar. Om märkt olja påträffas i en bränsletank på en båt skall en särskild avgift tas ut enligt 5 §. Denna föreslås för båtarnas del uppgå till samma belopp som för personbilar, dvs. 10 000 kr.

Den särskilda avgiften skall påföras ägaren till fordonet eller båten. I 7 § regleras vem som, vid påförandet av den särskilda avgiften, skall anses som ägare av fordon. Motsvarande regler finns i andra författningar som reglerar avgifter som påförs ägare av fordon. Vad gäller båt föreslås ingen motsvarande regel, utan sedvanliga bevisregler får tillämpas.

I 4 § regleras att beskattningsmyndigheten skall påföra den som ansvarat för att märkämnerna avlägsnats den högre skatt som skulle ha tagits ut för oljeprodukten. Det bör i de flesta fall röra sig om skillnaden i energiskatt mellan de belopp som anges i 2 kap. 1 § första stycket 3 b och 3 a, men det torde även kunna förekomma att ingen skatt alls har betalats för oljeprodukten. I det sistnämnda fallet skall då skatt med de belopp som anges i 2 kap. 1 § första stycket 3 b tas ut.

Utredningen föreslog att en särskild avgift skulle tas ut när flygbensin eller flygfotogen förbrukas för sådant ändamål att skatt skall betalas och sådan skatt inte betalas. Regeringen föreslår - till skillnad från utredningen - att skattefriheten för flygbensin och flygfotogen i flygplan skall behållas. Redan av den anledningen saknas behov att införa en sådan särskild avgift som utredningen föreslagit.

Den särskilda avgiften vid otillåten användning av märkta oljeprodukter tas i dag ut genom beslut av länsstyrelsen i det län där den i bilregistret antecknade ägaren av fordonet har sin adress i registret eller i fråga om andra fordon av Länsstyrelsen i Stockholms län (16 § lagen om dieseloljeskatt). I paragrafen föreslås att beslutsfattandet flyttas över till beskattningsmyndigheten, dvs. Skattemyndigheten i Kopparbergs län.

Utredningen har föreslagit ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela närmare föreskrifter om uppbörd av avgift enligt 10 kap. Den föreslagna bestämmelsen motsvaras av hänvisningen till 56 § fordonsskattelagen i 20 § lagen om dieseloljeskatt. Det aktuella bemyndigandet avser endast sådana frågor som har karaktär av verkställighetsföreskrifter. Behov torde dock inte finnas att meddela sådana föreskrifter för avgift enligt 10 kap.

20 § lagen om dieseloljeskatt innehåller hänvisningar till olika bestämmelser i fordonsskattelagen. Vid överförandet av dessa till LSE har, utan materiella ändringar, eftersträvat att i stället ange hänvisningar till LPP eller - som fallet är med 10 kap. 13 § - direkt återge bestämmelsens innehåll i LSE.

Uppgiften att vara tillsynsmyndighet över båtarna föreslås i huvudsak läggas på Kustbevakningen. Det åligger Kustbevakningen att i denna egenskap bevaka att bestämmelserna i 10 kap. efterlevs. Det rör sig om straffbestämmelserna i 1 och 2 §§, men även om att bevaka att det inte i strid mot 2 kap. 9 § används märkta oljeprodukter i båtar.

11 kap. Energiskatt på elektrisk kraft

Allmänt

I dag tas allmän energiskatt ut på förbrukning av elektrisk kraft enligt regler i lagen om allmän energiskatt. Därutöver finns två särskilda skatter, som under vissa förutsättningar skall betalas för elektrisk kraft som framställs i vattenkraftverk respektive i kärnkraftverk, se lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft och lagen (1983:1104) om särskild kraft för elektrisk kraft från kärnkraftverk. Den allmänna energiskatten är alltså en förbrukningsskatt, medan de övriga skatterna är produktionsskatter. Bestämmelserna om de särskilda produktionsskatterna har inte förts in i LSE, utan kommer alltså även i fortsättningen att regleras i särskilda lagar.

Reglerna om energiskatt på elektrisk kraft har - med endast smärre materiella korrigeringar - förts över till LSE från den nuvarande lagen om allmän energiskatt. Gemenskapsrätten reglerar inte beskattningen av elektrisk kraft, varför någon anpassning av det svenska regelverket till vad som gäller inom EU inte erfordras.

I allt väsentligt betalas energiskatt på elektrisk kraft av producenter och distributörer. Producenterna betalar i princip skatt för sin egenförbrukning av den producerade kraften. Vad som levereras till registrerade distributörer är visserligen skattepliktig kraft men någon skattskyldighet för producenten inträder inte för dessa leveranser. De yrkesmässiga distributörerna är skattskyldiga dels för den egenproducerade kraft som de distribuerar, dels för den kraft som de distribuerar eller förbrukar och som framställts av någon annan.

I skattebestämmelserna görs visserligen skillnad mellan distributör och producent. Skillnaden är dock inte särskilt tydlig. En kraftproducent som både har egenförbrukning och distribution av kraft är skattskyldig för sin egenförbrukning enligt 5 § första stycket 1 och för sin distribution enligt 5 § första stycket 2 a. Det torde vara vanligt att kraftproducenter också är distributörer.

Reglerna om den nya elmarknaden innebär bl.a. att ett nytt led skjuts in i produktions- och distributionskedjan, nämligen den som bedriver nätverksamhet. Enligt en uttrycklig bestämmelse i den beslutade lagen om

handel med el, m.m. (1 §) får en juridisk person som bedriver produktion av eller handel med el inte bedriva nätverksamhet. I den utsträckning detta förekommer i dag måste alltså verksamheterna skiljas åt och bedrivas i olika juridiska personer.

De nya reglerna på elmarknaden synes inte hindra att ett företag både producerar kraft och distribuerar den till förbrukare och andra kunder. Till skillnad mot i dag måste dock överföringen av kraften ske på ledningsnät som disponeras av någon annan juridisk person.

Det kan mot bakgrund av den nya funktionsuppdelningen på elmarknaden ifrågasättas om beteckningen distributör i fortsättningen bör begagnas för den som säljer elektrisk kraft till andra men som inte själv får överföra kraften till sina kunder. Det synes i stället ligga närmare till hands att beteckna den som överför kraften - innehavaren av en nätkoncession - som distributör. I den nya lagstiftningen om elmarknaden skiljs mellan leverans av elektrisk kraft, som utförs av kraftproducenter eller mellanled, och överföring av elektrisk kraft, som utförs av innehavare av nätkoncession.

I lagen om skatt på energi bör med hänsyn till det sagda orden distribuera, distribution och distributör bytas ut mot leverera, leverans och leverantör. Med leverans av elektrisk kraft bör förstås inmatning av elektrisk kraft på det elektriska nätet, oavsett om det är fråga om storkraftnätet eller ett regionalt eller ett lokalt nät, liksom kundernas uttag av elektrisk kraft från det elektriska nätet.

1 §

Av paragrafen framgår att energiskatten på elektrisk kraft är en förbrukningsskatt. Huvudregeln är att skatten skall tas ut för elektrisk kraft som förbrukas inom landet. I 2 § anges därefter vilka undantag som gäller, dvs. i vilka fall elektrisk kraft inte är skattepliktig trots att den förbrukas här i landet.

Begränsningen av beskattningen till kraft som distribueras eller förbrukas här i landet har tidigare åstadkommits genom deklarationsavdrag för skatt på elkraft som förts över till annat land. Den föreslagna utformningen av 1 § gör dock att något avdrag för skatt på elkraft som exporteras inte längre är behövligt.

2 §

Av paragrafen framgår i vilka fall energiskatt inte skall betalas för elektrisk kraft. Paragrafen motsvarar 2 § lagen om allmän energiskatt.

I 2 § 1 finns en bestämmelse, som riksdagen under våren 1994 beslutat införa i 2 § f lagen om allmän energiskatt. Ändringen trädde i kraft den 1 juli 1994 (bet. 1993/1994:SkU34, rskr. 1993/94:297, SFS 1994:328). Bestämmelsen innebär en generell skattefrihet för vindkraftsproducerad elkraft, oavsett kraftverkets generatoreffekt, i de fall då producenten inte yrkesmässigt distribuerar elektrisk kraft.

Små kraftverk

2 § 2 rör elkraft som framställts i andra små kraftverk än vindkraftverk.

Frikraft

2 § 3 medför skattefrihet för elektrisk kraft som utan ersättning - s.k. frikraft - levereras till någon som inte står i intressegemenskap med leverantören. Om den levererade effekten uppgår till 50 kW eller däröver skall dock skatt betalas. Förbrukaren av elkraften är i detta fall skyldig att betala skatten (se 5 § andra stycket).

Bakgrunden till det aktuella undantaget är de avgiftsfria kraftleveranser som, särskilt i de norra delarna av landet, förekommer i förhållandevis stor utsträckning. I samband med utbyggnaden av vattenkraften överlät många fastighetsägare fallrätt till ett kraftbolag mot att fastigheten genom servitut erhöll rätt till avgiftsfri leverans av elektrisk kraft från kraftbolaget.

Framställning och förbrukning på fartyg eller annat transportmedel

Vanligen sker uppvärmning och drift av olika motorer ombord på fartyg med hjälp av elektrisk kraft. Bränsle som används för att framställa sådan elektrisk kraft är i stor utsträckning skattefritt genom avdrag respektive möjlighet till återbetalning av skatt på bränslen som förbrukas i fartyg som används yrkesmässigt (se 7 kap. 2 § andra stycket 1 b och 9 kap. 3 §). Den framställda elektriska kraften föreslås fri från energiskatt genom bestämmelsen i 2 § 4.

Egenförbrukning

Genom 2 § 5 undantas kraftproducentens och leverantörens egen förbrukning av elektrisk kraft från beskattning. En språklig ändring har gjorts av bestämmelsen, som f.n. finns i 2 § d första ledet lagen om allmän energiskatt. Undantaget är begränsat till den verksamhet, som omfattar framställning eller leverans av kraften. Om en producent eller

leverantör även bedriver annan verksamhet - t.ex. fiskodling, som var föremål för prövning i en kammarrättsdom 1987 - är alltså elförbrukningen inom den verksamhetsgrenen skattepliktig.

Överföringsförluster o.d.

Av 2 § d andra ledet lagen om allmän energiskatt följer att elektrisk kraft som går förlorad i samband med överföring, transformering eller omformning av elkraften hos producenten eller distributören är skattefri. Avsikten med bestämmelsen är att allmän energiskatt inte skall betalas för förluster som uppkommer innan den elektriska kraften kan användas av den skattskyldige eller distribueras till förbrukaren. Eventuell omformning som sker hos den slutlige förbrukaren omfattas inte av skattefrihetsregeln.

Skyldigheten att betala skatt inträder dock - såväl enligt nuvarande bestämmelser som enligt regeringens förslag - inte förrän den elektriska kraften faktiskt levereras till förbrukaren respektive förbrukas av producenten eller leverantören. Uttrycket leverans får i sammanhanget anses ha samma innebörd som vad gäller skattskyldighetens inträde vid bränslebeskattningen (se kommentarerna i anslutning till 5 kap. 1 § ovan). Elektrisk kraft kan alltså inte anses ha levererats till den slutlige förbrukaren förrän den passerat dennes mätare. Det kan därför enligt regeringens bedömning inte förekomma att skattepliktig kraft går förlorad i samband med överföring o.d., eftersom skatteplikt inte har inträtt för sådan kraft. Detsamma bör gälla producentens eller leverantörens egenförbrukning.

Det nuvarandet undantaget i 2 § d andra ledet lagen om allmän energiskatt saknar således praktisk betydelse och kan därför slopas. Ett liknande resonemang har förts beträffande motsvarande undantagsbestämmelse för skatt på naturgas (se kommentarer vid 2 kap. 11 §).

Reservkraftsaggregat

Slutligen finns i 2 § 6 en regel om skattefrihet för elektrisk kraft som framställs i ett reservkraftsaggregat. Vad som avses är aggregat som används för att framställa elkraft vid avbrott i den ordinarie krafttillförseln från utomstående kraftleverantör eller för driftprov i sådant aggregat. Eftersom den framställda elkraften inte är skattepliktig kan avdrag inte göras för skatt på bränslen som använts vid produktionen.

3 och 4 §§

I 3 § anges skattebeloppen per kWh för elektrisk kraft som förbrukas för olika ändamål respektive i olika delar av landet. Bestämmelsen har utan materiella förändringar förts över från 14 § lagen om allmän energiskatt.

I 4 § räknas upp de kommuner, främst i norra delen av Sverige, där förbrukning av elektrisk kraft beskattas efter en lägre energiskattesats än i övriga landet. Förteckningen finns i dag som bilaga 2 till lagen om allmän energiskatt.

I likhet med energiskatten och koldioxidskatten för bränslen skall skattebeloppen för energiskatt på elektrisk kraft räknas upp med hänsyn till utvecklingen av det allmänna prisläget under en begränsad tidsperiod (jfr kommentarerna i anslutning till 2 kap. 1 § tredje stycket och 10 §). I 3 § andra stycket finns en hänvisning till det sätt på vilket omräkning skall ske för bränslen (se 2 kap. 1 § tredje stycket). Det kan, vad gäller energiskatten på elektrisk kraft, bli aktuellt med skattebelopp som anges i tiondels ören. En särskild bestämmelse om avrundning av sådana örestal föreslås därför i paragrafen.

5 §

I paragrafen anges vem som är skattskyldig för energiskatt på elektrisk kraft.

Kretsen av skattskyldiga regleras i dag i 11 § lagen om allmän energiskatt. Det finns, till skillnad från vad som gäller vid beskattningen av bränslen, inte någon möjlighet till frivillig registrering som skattskyldig för elektrisk kraft. I stället gäller obligatorisk skattskyldighet - och därmed följande registreringsplikt - för den som inom landet yrkesmässigt distribuerar eller förbrukar av honom producerad skattepliktig elektrisk kraft eller yrkesmässigt distribuerar av annan producerad dylik kraft (11 § första stycket 1 lagen om allmän energiskatt). Skattskyldig är även den som köpt elektrisk kraft utan skatt eller med nedsatt skatt mot försäkran om elkraftens användning och som återförsäljer eller förbrukar elkraften för annat ändamål än vad som angetts i försäkran (11 § första stycket 2 lagen om allmän energiskatt).

Regeringens förslag innebär att de nuvarande reglerna om vilka som är skyldiga betala skatt behålls. Vissa, snarast språkliga, förtydliganden bör dock göras av bestämmelsen.

Skattskyldiga bör som hittills i första hand vara företag som yrkesmässigt producerar eller levererar elektrisk kraft. I första stycket 1 och 2 anges endast allmänt vilken verksamhet som medför skattskyldighet. Vad den som är skattskyldig skall betala skatt för framgår indirekt av 7 §. Skattskyldighet inträder enligt den bestämmelsen både för vad den skattskyldige levererar till någon annan och vad han förbrukar för egen räkning. Skattskyldigheten kommer alltså i princip att inträda både för en producent som själv förbrukar elektrisk kraft och för en leverantör som själv förbrukar inköpt kraft. I båda fallen kan dock kraften vara skattefri enligt 2 § 5.

5 § första stycket 2 innehåller bestämmelser om att en leverantör av elektrisk kraft är skyldig att betala skatt. En förutsättning för skattskyldighet är att leveransen sker i en yrkesmässig verksamhet. Detta uttryck har definierats i 1 kap. 5 §. En leverantör kan vara antingen en pro-

ducent, som alltså levererar av honom framställd elektrisk kraft, eller någon som levererar kraft som någon annan har framställt. Om kraften i det sistnämnda fallet är skattepliktig eller inte hos producenten saknar betydelse för om leverantören är skyldig att betala skatt för den. En leverantör bör således vara skyldig att betala skatt för all elektrisk kraft som han hanterar.

Enligt 5 § andra stycket jämställs dels den för vars räkning elektrisk kraft förs in till Sverige, dels den som utan att betala ersättning tar emot skattepliktig elektrisk kraft med en producent av elkraft. Det senare fallet syftar på den som tar emot frikraft till en effekt av 50 kW eller mer (jfr 2 § 3).

De nya reglerna för elmarknaden innehåller vissa bestämmelser om utlandshandeln med elektrisk kraft (2 § 1 mom. första stycket lagen, innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar - 1902 års lag - och 2 § lagen om handel med el, m.m.). Elektrisk kraft kan komma att köpas från utlandet av såväl producenter som leverantörer och förbrukare. Detta innebär för beskattningen enligt LSE följande. I de fall kraften förvärvas av någon som är skattskyldig enligt 5 § första stycket 1 eller 2 - och som därför enligt 6 § skall vara registrerad hos beskattningsmyndigheten - kommer den att beskattas på samma sätt som här i landet producerad kraft. Om den förvärvas av någon annan än nu sagts omfattas den inte utan vidare av de vanliga beskattningsreglerna. Däremot framgår av 5 § andra stycket att den för vars räkning kraft förs in till Sverige anses ha framställt den elektriska kraften. Skattskyldighet för importören kommer därför att föreligga enligt 5 § första stycket 1.

6 §

I 6 § anges vilka som skall vara registrerade som skattskyldiga hos beskattningsmyndigheten. Motsvarande bestämmelse finns i dag i 11 § tredje stycket lagen om allmän energiskatt.

7 §

7 § reglerar skattskyldighetens inträde och motsvarar 12 § lagen om allmän energiskatt. Vid leverans av elektrisk kraft inträder skattskyldigheten när kraften passerar mätaren hos den som förvärvar elkraften. Uttrycket leverans har alltså samma innebörd som vad gäller skattskyldighetens inträde vid bränslebeskattningen (se kommentarerna vid 5 kap. 1 §).

Vad gäller egenförbrukning bör uttrycket "tas i anspråk för annat ändamål än försäljning" användas. Detta är det uttryck som används i fråga om energiskatt på bränslen. Uttrycket har också sedan tidigare förekommit vid regleringen av skattskyldighetens inträde då elkraft köpts mot försäkran. Någon skillnad i innebörden mellan uttrycken "använder

8 §

I paragrafen föreskrivs en skyldighet för den som enligt 5 § första stycket 1 eller 2 är skyldig att betala energiskatt för elektrisk kraft att mäta den elektriska kraftens energiinnehåll. Av 2 § 4 mom. sjunde stycket 1902 års lag följer att innehavare av nätkoncession är skyldig att utföra mätning av överförd elektrisk kraft. Detta utesluter inte att det i vissa fall kan vara möjligt för producenter, leverantörer och förbrukare att också utföra sådan mätning. Paragrafens första stycke bör därför utformas så att där allmänt föreskrivs att energiskatt skall bestämmas på grundval av mätning av den elektriska kraftens energiinnehåll, utan att det anges vem som skall utföra mätningen.

De föreslagna ändringarna i paragrafens andra och tredje stycken är av redaktionell art.

9 §

Regler om deklarationsavdrag finns i dag i 25 § lagen om allmän energiskatt.

Första stycket 1

I fråga om bränslen föreslår regeringen i den nya lagen att avdrag skall kunna göras för skatt på bränslen som "förbrukats eller sålts för förbrukning i tåg eller annat spårbundet transportmedel". Samma uttryck bör användas också vad gäller skatt på elektrisk kraft i motsvarande fall. Kravet på att förbrukaren eller förvärvaren av elkraften skall vara ett kommunikationsföretag torde kunna slopas även här.

Elektrisk kraft används inte enbart för drift av tåg m.m. utan även för drift av olika slag av hjälpanordningar i anslutning till banan. Det bör vara möjligt att, såsom nu är fallet, göra avdrag för elektrisk kraft som används för drift av sådana anordningar. Det är därför inte, som föreslagits beträffande avdraget på bränslesidan, möjligt att slopa uttrycket bandrift. En omformulering bör dock göras av bestämmelsen så att den knyter an till grundregeln för beskattning av såväl bränslen som elektrisk kraft, nämligen att endast användning som sker för motordrift eller uppvärmning skall beskattas. Bestämmelsen ändras således inte materiellt genom de föreslagna ändringarna.

Enligt bestämmelsen får avdrag göras för skatt på elektrisk kraft som förbrukats för annat ändamål än motordrift eller uppvärmning.

Mot bakgrund av att en noll-skattesats gäller för elektrisk kraft som förbrukas i industriell verksamhet i tillverkningsprocessen eller vid yrkesmässig växthusodling, är tillämpningsområdet för avdragsbestämmelsen numera begränsat.

De industriella processer där avdragsbestämmelsen tidigare har aktualiserats är i allt väsentligt sådana som omfattas av uttrycket industriell verksamhet i tillverkningsprocessen. Eftersom energiskatt numera inte tas ut för elektrisk kraft som förbrukas i sådana verksamheter, anser regeringen inte att det är befogat att företa någon annan ändring av den aktuella avdragsbestämmelsen för elektrisk kraft än att uttrycket energialstring byts ut mot motordrift eller uppvärmning. Härigenom avses inte någon materiell förändring av avdragsregelns innehåll. Detta innebär bl.a. att belysning och liknande användning betraktas som uppvärmning.

Första stycket 3

Bestämmelsen behandlar avdragsrätten vid framställning av bränslen.

Så vitt kunnat utrönas faller i princip all framställning av bränslen inom ramen för industriell verksamhet i tillverkningsprocessen. Oljeraffinaderier och koksverk är exempel på detta. Med den gällande noll-skattesatsen för förbrukning av elektrisk kraft inom detta slag av verksamhet saknar avdragsmöjligheten praktisk betydelse.

Då det dock inte kan uteslutas att bränsle i begränsad omfattning kan framställas i en industriell verksamhet som inte räknas till tillverkningsprocessen, bör bestämmelsen behållas i den nya lagen. Ett - antagligen dock teoretiskt - fall vore att skattepliktigt bränsle framställdes i ett industriföretags forskningslaboratorium och att elektrisk kraft användes i samband med den framställningen. Avdragsbestämmelsen bör ges samma innehåll som motsvarande regel på bränslesidan, dvs. avdragsrätt föreslås gälla för skatt på elkraft som förbrukas för framställning av mineraloljeprodukter, kolbränslen, petroleumkoks och andra produkter för vilka skatteplikt har inträtt för tillverkaren (jfr 7 kap. 2 § andra stycket 3).

Första stycket 4

Denna punkt reglerar avdragsmöjligheten för skatt på elektrisk kraft som framställts i en kraftvärmeanläggning och som förbrukats för el-, gas-, värme- eller vattenförsörjning i den egna verksamheten. Den skattskyldige har möjlighet att välja mellan att göra avdrag för energiskatten på

elektrisk kraft enligt den nu aktuella punkten eller för skatt på bränslen som förbrukats för framställning av elkraft (7 kap. 2 § andra stycket 4).

Första stycket 5

Denna avdragspunkt är ny i förhållande till vad som gäller i dag. Avsikten med bestämmelsen är att göra det möjligt för den som levererar elektrisk kraft till någon som har nätkoncession att kunna göra detta utan att debitera någon energiskatt på leveransen. Avdragsbestämmelsen är avsedd att omfatta sådan elektrisk kraft som innehavare av nätkoncession har rätt att köpa för att täcka fysiska förluster på nätet eller för att undvika överbelastningar. Syftet med sådana köp är att upprätthålla funktionen av nätet och därmed ingå i nätverksamheten. Vidare skall avdragsrätten omfatta den förbrukning av elektrisk kraft som sker i nätinnehavarnas egna anläggningar, som t.ex. transformator- eller kopplingsstationer.

En nätinnehavare som köper elektrisk kraft från utlandet jämställs enligt 5 § andra stycket med producent och blir i den egenskapen skattskyldig. Avdragsbestämmelsen i 9 § 5 bör därför utformas så att nätinnehavaren får göra avdrag också för den kraft som förbrukas för det i punkten angivna ändamålet.

Avdrag för kundförluster

Gemenskapsrätten innehåller inga regler om möjlighet till skattefrihet för kundförluster. Som närmare utvecklats i anslutning till 2 kap. 11 § innebär en EG-anpassning därför att möjligheten till avdrag för kundförluster slopas. Av praktiska skäl bör samma regler tillämpas för alla bränslen, vilket medför att avdragsmöjligheten föreslås upphöra att gälla även för bränslen som inte omfattas av reglerna i EG-direktiven, dvs. kolbränslen, petroleumkoks och naturgas. Regeringen bedömer det värdefullt att enhetliga regler gäller för all energibeskattnings och föreslår därför - till skillnad från utredningen - att möjligheten till avdraget för kundförluster slopas även vad gäller deklaration som avser elektrisk kraft.

10 §

Första - tredje styckena

10 § första stycket är tillämpligt på bränslen som förbrukas vid framställning av elektrisk kraft, oavsett om elkraften framställs i en kraftvärmeanläggning eller inte.

I kommentarerna till 7 kap. 2 § andra stycket 4 och tredje stycket har kortfattat redogjorts för de ändringar av kraftvärmebeskattningsen som ägt rum under de senaste åren. Av redogörelsen följer att den författningstext

som finns i den nuvarande lydelsen av 25 § tredje stycket lagen om allmän energiskatt inte heltäckande reglerar beskattningen av bränslen som förbrukas i en kraftvärmeanläggning.

10 § första stycket ger inte möjlighet till avdrag för skatt på bränsle som hänför sig till produktion av värme. Genom särskilda övergångsbestämmelser finns dock möjlighet att göra avdrag för hälften av den energiskatt på bränsle som förbrukats för produktionen av värme vid samtidig produktion av värme och skattepliktig elektrisk kraft i en kraftvärmeanläggning.

I likhet med som anförts vid 7 kap. 2 § andra stycket 4 och tredje stycket, bör reglerna inte finns endast i övergångsbestämmelser. Regeringen föreslår därför att avdragsbestämmelserna om kraftvärme i deklaration för elektrisk kraft förs in i 10 § första - tredje styckena. Hälften av den energiskatt på annat bränsle än som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b kan alltså dras av i deklarationen för elektrisk kraft. Bestämmelsen motsvarar av riksdagen beslutad avdragsmöjlighet, dock bör, vilket torde ha varit avsikten även med den beslutade formuleringen, avdragsrätten omfatta även energiskatten på bensin.

Fjärde stycket

I bestämmelsen finns den bestämmelse om avdrag vid produktion av vindkraft som riksdagen under våren 1994 beslutat om. Beslutet innebär en miljöbonus för vindkraftsproducerad elkraft (bet. 1993/94:SkU34, rskr. 1993/94:297, SFS 1994:328). I de fall då en leverantör är skattskyldig för elkraften beskattas inte kraften förrän den av honom levereras till en förbrukare. Miljöbonusen skall i denna situation lämnas i form av ett avdrag som tillfaller leverantören. Denna situation regleras i förevarande paragraf, som motsvarar 25 § fjärde stycket lagen om allmän energiskatt i dess lydelse från och med den 1 juli 1994.

11 §

Bestämmelsen innebär att elektrisk kraft får köpas skattefritt mot försäkran om att kraften skall användas för vissa ändamål.

Enligt nuvarande bestämmelser i 26 § lagen om allmän energiskatt får annan än den som är registrerad som skattskyldig skattefritt köpa elektrisk kraft, om han lämnar en försäkran till leverantören att elkraften skall användas för något av ändamålen i 25 § första stycket a eller b samma lag. Vad som avses är förbrukning för banddrift och dylikt, annat ändamål än energialstring och framställning av bensin eller energiskattepliktigt bränsle.

Möjligheten att använda försäkran vid skattefria inköp av elektrisk kraft bör finnas kvar, även om skattefriheten för tillverkningsindustrin torde ha medfört att användningsområdet minskat avsevärt för försäkraninköp av elektrisk kraft för användning bl.a. för annat ändamål än energialstring

(eller, för att använda det av regeringen föreslagna uttrycket, annat ändamål än motordrift eller uppvärmning).

För att avdrag enligt den föreslagna punkten 6 i 9 § första stycket skall kunna medges bör i likhet med vad som gäller övriga jämförbara avdragspunkter (punkterna 1 - 3) krävas att köparen lämnar en försäkran till säljaren om det ändamål för vilket kraften skall användas. Detta medför att en hänvisning bör göras i 11 § även till 9 § första stycket 6.

12 kap. Överklagande

1 §

De beslut som anges i 1 § är inte beskattningsbeslut, vilket innebär att lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter inte är tillämplig. Detta får till följd bl.a. att det allmänna skulle sakna både överklaganderätt och partsställning beträffande dessa beslut i den mån inte något annat föreskrivs. Detta innebär i praktiken t.ex. att om beskattningsmyndigheten bifaller en ansökan har det allmänna ingen möjlighet att överklaga beslutet och om länsrätten bifaller ett överklagande av den enskilde blir länsrätten första och sista instans. I syfte att undvika detta föreslås att Riksskatteverket skall ges talerätt. Riksskatteverket bör föra det allmännas talan även om den skattskyldige eller sökanden har överklagat ett beslut. Besluten överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Enligt reglerna i lagen (1971:389) om allmänna förvaltningsdomstolar innebär detta att överklagande skall ske till länsrätten.

Antalet överklagade beslut rörande punktskatter på energi är i dag mycket lågt. Den omständigheten att en del nya typer av beslut kan överklagas enligt den nya lagen samt att Riksskatteverket ges talerätt bedöms endast marginellt påverka förvaltningsdomstolarnas målmängd.

2 §

För beskattningsmyndighetens handläggning av ärenden gäller om ingenting annat föreskrivs förvaltningslagen (1986:223). Någon särskild bestämmelse om tidsfrist för överklagande av beslut om särskild avgift torde därför inte behövas i LSE.

17.2 Övergångsbestämmelser

Punkt 3

En bestämmelse om att med skatt enligt den nya lagen skall likställas skatt enligt de upphävda lagarna behövs, bl.a. eftersom avdrag enligt den nya lagen bör kunna medges även för skatt enligt de upphävda lagarna.

Den reform av energibeskattningen, som genomfördes den 1 januari 1993 och som ändrats senast våren 1994, berörde tillverkningsprocessen i industriell verksamhet och uppvärmningen av växthus i yrkesmässig växthusodling. Till följd av vad som beslutats bör bestämmelserna i 7 kap. 4 §, 9 kap. 2, 5, 7 och 8 §§ i den nya lagen, såvitt avser växt-
husuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling, tillämpas först från och med den 1 januari 1996. Det rör sig om avdrag för respektive återbet-
talning av energiskatt och tre fjärdedelar av koldioxidskatten på annat
bränsle än bensin eller högbeskattade oljeprodukter enligt 2 kap. 1 §
första stycket 3 b som förbrukats för växthusuppvärmning vid yrkes-
mässig växthusodling samt om kompensation för värme som leverereras
för detta ändamål.

Punkt 6

Riksdagen beslutade under våren 1994 att äldre bestämmelser om
beskattningen av bränsle som används för växthusuppvärmning vid
yrkesmässig växthusodling skall tillämpas till utgången av år 1995 (bet.
1993/94:SkU34, rskr. 1993/94:297, SFS 1994:331 och 332). Dessa äldre
bestämmelser innebär att allmän energiskatt och koldioxidskatt på sådant
bränsle beskattas efter skattesatser som svarar mot 15 % av de skattesat-
ser som annars gäller.

De äldre bestämmelserna finns i 1 § lagen (1974:992) om nedsättning
av allmän energiskatt och koldioxidskatt. Enligt SFS 1992:881 upphör
lagen att gälla vid utgången av år 1994, men bestämmelserna i 1 § skall -
genom ett tillägg till övergångsbestämmelserna till denna lagändring -
gälla till utgången av år 1995 (se SFS 1994:331). Dessa bestämmelser
avser dock enbart skatt enligt nu upphävda bestämmelser, varför en
övergångsreglering för skatt enligt den nya lagen för år 1995 krävs.

Den lagtekniska utformningen av den nya lagen om skatt på energi
innebär att de särskilda reglerna för växthusuppvärmningen under år 1995
bör tillämpas på energiskatt och koldioxidskatt på andra bränslen än
sådana som beskattas som bensin eller oljeprodukter enligt 2 kap. 1 §
första stycket 3 b den nya lagen.

Punkt 7

Den som är registrerad som skattskyldig för bränslen enligt någon av de
lagar som upphävs genom den nya lagen bör avregistreras när den nya
lagen träder i kraft. I och med avregistreringen inträder skyldighet att
betala skatt för inläggande lager av bränslen.

I många fall kommer dock de tidigare skattskyldiga att registreras som
skattskyldiga även enligt den nya lagen. Vad gäller bränslen enligt 2 kap.
1 § första stycket 1 - 5 kan registrering som upplagshavare komma i

fråga, medan för övriga bränslen registrering enligt 4 kap. 12 § första stycket 1 eller 2 kan aktualiseras. Det rör sig om den som tillverkar eller bearbetar övriga bränslen eller i större omfattning lagrar sådana bränslen. Registrering föreslås också kunna ske av den som i större omfattning återförsäljer eller förbrukar naturgas. En bestämmelse bör därför införas om att avregistreringen enligt de äldre bestämmelserna inte medför att skyldighet att betala skatt inträder för lagret för dem som registreras enligt den nya lagen. En förutsättning är dock att de registreras som skattskyldiga vid ikraftträdandet av den nya lagen och att alltså inte någon tid förflyter då personen inte är registrerad vare sig enligt äldre eller nya bestämmelser. Vidare bör endast de bränsleslag som omfattas av den nya registreringen beröras av övergångsregleringen.

Punkt 8

Av denna punkt framgår att den som är registrerad som skattskyldig för allmän energiskatt på elektrisk kraft enligt den nuvarande lagen om allmän energiskatt automatiskt av beskattningsmyndigheten registreras som skattskyldig för energiskatt på elektrisk kraft enligt den nya lagen. Någon särskild ansökan av den skattskyldige behövs alltså inte i dessa fall.

17.3 Ändringar i annan lagstiftning

17.3.1 Fordonsskattelagen

I kapitel 7 har närmare diskuterats vilka förändringar som krävs av användningsområdet för högbeskattade oljeprodukter i samband med ett svenskt medlemskap i EU. En sådan förändring är att trafiktraktorer, till skillnad från i dag, skall drivas med högbeskattad olja. Fordonsskatten för dessa fordon föreslås mot den bakgrunden sänkt till den nivå som nu gäller för trafiktraktorer som inte kan drivas med dieselolja. Lagtekniskt åstadkoms detta genom att drivmedelsdifferentieringen för fordonsskatten för trafiktraktorer slopas. Samma fordonsskatt föreslås alltså gälla för samtliga trafiktraktorer.

17.3.2 Lagen om kemiska produkter

Regeringen föreslår i prop. 1994/95:4 en indelning av blyfri bensin i miljöklasser samt i prop. 1994/95:11 att skatten på blyfri bensin differentieras efter den föreslagna indelningen i miljöklasser. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 december 1994. Utformningen av den föreslagna lagen om skatt på energi har skett med beaktande av de föreslagna ändringarna i beskattningen av bensin.

Den i prop. 1994/95:4 och 1994/95:11 föreslagna miljöklassindelningen och åtföljande skattedifferentiering berör endast bensin som är avsedd för motordrift. Bensinskatt och koldioxidskatt tas i dag ut på sådan bensin, medan allmän energiskatt och koldioxidskatt med totalt sett lägre belopp tas ut för bensin som används för uppvärmning. I den nya lagen om skatt på energi föreslår regeringen att samma skattebelopp skall tas ut för bensin oavsett om den används för motordrift eller uppvärmning. Denna utformning av beskattningen gör det inte längre möjligt att endast miljöklassa bensin som är avsedd för motordrift, utan sådan indelning bör ske av all bensin som beskattas. Även bensin som används för uppvärmningsändamål föreslås således omfattas av miljöklassindelningen, vilket föranleder en ändring i den föreslagna lydelsen av bestämmelsen i 6 a § lagen om kemiska produkter. De bensinmängder som kan bli aktuella torde dock vara av förhållandevis liten omfattning.

17.3.3 Lagen om Kustbevakningens medverkan vid polisiär övervakning

Kustbevakningen föreslås sköta kontrollen av att lågbeskattade oljeprodukter inte används i båtar i strid mot bestämmelserna i LSE (se 10 kap. 9 § LSE). Denna utvidgning av Kustbevakningens uppgifter föranleder ett tillägg till 1 § lagen (1982:1395) om Kustbevakningens medverkan vid polisiär övervakning. Denna lag reglerar Kustbevakningens medverkan för att förhindra brott.

17.3.4 Lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter

Lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter (LPP) föreslås tillämpas för förfarandet vid beskattning enligt LSE. LSE bör därför föras in i uppräknningen av lagar i 1 kap. 1 § första stycket 1 LPP.

Av 6 kap. 2 § LSE följer att särskilda tidsfrister föreslås gälla för lämnande av deklaration i vissa fall. Det rör sig bl.a. om oregistrerad varumottagare och den som tillverkar bränslen som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 - 5 utanför ett godkänt skatteupplag. Dessa skattskyldiga förelås redovisa skatt och deklarerera för varje skattepliktig händelse. En följdändring är att i 2 kap. 2 och 8 §§ LPP införs undantag från sedvanliga redovisnings- och deklarationsregler i LPP för dessa skattskyldiga.

Motsvarande ordning bör gälla även vid beskattningen av tobak och alkohol i den nya lagarna på dessa områden. Regeringen lämnar därför förslag till samtliga dessa ändringar i LPP i propositionen om nya lagar om tobaksskatt och alkoholskatt, m.m.

Förhandsbesked bör kunna ges vissa förbrukare i frågor som rör beskattning enligt den nya lagen om skatt på energi. Detta föranleder en ändring i 6 kap. 1 § tredje stycket LPP. Förslag till denna ändring

17.3.5 Ändringar i andra lagar

LSE föranleder smärre följdändringar i vissa andra författningar. Ändringar i skattebrottslagen (1971:69) och i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m. aktualiseras även med anledning av de nya lagarna om tobaksskatt och alkoholskatt. Förslag till ändringar i dessa lagar i anledning av den nya lagen om skatt på energi förelås därför i propositionen om nya lagar om tobaksskatt och alkoholskatt, m.m.

I denna proposition lämnar regeringen förslag till mindre följdändringar i 20 § kommunalskattelagen (1928:370) och i 1 § lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. En följdändring i mervärdesskattelagen (1994:200) rörande en hänvisning till 9 kap. 1 § den nya lagen om skatt på energi föreslås i propositionen om mervärdesskatten och EG.

En författningsteknisk och språklig översyn

En av energiskatteutredningens uppgifter har varit att göra en författningsteknisk och språklig översyn av den nuvarande energibeskattningen. Resultatet av översynen redovisas i ett förslag till ny lag om skatt på energi, som vi föreslår skall ersätta samtliga nuvarande lagar om punktskatter på energi.

Den nya lagen är indelad i 15 kapitel. 1 kap. innehåller allmänna bestämmelser om lagens tillämpningsområde o.dyl. Beskattningen av bränslen regleras i 2 - 10 kap., medan bestämmelser om skatt på elektrisk kraft finns i 11 - 13 kap. 14 kap. innehåller regler om skatt på inrikes flygtrafik som bedrivs i förvärvssyfte. Överklagandebestämmelser finns i 15 kap.

I den nya lagen behålls de nuvarande benämningarna koldioxidskatt och svavelskatt. Allmän energiskatt ersätts med uttrycket energiskatt. Bensinskatt respektive dieseloljeskatt motsvaras i vårt förslag av högre nivåer av energiskatten.

En EG-anpassning

En annan viktig uppgift för oss har varit att lämna förslag till ändringar av den gällande energiskattelagstiftningen på grund av ett svenskt medlemskap i EU. Vår utgångspunkt har varit att av detta skäl göra endast sådana ändringar som är nödvändiga.

Ett svenskt medlemskap i EG innebär ändå att förhållandevis betydande förändringar behöver göras. Sverige måste införa det beskattningsförfarande och den beskattningsteknik som EG utvecklat för de produkter som omfattas av regleringen i direktiven på bränsleområdet, vilket alltså innebär förändringar av förfarandet i samband med uppbörd av skatt m.m. Gemenskapsrätten innehåller också ett flertal bestämmelser som medför att innehållet i den svenska energiskattelagstiftningen måste ändras materiellt.

Särskilda frågor

Vidare har vi enligt våra direktiv haft i uppgift att behandla vissa särskilda frågor, som t.ex. försäkranssystemet och deklaraionsavdraget "annat ändamål än energialstring".

I korthet innehåller vårt betänkande följande förslag till förändringar av den nuvarande beskattningen.

Vad gäller skattebasen för energi-, koldioxid- och svavelskatterna föreslår vi att en begränsad grupp bränslen skall vara direkt skattepliktiga. Det rör sig om bensin, dieselolja, eldningsolja, fotogen, gasol, metan, naturgas, kolbränslen och petroleumkoks, eller med andra ord produkter som typiskt sett används som motorbränslen eller för uppvärmning. Dessa bränslen är i princip alltid skattepliktiga men möjlighet kommer att finnas att i vissa fall göra deklarationsavdrag respektive skattefria inköp mot försäkraren eller ansökan om kompensation för skatten. Flygbensin och flygfotogen föreslås dock bli beskattade endast när bränslet används för privat flygning.

Utöver dessa direkt skattepliktiga bränslen skall skatt betalas även för vissa andra bränslen när de säljs eller används som motorbränsle eller för uppvärmningsändamål. Detta gäller andra mineraloljor och vidare varje annan produkt än mineraloljor som säljs eller används som motorbränsle och slutligen andra flytande eller gasformiga kolväten som säljs eller används för uppvärmning.

Minimiskattesatser

Inom EG regleras beskattningen av bränslen av tre rådsdirektiv, 92/12/EEG, 92/81/EEG och 92/82/EEG. Direktiv 92/82/EEG innehåller regler om minimiskattesatser som medlemsländerna måste tillämpa. Dessa är differentierade med hänsyn till dels slag av bränsle, dels användningsområde. Minimiskattesatser är bestämda för blyad respektive blyfri bensin, dieselolja/lätt eldningsolja, tjock eldningsolja, fotogen, gasol och metan. För samtliga dessa bränslen, med undantag för bensin och tjock eldningsolja, finns tre skilda miniminivåer. Det rör sig om användning för motordrift, uppvärmning respektive drift av stationära motorer och bl.a. motorfordon som huvudsakligen används utanför allmän väg.

Vad gäller motordrift är tanken att medlemsländerna skall tillämpa samma skattesats för ett visst drivmedel oavsett om det används för drift av motorfordon, fartyg eller luftfartyg. Om en minimiskattesats inte är bestämd för ett bränsle, skall skatt tas ut efter den skatt som gäller för motsvarande bränsle. För drivmedel torde motsvarande bränsle vanligen vara dieselolja eller bensin.

Gemenskapsrätten ger inte någon möjlighet att generellt tillämpa lägre skattesatser för t.ex. vissa motorbränslen. Den skattefrihet respektive de lägre skattesatser som i dag gäller för bl.a. vegetabiliska oljor och motoralkoholer kan därför inte behållas. Vi föreslår dock att regeringen skall ges möjlighet att i särskilda fall medge nedsättning av eller befrielse från skatt på bränslen som används i försöksverksamhet inom ramen för pilotprojekt som syftar till att utveckla mer miljövänliga bränslen. Den svenska förbrukningen av de aktuella bränslena torde alltså vara av sådan begränsad omfattning att den kan rymmas under begreppet pilotprojekt.

Den högre energiskatten föreslås gälla för oljeprodukter som förbrukas i personbilar, bussar, lastbilar, trafiktraktorer samt i luftfartyg och fartyg när dessa inte används yrkesmässigt. I förhållande till dagens regler innebär detta en skattehöjning främst för de bränslen som förbrukas i trafiktraktorer och fritidsfartyg.

Någon skatt skall enligt gemenskapsrätten inte tas ut för mineraloljeprodukter som förbrukas i fartyg när dessa används yrkesmässigt. För svensk del innebär detta att inte enbart diesel- och eldningsolja utan även bensin - i de få fall som kan förekomma - skall skattebefrias när användning sker för detta ändamål.

Vad gäller den marina sektorn föreslår vi att den nuvarande ordningen med deklarationsavdrag respektive inköp mot försäkran skall få tillämpas endast för oljeprodukter som är avsedda att förbrukas i skepp när dessa används yrkesmässigt. Olja som förbrukas i båtar skall alltid vara högbeskattad, med rätt för den som använt bränslet för drift av en båt för yrkesmässigt ändamål att i efterhand kunna få kompensation för den skatt som belastat bränslet. Ett kompensationsförfarande föreslås gälla även för bensin som använts för yrkesmässig drift av fartyg.

Högre skatt på metan och naturgas som används som drivmedel

Vi föreslår som ett led i EG-anpassningen att skatten på metan och naturgas anpassas till vad som gäller för huvuddelen av övriga motorbränslen, nämligen att en högre skatt skall tas ut när bränslet används för drift av motorfordon, luftfartyg eller fartyg.

Annat ändamål än motordrift eller uppvärmning

Vi har övervägt utformningen av deklarationsavdraget "annat ändamål än energialstring" eller - för att använda den av oss föreslagna terminologin - "annat ändamål än motordrift eller uppvärmning". Avdraget är av stor ekonomisk betydelse för delar av den energiintensiva industrin. Vi har därvid i huvudsak anslutit oss till de grundläggande tankegångar som hittills utvecklats i rättstillämpningen. Vi har dock föreslagit vissa modifierade tolkningar avseende bl.a. reduktionsprocesser. De föreslagna ändringarna berör främst järn- och stålindustrin.

Den petrokemiska industrin

En anpassning till vad som gäller inom EG medför skattefrihet för bränslen som används vid framställning av inte bara - som gäller i dag - skattepliktiga produkter utan av samtliga mineraloljeprodukter, oavsett om de är avsedda att användas för motordrift/uppvärmning eller för något

annat ändamål. Vårt förslag i den delen medför vissa skattemässiga fördelar för den petrokemiska industrin i förhållande till vad som är fallet enligt nuvarande bestämmelser.

Prop. 1994/95:54
Bilaga 1

Beskattnings av flygbensin och flygfotogen

Flygfotogen och flygbensin beskattas i dag endast om bränslet används för annat ändamål än drift av flygplan. En anpassning till gemenskapsrätten innebär att sådant flygbränsle skall beskattas när det förbrukas i flygplan som används för fritidsändamål. Vi föreslår att en sådan beskattning skall ske genom att förbrukarna blir skyldiga att lämna deklARATION och betala skatt för det bränsle som de förbrukat vid privatflygning.

Förteckning över remissinstanser som avgett yttrande över betänkandet (1994:85) Ny lag om skatt på energi - En teknisk översyn och EG-anpassning.

Prop. 1994/95:54
Bilaga 2

Yttrande över betänkandet har lämnats av Kammarrätten i Sundsvall, Kustbevakningen, Försvarsmakten, Vägverket, Sjöfartsverket, Luftfartsverket, Generaltullstyrelsen, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Fiskeriverket, Närings- och teknikutvecklingsverket, Statens naturvårdsverk, Jernkontoret, Kemikontoret, Kungliga Svenska Aeroklubben, Landsorganisationen i Sverige, Lantbrukarnas Riksförbund, Plast- och kemikalieleverantörers förening, Riksförbundet Energileverantörerna, Stiftelsen Svensk Etanolutveckling, Skogsindustrierna, Svenska Bioenergiföreningen, Svenska Elverksföreningen, Svenska Gasföreningen, Svenska Gruvföreningen, Svenska Kalkföreningen, Svenska Kommunförbundet, Svenska Kraftverksföreningen, Svenska Petroleum Institutet, Svenska Torvproducentföreningen, Svenska Trädbränsleföreningen, Sveriges Energiföreningars Riksorganisation, Sveriges Industriförbund, Sveriges Fiskares Riksförbund, Sveriges Redareförening, Tjänstemännens Centralorganisation, Trafik- och Klimatkommittén, Värmeverksföreningen, Svenska Fallskärmsförbundet, Hjelmco Oil AB, Aeroklubben i Göteborg, Svenska Flygsportförbundet, Svenska Civilflygskolan AB, Svenska Allmänflygföreningen, Stiftelsen och Föreningen Flygande Veteraner, AB Volvo Penta, Båtbranschens Riksförbund, Vattenfall AB, Scandinavian Airlines System, Gatukontoret Malmö, Cementa AB, Bilindustriföreningen, MalmöhusTrafik, Sjösportens samarbetsdelegation, Svenska Lokaltrafikföreningen och Svenska Bussbranschens Riksförbund, Frivilliga Flygkåren, Svenska Allmänflygföreningen, Gröna Bilister, Örnsköldsviks Motorflygklubb samt Göteborgs Kommunstyrelse.

Datainspektionens yttrande

Prop. 1994/95:54
Bilaga 3

Datainspektionen har anmodats att avge yttrande över bestämmelserna om inrättande av ett register över upplagshavare, registrerade varumottagare och skatteupplag i 6 kap. 11 och 12 §§ förslaget till ny lag om skatt på energi.

Datainspektionen har ingenting att erinra mot förslaget.

De rådsdirektiv som finns rörande beskattning av bränslen är följande. Direktiven är publicerade i Europeiska gemenskapernas officiella tidning enligt vad som anges i anslutning till respektive direktiv.

Rådets direktiv 92/12/EEG av den 25 februari 1992 om den generella ordningen för punktskattepliktiga produkter och om lagring, omsättning samt kontroll över dessa produkter (EGT nr L 76, 23.3.1992 s. 1).

Rådets direktiv 92/81/EEG av den 19 oktober 1992 om en harmoniserad skattestruktur för mineraloljor (EGT nr L 316, 31.10.1992, s. 12).

Rådets direktiv 92/82/EEG av den 19 oktober 1992 om tillnärmningen av skattesatserna på mineraloljor (EGT nr L 316, 31.10.1992 s. 19).

Rådets direktiv 92/108/EEG av den 14 december 1992 om ändring av direktiv 92/12/EEG och av direktiv 92/81/EEG (EGT nr L 390, 31.12.1992 s. 124).

Rådet har, med stöd av artikel 8.4 i direktiv 92/81/EEG, genom följande beslut givit enskilda medlemsländer tillstånd att behålla olika särbestämmelser i den nationella lagstiftningen.

Rådets beslut 92/510/EEG av den 19 oktober 1992 och 93/697/EEG av den 13 december 1993 om bemyndigande för medlemsstater att bibehålla punktskattereduktioner och punktskattebefrielser för vissa mineraloljor som används för särskilda ändamål, enligt förfarandet i artikel 8.4 i rådets direktiv 92/81/EEG (EGT nr L 316, 31.10.1992 s. 16 och nr L 321, 23.12.1993 s. 29).

Skatter på vissa bränslen i olika europeiska länder, SEK¹

Land	Slag av bränsle					
	Blyfri bensin per liter	Dieselolja drivmedel per liter	Lätt eldningsolja per 1 000 liter	Tjock eldningsolja per 1 000 kg	Stenkol per 1 000 kg	Naturgas
EG miniminivå	2,64	2,25	166	120	-	-
Belgien	3,68	2,57	121 ²	165	-	-
Danmark mervärdesskatt-skyldiga ³	2,70	2,44	160	190	145	-
övriga förbrukare	2,70	2,44	2 110	2 370	1 118	-
Finland	3,40	1,65	170	160	94	91 per 1 000 m ³
Frankrike	4,61	2,94	667	142 ⁴	-	9,54 per MWh ⁵
Grekland	3,38	2,21 ⁶	1 268	390	-	-
Irland	3,29	2,83	455	127	-	-
Italien	4,35	3,38	3 380	450	-	0,15 per MWh ⁷
Luxemburg	2,70	2,09 ⁶	462 ²	121	-	-
Nederländerna ⁸	4,75	2,84	550	280	97	89 per 1 000 m ³
Norge	4,33	3,15	451	451 ⁹	451 ¹⁰	-
Portugal	3,60	2,61	2 610	472	-	-
Spanien	3,22	2,34	684	104	-	- ¹¹
Storbritannien	3,40	3,32	180	140 ¹²	-	-
Sverige ¹³						
— tillverkningsindustrin	3,91	2,82	239	252	208	177 per 1000 m ³
— övriga förbrukare	3,91	2,82	1 519	1 599	1 071	889 per 1000 m ³
Tyskland	4,70	2,98	384	144 ¹⁴	-	17 per MWh ¹⁵
Österrike	2,65	1,97	422	130	-	-

1. Skattebeloppen är aktuella per 1993-01-01 vad gäller Österrike, 1994-03-08 för Danmark, 1994-01-11 för Frankrike samt per 1994-01-01 vad gäller övriga länder. Använda växelkurser: 1 ECU = 9,20 SEK; 100 BF = 22 SEK; 100 DKK = 120 SEK; 100 FIM = 140 SEK; 100 FF = 140 SEK; 100 DRA = 3,25 SEK; 1 IRL = 12 SEK; 100 LIT = 0,50 SEK; 100 LFR = 22 SEK;

- 100 HFL = 430 SEK; 100 NOK = 110 SEK; 100 ESC = 4,50 SEK; 100 PTA = 5,80 SEK; 1 UKL = 12 SEK; 100 DM = 480 SEK; 100 OS = 65 SEK.
2. Medlemsstater, som den 1 januari 1991 inte tog ut någon skatt på lätt eldningsolja för uppvärmning - Belgien, Luxemburg och Portugal - får fortsätta med detta, dock under förutsättning att de tar ut en mindre kontrollavgift om 5 ECU (ca 46 SEK) per m³. Bestämmelsen finns i artikel 5.3 andra stycket i direktiv 92/82/EEG, där också anges att rådet skall ta ställning till en ökning av kontrollavgiften inför den 1 januari 1995.
 3. Mervärdesskattskyldiga äger rätt till återbetalning av all erlagd energiskatt samt hälften av den betalade koldioxidskatten, dock ej vad avser motorbränslen. De redovisade beloppen för eldningsolja och stenkol avser nettobeloppen för danska mervärdesskattskyldiga. Härutöver finns även möjligheter till ytterligare skattelättnader för energiintensiva näringsverksamheter. Vad gäller eldningsolja får dock inte EG:s miniminivå underskridas. Skattesatsen för dieselolja drivmedel avser allmän dieselolja. Lätt dieselolja beskattas med motsvarande 2,32 SEK per liter.
 4. Svavelhalt < 2 %. För tjock eldningsolja vars svavelhalt > 2 % är skatten motsvarande 196 SEK.
 5. Tas endast ut av industriella förbrukare, vars årsförbrukning överstiger 5 miljoner kWh. Naturgas som används för drift av motorfordon beskattas med motsvarande 86 SEK per 100 m³.
 6. En särskild minimiskattesats gäller, beträffande dieselolja som används som drivmedel, övergångsvis för Grekland och Luxemburg. Fram till och med den 31 december 1994 är minimiskattesatsen för dessa länder motsvarande 1,80 SEK.
 7. Skatten tas endast ut vid hushållsförbrukning i norra Italien.
 8. Angivna belopp innefattar punktskatt och miljöskatt. Vad gäller kol och naturgas tas endast miljöskatt ut. För naturgas tas vid en årsförbrukning som överstiger 10 miljoner m³ ut skatt motsvarande 59 SEK per 1 000 m³.
 9. Skattebeloppet avser 1 000 liter. Vissa typer av industrier erlägger lägre skatt.
 10. Skattefrihet gäller dock för förbrukning av stenkol i den norska cementindustrin.
 11. En kommunal skatt om 1,5 % tas dock ut.
 12. Skattebeloppet avser 1 000 liter.
 13. Svavelskatt kan tillkomma beträffande samtliga produkter utom naturgas. För diesel- och eldningsoljor avses miljöklass 3. Beloppen avseende dieselolja - drivmedel - samt eldningsoljor och naturgas i tillverkningsindustrin är avrundade. Skatten för tjock eldningsolja är omräknad från m³ till ton (densitet 1 liter = 0,95 kg).
 14. Angiven skatt avser uppvärmning. Förbrukning för framställning av elektrisk kraft beskattas med motsvarande 264 SEK per 1 000 kg.
 15. Angiven skatt avser uppvärmning. Annan förbrukning beskattas med motsvarande 228 SEK per MWh.

Sammanställning över bränslen som omfattas av skatteplikt enligt nuvarande svenska punktskattelagar respektive definieras som mineraloljor i direktiv 92/81/EEG¹

Prop. 1994/95:54
Bilaga 6

KN-nr	Slag av produkter	Mineralolja enligt direktiv 92/81/EEG ³	Motsvarighet i nuvarande svensk tull-taxa	Skatteplikt i Sverige ²
I Produkter som räknas upp i artikel 2.1 i direktiv 92/81/EEG				
2706	stenkols-, brunkols- och torvtjära samt andra mine-raltjäror, även separerade eller delvis destillerade, inbegripet s.k. preparerad tjära	Ja	27.06	Nej
2707 10	bensen ⁴	Ja	27.07 100	Nej
2707 20	toluen	Ja	27.07 200	Nej
2707 30	xylen	Ja	27.07 300	Nej
2707 50	andra blandningar av aro-matiska kolväten som ger minst 65 volymprocent destillat (inkl. förluster) vid 250°C vid bestämning med metoden enligt ASTM D86	Ja	27.07 500	Nej
2707 91 00	kreosotoljor	Ja	27.07 910	Nej
2707 99 11 2707 99 19	vissa andra slag av oljor	Ja	27.07 990; dock ej underrubriker	Nej
2709	råolja erhållen ur petroleum eller ur bituminösa mineral	Ja	27.09 000	Nej
2710	olja erhållna ur petroleum eller ur bituminösa mineral, andra än råolja; produkter, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans, innehållande som karaktärgivande beståndsdel minst 70 viktprocent oljor erhållna ur petroleum eller ur bituminösa mineral	Ja	27.10	Ja (EL, LKX, SL, DL, BL)
2711	petroleumgas och andra gas-formiga kolväten	Ja, exkl. naturgas	27.11	Naturgas, metan och gasol (EL, LKX)
	- Förtätade till vätska			
	- 2711 11 00	naturgas		
	- 2711 12	propan		
	- 2711 13	butan		
	- 2711 14	eten, propen, buten och butadien		
	- 2711 19	andra		
	- I gasform			
	- 2711 21 00	naturgas		
	- 2711 29 00	andra		

KN-nr	Slag av produkter	Mineralolja enligt direktiv 92/81/EEG ³	Motsvarighet i nuvarande svensk tull-taxa	Skatteplikt i Sverige ²
2712 10	vaselin	Ja	27.12 100	Nej
2712 20 00	paraffin, innehållande mindre än 0,75 viktprocent olja	Ja	27.12 200	Nej
2712 90 31, 2712 90 33, 2712 90 39 2712 90 90	2712 = vaselin; paraffin, mikrovax, "slack wax", ozokerit, montanvax, torrvax, andra mineralvaxer och liknande produkter erhållna gn syntes eller gn andra processer, även färgade - 2712 90 = andra produkter än 2712 10 och 2712 20 00 - 2712 90 31 - 90 = andra produkter än ozokerit, montanvax eller torrvax, för användning till olika ändamål	Ja	27.12 900, vissa under- rubriker saknas dock	Nej
2715	bituminösa blandningar, baserade på naturasfalt, naturlig bitumen, petroleumbitumen, mineraltjära eller på mineraltjärbeck (t.ex. asfaltmastix och "cut backs")	Ja	27.15	Nej
2901	acykliska kolväten - 2901 21 00 eten - 2901 22 00 propen - 2901 23 00 buten och butenisomerer - 2901 24 00 butadien-(1,3) och isopren	Ja	29.01	Nej
2902 11 00	cyklohexan	Ja	29.02.110	Nej
2902 19 90	2902 = cykliska kolväten - 2902 19 90 = andra cykkaner, cyklener och cykloterpiner än cyklohexan, cykloterpener, "azulene" och dess derivater	Ja	29.02	Nej
2902 20	bensen	Ja	29.02.200	Nej
2902 30	toluen	Ja	29.02.300	Nej
2902 41 00	ortoxylol (o-xylen)	Ja	29.02.410	Nej
2902 42 00	metaxylyl (m-xylen)	Ja	29.02.420	Nej

KN-nr	Slag av produkter	Mineralolja enligt direktiv 92/81/EEG ³	Motsvarighet i nuvarande svensk tull-taxa	Skatteplikt i Sverige ²
2902 43 00	paraxylol (p-xylen)	Ja	29.02.430	Nej
2902 44	blandade xylenisomerer	Ja	29.02.440	Nej
3403 11 00, 3403 19	3403 = beredda smörjmedel (inbegripet sådana beredda skäroljor, preparat för losstagning av bultar och muttrar, rostskyddsmedel och andra medel mot korrosion samt formsläppmedel som är baserade på smörjmedel) samt preparat av sådana slag som används för olje- och fettbehandling av textilmaterial, läder, pälskinn eller andra material, med undantag av preparat som innehåller minst 70 viktprocent oljor erhållna ur petroleum eller ur bituminösa mineral. - 3403 11 00 = preparat för behandling av textilmaterial, läder, pälskinn eller andra material - 3403 19 = andra preparat	Ja	34.03.110 34.03.190	Nej
3811	preparat för motverkande av knackning, oxidation, korrosion eller hartsbildning, viskositetsförbättrande preparat och andra beredda tillsatsmedel för mineraloljor (inbegripet bensin) eller för andra vätskor som används för samma ändamål som mineraloljor	Ja	38.11	Nej
3817	blandningar av alkylbensener och av alkyl-naftalener, dock ej sådana som hänförs till 2707 och 2902	Ja	38.17	Nej

II Andra produkter, som är skattepliktiga enligt svensk lagstiftning

etanol ur 2207	2207 = odenaturerad etanol med en alkoholhalt av minst 80 %; etanol och annan sprit, denaturerad, oavsett alkoholhalt	Nej, beskattas som motorbränsle (artikel 2.3)	22.07	Ja (i motorbränsleblandningar, BL)
-------------------	---	---	-------	------------------------------------

KN-nr	Slag av produkter	Mineralolja enligt direktiv 92/81/EEG ³	Motsvarighet i nuvarande svensk tull-taxa	Skatteplikt i Sverige ²
2701	stenkol, briketter, och liknande fasta bränslen, framställda ur stenkol	Nej	27.01	Ja (EL, LKX, SL)
2702	brunkol, dock inte gagat (jet)	Nej	27.02	Ja (EL, LKX, SL)
2703	torv	Nej	27.03	Ja (SL)
2704	koks (inbegripet lågtemperaturkoks) av stenkol, brunkol eller torv; retortkol	Nej	27.04	Ja (EL, LKX, SL)
metanol ur 2905	2905 = acykliska alkoholer samt halogen-, sulfo-, nitro- och nitrosoderivat av sådana alkoholer	Nej, beskattas som motorbränsle (artikel 2.3)	29.05	Ja (BL)
3814	Sammansatta organiska lösnings- och spädningsmedel, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans; beredda färg- eller lackborttagningsmedel	Nej, beskattas som motorbränsle /uppvärmning ⁶ (artikel 2.3)	38.14	Ja (EL, LKX, DL)
gasol och bränsleblandningar ur				
3823	3823 = Beredda bindemedel för gjutformar eller gjutkärnor; kemiska produkter samt preparat från kemiska eller närstående industrier (inbegripet sådan som består av blandningar av naturprodukter), inte nämnda eller inbegripna någon annanstans; restprodukter från kemiska eller närstående industrier, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans.	Nej, beskattas som motorbränsle /uppvärmning ⁶ (artikel 2.3)	38.23	Ja, gasol (EL, LKX) bränsleblandningar (LKX ⁷ , BL)

1. Utöver vad som anges i tabellen gäller skatteplikt enligt lagen om allmän energiskatt, lagen om koldioxidskatt, lagen om svavelskatt och lagen om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter även för andra bränsleblandningar än sådana som tillhör tulltaxenr 27.10 eller 38.14 förutsatt att blandningen innehåller minst 5 viktprocent av sådana oljor som erhållits ut petroleum eller ur bituminösa mineral (se 1 § andra stycket lagen om allmän energiskatt).

2. Följande förkortningar används: EL = lagen om allmän energiskatt; LKX = lagen om koldioxidskatt; SL = lagen om svavelskatt; DL = lagen om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter; BL = lagen om bensinskatt. Enligt 1 § DL gäller dock undantag från skatteplikt för vissa typer av oljeprodukter.
3. Skatt skall tas ut om produkterna då de lämnar suspensionsordningen är avsedda att användas som motorbränslen eller för uppvärmning.
4. Vissa bränslen ur KN-nr 2707 kan även, i mer förädlad form, hänföras under KN-nr 2902 (cykliska kolväten). Med bensen, toluen och xylen i KN-nr 2707 10, 2707 20 och 2707 30 förstås produkter som innehåller mer än 50 viktprocent bensen, toluen respektive xylen.
5. Dessa bränslen kan även, i mer förädlad form, hänföras under KN-nr 2901 (acykliska kolväten).
6. Beskattning för uppvärmning endast om produkten är ett kolväte.
7. Koldioxidskatt tas inte ut för metanol eller etanol som ingår i bränsleblandningar ur KN-nr 3823.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 20 oktober 1994

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Sahlin, Hjelm-Wallén, Peterson, Hellström, Thalén, Freivalds, Wallström, Tham, Schori, Blomberg, Heckscher, Hedborg, Andersson, Winberg, Uusmann, Nygren, Ulvskog, Sundström, Lindh och Johansson.

Föredragande: statsrådet Nygren

Regeringen beslutar proposition 1994/95:54 Ny lag om skatt på energi, m.m.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Lag om skatt på energi	2 kap 8 §	392L0012 392L0081 392L0082 392L0108
